

RAPORT O STANIE GMINY CZARNA DĄBRÓWKA ZA ROK 2024

Czarna Dąbrówka, maj 2025

Szanowni Państwo,
Radni oraz Mieszkańcy Gminy Czarna Dąbrówka,

Przedstawiam Raport o Stanie Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2024. Dokument ten kieruję do Rady Gminy Czarna Dąbrówka oraz wszystkich mieszkańców jako źródło rzetelnej informacji o działaniach samorządu, stanie finansów oraz kierunkach rozwoju naszej wspólnoty lokalnej.

Raport powstał dzięki współpracy z jednostkami organizacyjnymi Gminy, które przekazały dane niezbędne do przygotowania kompleksowego zestawienia. Zawarte w nim informacje przedstawiają kluczowe aspekty funkcjonowania gminy – od realizacji inwestycji i programów społecznych, przez edukację, ochronę środowiska aż po kwestie finansowe.

Celem dokumentu jest zapewnienie przejrzystości i stworzenie podstaw do świadomej debaty o przyszłości Gminy Czarna Dąbrówka.

Rok 2024 przyniósł kontynuację wyzwań związanych z dynamiczną sytuacją ekonomiczną – wciąż odczuwalne są skutki rosnących kosztów życia oraz zmian legislacyjnych wpływających na dochody jednostek samorządu terytorialnego. Pomimo tych trudności, Gmina Czarna Dąbrówka konsekwentnie realizowała założone cele, dbając o racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi i troszcząc się o jakość życia mieszkańców.

Rok 2024 był dla Gminy Czarna Dąbrówka okresem intensywnego rozwoju, pomimo trudnych uwarunkowań zewnętrznych. Dzięki skutecznemu zarządzaniu finansami i pozyskiwaniu środków zewnętrznych, udało się zrealizować kluczowe inwestycje oraz utrzymać wysoką jakość usług publicznych. Gmina kontynuuje działania na rzecz poprawy infrastruktury, ochrony środowiska i wsparcia społecznego, co przekłada się na wzrost zadowolenia mieszkańców.

Potwierdzeniem skuteczności podejmowanych działań jest uzyskanie przez Gminę Czarna Dąbrówka tytułu V-ce Lidera Powiatu Bytowskiego w Rankingu Gmin Województwa Pomorskiego 2024, organizowanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej we współpracy z Urzędem Statystycznym w Gdańsku oraz Marszałkiem Województwa Pomorskiego. Gmina Czarna Dąbrówka zajęła II miejsce w kategorii Liderów Powiatowych. Wysoka pozycja w Rankingu, podobnie jak wyniki z lat poprzednich (III miejsce w 2022 r. oraz I miejsce w 2023 r.), stanowi dowód utrzymującego się wysokiego poziomu jakości zarządzania i rozwoju Gminy.

W niniejszym Raporcie znajdą Państwo informacje o zrealizowanych projektach, stopniu zaawansowania inwestycji, a także o wyzwaniach, które nadal przed nami stoją. Szczególny nacisk położono na transparentność działań i ocenę ich skuteczności – tak, by każdy mieszkaniec mógł lepiej zrozumieć złożoność procesów zarządzania Gminą.

Dziękuję wszystkim, którzy swoją pracą, zaangażowaniem i współpracą przyczynili się do dalszego rozwoju Gminy Czarna Dąbrówka. Mam nadzieję, że niniejszy dokument będzie nie tylko podsumowaniem minionego roku, ale również punktem wyjścia do wspólnej refleksji nad kierunkiem dalszych działań i budowania silnej, odpornej na zmiany wspólnoty lokalnej.

Wójt Gminy Czarna Dąbrówka

Gmina Czarna Dąbrówka

V-ce lider **powiatu bytowskiego** **2024**

 Gmina Czarna Dąbrówka

 mieszkam inwestuję wypoczywam

www.czarnadabrowka.pl

Spis treści

1.	WSTĘP.....	6
2.	INFORMACJE OGÓLNE.....	7
2.1.	Ogólna charakterystyka gminy.....	7
2.2.	Informacje o stanie mienia komunalnego za 2024 rok.....	7
2.3.	Zestawienie sprzedaży mienia komunalnego w 2024 roku	8
3.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY CZARNA DĄBRÓWKA	9
4.	INFORMACJE INWESTYCYJNE I FINANSOWE	14
4.1.	Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2024.....	14
4.2.	Działalność inwestycyjna	54
4.3.	Inwestycje.....	56
4.3.1.	Zadania inwestycyjne	56
4.4.	Realizacja Funduszu Sołeckiego	62
5.	BEZPIECZEŃSTWO.....	67
5.1.	Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.....	68
5.2.	Dotacje.....	69
6.	REALIZACJA PROJEKTÓW I PROGRAMÓW	71
6.1.	Informacje na temat realizowanych projektów	71
6.2.	Krótką charakterystyką projektów	72
6.3.	Podsumowanie	75
7.	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA.....	76
7.1.	Informacje ogólne	76
7.2.	Postępowania środowiskowe.....	77
7.3.	Wycinka drzew	77
7.4.	Gospodarka odpadami	78
7.5.	Gospodarka wodno – ściekowa.....	80
8.	RAPORT ZAKŁADU GOSPODARKI KOMUNALNEJ ZA ROK 2024	82
8.1.	Informacje ogólne	82
8.2.	Gospodarka wodna.....	82
8.3.	Gospodarka ściekowa.....	82
8.4.	Gospodarka odpadami.....	83
8.5.	Cmentarz komunalny	83
8.6.	Dział budowlany	83
9.	SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH ZA ROK 2024	85

9.1. Organizacja działalności CUS	85
9.2. Pomoc i wsparcie z zakresu pomocy społecznej w gminie Czarna Dąbrówka w 2024 roku	87
10. ROCZNY RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI OŚWIATY ZA ROK 2024	92
10.1. Struktura oświaty w gminie Czarna Dąbrówka	92
10.2. Zatrudnienie	94
10.3. Dowożenie dzieci i młodzieży	95
10.4. Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych	96
10.5. Finansowanie zadań oświatowych w gminie Czarna Dąbrówka	96
11. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GCKiB ZA ROK 2024	97
11.1. Informacje ogólne wraz z wykazem ważniejszych imprez, wydarzeń kulturalnych, sportowych organizowanych przez GCKiB	97
12. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII	108
12.1. Realizacja zadań w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii	108
12.2. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2021-2024 za 2024 rok	111
12.3. Sprawozdanie za rok 2024 z realizacji działań wynikających z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2021 – 2027	118
12.4. Program Gospodarki Niskoemisyjnej	119
12.5. Realizacja Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	120
12.6. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna Dąbrówka	124
12.7. Program zapobiegania bezdomności zwierząt	125
12.8. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	126
12.9. Zagospodarowanie przestrzenne gminy	127
12.10. Strategia Rozwoju Gminy	128
13. PODSUMOWANIE	129

1. WSTĘP

Wypełniając ustawowy obowiązek wynikający z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465z późn. zm.), w myśl którego wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie raport o stanie gminy, przedkładam raport za 2024 rok.

Zgodnie z ww. ustawą, raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim i zawiera informacje dotyczące stanu realizacji polityk, programów i strategii realizowanych przez Gminę Czarna Dąbrówka i jednostki organizacyjne gminy, a także sposobu wykonania uchwał podjętych przez Radę Gminy Czarna Dąbrówka.

„Raport o stanie Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2024”, jest wynikiem zespołowej pracy poszczególnych referatów, osób zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach w Urzędzie Gminy w Czarnej Dąbrówce oraz w gminnych jednostkach organizacyjnych.

Zebrane w tym opracowaniu dane dotyczą między innymi gminnych finansów, zarządzania majątkiem, gospodarki nieruchomościami oraz zrealizowanych inwestycji. Odnoszą się również do życia społecznego, ochrony środowiska, gospodarki komunalnej, pomocy społecznej, oświaty i wychowania, promocji, kultury, ochrony zdrowia, współpracy z organizacjami pozarządowymi, sportu oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie stanowią źródło wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, które mogą stanowić podstawę do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Czarna Dąbrówka to druga co do wielkości gmina wiejska w Powiecie Bytowskim (298 km²), położona w skrajnej, północno-wschodniej jego części, na pograniczu Pojezierza Kaszubskiego i Wysoczyzny Polanowskiej. Gmina stanowi 13,6 % powierzchni powiatu. Najbardziej znanym miejscem Gminy jest teren jeziora Jasień z trzema miejscowościami turystycznymi: Zawiatem, Jasieniem i Łupawskim.

Podział administracyjny obejmuje 43 miejscowości, które wchodzi w skład 25 sołectw: Bochowo, Bochówko, Czarna Dąbrówka, Dęby, Jasień, Jerzkowice, Karwno, Kartkowo, Kleszczyniec, Kłosy, Kotuszewo, Kozy, Mikorowo, Mydlita, Nożyno, Nożynko, Otnoga, Osowskie, Podkomorzyce, Przyłaski, Rokiciny, Rokitki, Rokity, Unichowo, Wargowo, które zamieszkuje ok. 5905 mieszkańców (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.).

Miejscowości tworzą ogniwa sieci jednostek osadniczych, gdzie w centrum gminy znajduje się najwyższej rangi wieś gminna Czarna Dąbrówka z największą liczbą mieszkańców, największą ofertą usługową i miejsc pracy a także siedzibą władz gminy i usług publicznych. Gmina graniczy z gminami: Borzytuchom, Bytów, Parchowo (Powiat Bytowski), Potęgowo (Powiat Słupski), Cewice (Powiat Lęborski), Dębica Kaszubska oraz Sierakowice (Powiat Kartuski).

2.2. Informacje o stanie mienia komunalnego za 2024 rok

Gmina Czarna Dąbrówka posiada w swojej dyspozycji – **407 ha** gruntów komunalnych, które dzielą się na n/w użytki:

➤ użytki rolne	- 130 ha
➤ grunty leśne	- 3 ha
➤ grunty pod wodą	- 1 ha
➤ użytki kopalne	- 3 ha
➤ tereny komunikacyjne	- 236 ha
➤ tereny wypoczynkowe	- 12 ha
➤ inne tereny zabudowane	- 9 ha
➤ zurb. tereny niezabud.	- 3 ha
➤ tereny mieszkaniowe	- 1 ha
➤ tereny przemysłowe	- 2 ha
➤ nieużytki	- 7 ha

Największą ilość gruntów zajmują drogi i jest ich 270 ha. Łączna długość dróg wynosi – 105,212 km, z czego: 80,019 km drogi publiczne: 16,738 km stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej, 13,065 km o nawierzchni betonowej, 3,666 km o nawierzchni z kostki polbrukowej, 2,030 km o nawierzchni brukowej, 26,351 km o nawierzchni z tłuczni, 18,169 km o nawierzchni gruntowej.

Z przedmiotowych gruntów można wyodrębnić między innymi następujące grupy:

➤ boiska sportowe	- 13 ha
-------------------	---------

- oczyszczalnie ścieków - 16 ha
- stare cmentarze - 6 ha
- kopalnie piasku i gliny - 5 ha
- tereny budowlane - 8 ha
- tereny rekreacyjne - 6 ha
- grunty szkolne - 13 ha
- wody, rowy - 5 ha
- tereny osiedlowe - 23 ha
- hydrofornie i ujęcia wodne - 3 ha
- inne - 30 ha

Na koniec roku 2024 posiadaliśmy do sprzedaży następujące tereny inwestycyjne:

- 22 działki budowlanych w miejscowościach: Czarna Dąbrówka (3), Unichowo (3), Rokity (1), Kleszczyniec (3), Mikorowo (4), Kłosy (1), Nożyno (4), Osowskie (3),
- 10 działek letniskowych w miejscowości Mikorowo,
- 1 działka letniskowa w miejscowości Osowskie,
- 2 działki produkcyjne w Czarnej Dąbrówce.

Ponadto posiadamy grunty, z których możemy wydzielić następujące działki:

- 12 działek budowlanych w miejscowości Czarna Dąbrówka,
- 15 działek letniskowych w miejscowości Mikorowo.

Gmina ma na stanie 15 lokali mieszkalnych.

Wszystkie wysypiska działające na terenie Gminy zostały zamknięte, a grunt o pow. – 5,16 ha jest w trakcie rekultywacji.

Na terenie Gminy działa: 3 oczyszczalnie ścieków, 196 przydomowych oczyszczalni, 13 hydroforni oraz 23 ujęć wody. Posiadamy: 118,87 km sieci wodociągowej, 77,05 km sieci sanitarnej tłocznej i grawitacyjnej, 11,7 km przyłączy kanalizacyjnych oraz 719 szt. przykanalików. Liczba mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej wynosi 3.690.

2.3. Zestawienie sprzedaży mienia komunalnego w 2024 roku

lp.	nr działki	pow. ha	obręb	funkcja	wartość sprzedaży w zł				wpłaty
					grunty	budynki	vat	kwota brutto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	19/61	0,1441	Mikorowo	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej letniskowej	120500	-	27715	148215	148215
2	19/60	0,1579	Mikorowo	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej letniskowej	131500	-	30245	161745	161745

3	19/59	0,179	Mikorowo	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej letniskowej	126500	-	29095	155595	155595
4	19/52	0,0723	Mikorowo	Teren zieleni	39900	-	-	39900	39900
5	19/53	0,0247	Mikorowo	Teren zieleni	13500	-	-	13500	13500
6	19/54	0,0472	Mikorowo	Teren zieleni	26100	-	-	26100	26100
7	191/5	0,1373	Kleszczyniec	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	73800	-	16974	90774	90774
8	7/46, 7/44	2,6819	Podkomo- rzyce	Teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz tereny zalesień	707000	-	162610	896610	896610
suma					1238800		266639	1532439	1532439

3. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

SESJA NR LIV/2023-22.01.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	STATUS
1	LIV/594/2024	22.01.2024	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Mikorowo	uchwalono
2	LIV/595/2024	22.01.2024	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości oddanej w użytkowanie wieczyste zabudowanej budynkiem	uchwalono
3	LIV/596/2024	22.01.2024	wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego o zmianę rodzajów miejscowości położonych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalono
4	LIV/597/2024	22.01.2024	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 504/9, położonej w obrębie ewidencyjnym Nożyno, gmina Czarna Dąbrówka	uchwalono
5	LIV/598/2024	22.01.2024	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 146/4, położonej w obrębie ewidencyjnym Unichowo, gmina Czarna Dąbrówka	uchwalono
6	LIV/599/2024	22.01.2024	przyjęcia Programu Usług Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2024-2025	uchwalono
7	LIV/600/2024	22.01.2024	określenia szczegółowych warunków przyznawania oraz odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, a także określenia szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu rozliczania	uchwalono

			wykonania usług sąsiedzkich i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług	
8	LIV/601/2024	22.01.2024	przyjęcia planów pracy stałych Komisji Rady Gminy Czarna Dąbrowka na 2024 rok	uchwalono
9	LIV/602/2024	22.01.2024	uchwalenia ramowego planu pracy Rady Gminy Czarna Dąbrowka na 2024 rok i sposobu jego realizacji	uchwalono
10	LIV/603/2024	22.01.2024	przystąpienia Gminy Czarna Dąbrowka do Kaszubskiego Klastra Energetycznego	uchwalono
SESJA NR LV/2024-28.02.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	STATUS
1	LV/604/2024	28.02.2024	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czarna Dąbrowka w 2024 roku	uchwalono
2	LV/605/2024	28.02.2024	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP i kandydata na strażaka ratownika OSP z terenu Gminy Czarna Dąbrowka	uchwalono
3	LV/606/2024	28.02.2024	wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Czarna Dąbrowka do realizacji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2024”	uchwalono
4	LV/607/2024	28.02.2024	wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Czarna Dąbrowka do realizacji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa – edycja 2024”	uchwalono
5	LV/608/2024	28.02.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
SESJA NR LVI/2024-18.03.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	STATUS
1	LVI/609/2024	18.03.2024	określenia wykazu kąpielisk na terenie Gminy Czarna Dąbrowka na 2024 rok	uchwalono
2	LVI/610/2024	18.03.2024	określenia sezonu kąpielowego na terenie Gminy Czarna Dąbrowka w 2024 roku	uchwalono
3	LVI/611/2024	18.03.2024	udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku, znajdującym się na terenie gminy Czarna Dąbrowka, wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w ewidencji zabytków w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, zwanego dalej „Programem”	uchwalono
4	LVI/612/2024	18.03.2024	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Mikorowo	uchwalono
5	LVI/613/2024	18.03.2024	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Czarna Dąbrowka położonego w budynku przy ul. Lęborskiej 9 w Czarnej Dąbrowce w trybie bezprzetargowym	uchwalono
6	LVI/614/2024	18.03.2024	zmiany uchwały nr LI/561/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrowka z dnia 12 października 2023 r. w sprawie opłaty miejscowej	uchwalono
7	LVI/615/2024	18.03.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
8	LVI/616/2024	18.03.2024	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrowka na lata 2024 – 2040	uchwalono
9	LVI/617/2024	18.03.2024	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego położonego w budynku przy ul. Gdańskiej 5 w Czarnej Dąbrowce oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego zawarcia tej umowy	uchwalono
10	LVI/618/2024	18.03.2024	wyrażenia zgody na dzierżawę części nieruchomości stanowiącej działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym 2/53, obręb ewidencyjny Jasień oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego zawarcia tej umowy	uchwalono
11	LVI/619/2024	18.03.2024	wyrażenia zgody na dzierżawę części nieruchomości stanowiącej działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym 2/53, obręb ewidencyjny Jasień oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego zawarcia tej umowy	uchwalono

SESJA NR LVII/2024-04.04.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	STATUS
1	LVII/620/2024	04.04.2024	uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2024 -2027	uchwalono
2	LVII/621/2024	04.04.2024	przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 – 2028 w Gminie Czarna Dąbrówka	uchwalono
3	LVII/622/2024	04.04.2024	przyjęcia „Programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów z terenu gminy Czarna Dąbrówka”	uchwalono
4	LVII/623/2024	04.04.2024	określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy uzdolnionym uczniom pobierającym naukę na terenie Gminy Czarna Dąbrówka bez względu na miejsce zamieszkania, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach	uchwalono
SESJA NR LVIII/2024-22.04.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	STATUS
1	LVIII/624/2024	22.04.2024	zmiany uchwały nr LI/561/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 12 października 2023 r. w sprawie opłaty miejscowej	uchwalono
2	LVIII/625/2024	22.04.2024	zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz wyznaczenie inkasenta i określenie wysokości wynagrodzenia za inkaso	uchwalono
3	LVIII/626/2024	22.04.2024	ustanowienia pomnika przyrody	uchwalono
4	LVIII/627/2024	22.04.2024	udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Pomorskiego	uchwalono
5	LVIII/628/2024	22.04.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono

ROK 2024				
SESJA NR I/2024-07.05.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	Status
1	I/1/2024	07.05.2024	wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalono
2	I/2/2024	07.05.2024	ustalenia liczby Wiceprzewodniczących Rady Gminy Czarna Dąbrówka	Uchwalono
3	I/3/2024	07.05.2024	wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
4	I/4/2024	07.05.2024	powołania i ustalenia przedmiotu działania stałych komisji Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
5	I/5/2024	07.05.2024	ustalenia składu osobowego stałych komisji Rady gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
6	I/6/2024	07.05.2024	wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
7	I/7/2024	07.05.2024	wyboru zastępcy przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
8	I/8/2024	07.05.2024	wyboru Przewodniczącego Komisji skarg, wniosków i petycji	uchwalano
9	I/9/2024	07.05.2024	wyboru zastępcy przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
10	I/10/2024	07.05.2024	wyboru przewodniczącego Komisji Rozwoju Społeczno Gospodarczego Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
11	I/11/2024	07.05.2024	wyboru zastępcy przewodniczącego Komisji Rozwoju Społeczno Gospodarczego Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
12	I/12/2024	07.05.2024	wyboru przewodniczącego Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Socjalnych Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
13	I/13/2024	07.05.2024	wyboru zastępcy przewodniczącego Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Socjalnych Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
14	I/14/2024	07.05.2024	wyboru przewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska, Turystyki, Sportu i Rolnictwa Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano

15	I/15/2024	07.05.2024	wyboru zastępcy przewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska, Turystyki, Sportu i Rolnictwa Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
16	I/16/2024	07.05.2024	ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalano
SESJA NR II/2024-16.05.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	STATUS
1	II/17/2024	16.05.2024	przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej w Gminie Czarna Dąbrówka za rok 2023	przyjęto
2	II/18/2024	16.05.2024	zmiany uchwały nr LVII/623/2024 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy uzdolnionym uczniom pobierającym naukę na terenie Gminy Czarna Dąbrówka bez względu na miejsce zamieszkania, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach	uchwalono
3	II/19/2024	16.05.2024	przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Czarna Dąbrówka	przystąpiono
4	II/20/2024	16.05.2024	określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych i publicznych innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę Czarna Dąbrówka	uchwalono
5	II/21/2024	16.05.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
6	II/22/2024	16.05.2024	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2024 – 2040	uchwalono
7	II/23/2024	16.05.2024	uchwalenia ramowego planu pracy Rady Gminy Czarna Dąbrówka na 2024 r. i sposobu jego realizacji	uchwalono
8	II/24/2024	16.05.2024	przyjęcia planów pracy stałych Komisji Rady Gminy Czarna Dąbrówka na 2024 rok	uchwalono
SESJA NR III/2024-17.06.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	STATUS
1	III/25/2024	17.06.2024	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 55/11, położonej w obrębie ewidencyjnym Jasień, gmina Czarna Dąbrówka	uchwalono
2	III/26/2024	17.06.2024	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 38/2, położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka	uchwalono
3	III/27/2024	17.06.2024	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 4/24, położonej w obrębie ewidencyjnym Jasień, gmina Czarna Dąbrówka	uchwalono
4	III/28/2024	17.06.2024	powierzenia Wójtowi Gminy Czarna Dąbrówka uprawnień w zakresie ustalenia wysokości cen i opłat albo sposobu ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów sportowych i urządzeń sportowych, stanowiących własność Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalono
5	III/29/2024	17.06.2024	wotum zaufania dla Wójta Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalono
6	III/30/2024	17.06.2024	zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Czarna Dąbrówka za 2023 r.	uchwalono
7	III/31/2024	17.06.2024	zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Czarna Dąbrówka za 2023 rok	uchwalono
8	III/32/2024	17.06.2024	absolutorium dla Wójta Gminy Czarna Dąbrówka z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok	uchwalono
9	III/33/2024	17.06.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
10	III/34/2024	17.06.2024	rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Czarna Dąbrówka	rozpatrzono skargę (skarga bezzasadna)
SESJA NR IV/2024-25.07.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	Status
1	IV/35/2024	25.07.2024	zaopiniowania wniosku o uznanie za ochronne lasów położonych w granicach gminy Czarna Dąbrówka i będących w zarządzie Nadleśnictwa Bytów	uchwalono
2	IV/36/2024	25.07.2024	zmiany uchwały nr LI/561/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 12 października 2023 r. w sprawie opłaty miejscowej	uchwalono
3	IV/37/2024	25.07.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
4	IV/38/2024	25.07.2024	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2024 – 2040	uchwalono
SESJA NR V/2024-23.09.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	Status
1	V/39/2024	23.09.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
2	V/40/2024	23.09.2024	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2024 – 2040	uchwalono

3	V/41/2024	23.09.2024	zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	uchwalono
4	V/42/2024	23.09.2024	zaciągnięcia długoterminowego kredytu	uchwalono
SESJA NR VI/2024-07.10.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	Status
1	VI/43/2024	07.10.2024	udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalono
2	V/44/2024	07.10.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
3	V/45/2024	07.10.2024	wprowadzenia zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2024 – 2040	uchwalono
SESJA NR VII/2024-05.11.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	Status
1	VII/46/2024	05.11.2024	zlecenia przeprowadzenia kontroli przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalono
2	VII/47/2024	05.11.2024	zmiany uchwały numer LIV/596/2024 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 22 stycznia 2024 roku w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego o zmianę rodzajów miejscowości położonych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalono
3	VII/48/2024	05.11.2024	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość	uchwalono
4	VII/49/2024	05.11.2024	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Nożyno	uchwalono
5	VII/50/2024	05.11.2024	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Obrowo	uchwalono
6	VII/51/2024	05.11.2024	wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej oznaczonej ewidencyjnie nr 522 położonej w Nożynie z przeznaczeniem na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	uchwalono
7	VII/52/2024	05.11.2024	opłaty miejscowej	uchwalono
8	VII/53/2024	05.11.2024	opłaty targowej	uchwalono
9	VII/54/2024	05.11.2024	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2025 w Gminie Czarna Dąbrówka	uchwalono
10	VII/55/2024	05.11.2024	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2025 rok	uchwalono
11	VII/56/2024	05.11.2024	przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027	uchwalono
12	VII/57/2024	05.11.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
13	VII/58/2024	05.11.2024	uchylenia Uchwały Nr V/42/2024 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu	uchwalono
14	VII/59/2024	05.11.2024	zaciągnięcia pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego	uchwalono
SESJA NR VIII/2024-28.11.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	Status
1	VIII/60/2024	28.11.2024	przyjęcia „Rocznego programu współpracy Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025”	uchwalono
2	VIII/61/2024	28.11.2024	ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie 1m ² pasa drogowego dróg gminnych w Gminie Czarna Dąbrówka na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg	uchwalono
3	VIII/62/2024	28.11.2024	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działek nr 244/1, 245/1, 246/1 położonych w obrębie ewidencyjnym Kozy, Gmina Czarna Dąbrówka oraz dla obszaru obejmującego teren działek nr 293, 294, 390, 391 położonych w obrębie ewidencyjnym Otnoga, Gmina Czarna Dąbrówka	uchwalono
4	VIII/63/2024	28.11.2024	pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	uchwalono
5	VIII/64/2024	28.11.2024	zmiany uchwały Nr XXVIII/324/2021 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 27 września 2021 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy a w części nie zamieszkują mieszkańcy i ustalenia sposobu obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie tych nieruchomości; w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki tej opłaty, ustalenia stawki opłaty za pojemnik i worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych oraz zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi	uchwalono

			kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym	
6	VIII/65/2024	28.11.2024	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość	uchwalono
7	VIII/66/2024	28.11.2024	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość	uchwalono
8	VIII/67/2024	28.11.2024	zmiany uchwały XXXIV/336/2014 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 31 marca 2014 roku w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury – Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Czarnej Dąbrówce oraz Biblioteki Publicznej Gminy Czarna Dąbrówka	uchwalono
9	VIII/68/2024	28.11.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
SESJA NR IX/2024-16.12.2024				
LP	NUMER UCHWAŁY	DATA PODJĘCIA	TYTUŁ UCHWAŁY	Status
1	IX/69/2024	16.12.2024	zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych”	uchwalono
2	IX/70/2024	16.12.2024	przyjęcia,, Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności w zakresie usług społecznych”	uchwalono
3	IX/71/2024	16.12.2024	zmian w budżecie gminy na 2024 rok	uchwalono
4	IX/72/2024	16.12.2024	ustalenia stawki dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego na 2025 rok	uchwalono
5	IX/73/2024	16.12.2024	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bytowskiemu	uchwalono
6	IX/74/2024	16.12.2024	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2025 – 2040	uchwalono
7	IX/75/2024	16.12.2024	uchwalenia budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na 2025 rok	uchwalono

W 2024 roku odbyło się 8 sesji zwyczajnych i 1 sesja nadzwyczajna. Podjęto łącznie 75 uchwał decydujących o funkcjonowaniu gmin z zakresu spraw finansowych, spraw geodezyjnych, spraw z zakresu ochrony środowiska, spraw planowania przestrzennego, spraw z zakresu oświaty i spraw społecznych oraz spraw pozostałych w tym: rozpatrzyła 1 skargę, oraz 1 wniosek, który w chwili obecnej jest w trakcie postępowania.

Z podejmowanych przez Radę Gminy działań na uwagę zasługują m.in:

1. przyjęcie Raportu o stanie Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2023 i w konsekwencji udzielenie Wójtowi Gminy Czarna Dąbrówka wotum zaufania,
2. przyjęcie sprawozdania wraz ze sprawozdaniem finansowym Gminy Czarna Dąbrówka za 2023 rok i udzielenie Wójtowi Gminy absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok,
3. przyjęcie informacji o złożonych oświadczeniach majątkowych;
4. przegląd inwestycji wykonanych w 2024 roku;
5. przyjęcie budżetu Gminy Czarna Dąbrówka na 2025 rok.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wszystkie uchwały były przekazywane organom sprawującym nadzór merytoryczny. Organem takim, z wyłączeniem spraw budżetowych, jest Wojewoda Pomorski, natomiast w zakresie spraw dotyczących budżetu i spraw podatkowych – Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku. Oryginały uchwał ewidencjonowane są w rejestrze uchwał. Ponadto uchwały przechowywane są wraz z protokołami z sesji na stanowisku ds. obsługi Rady Gminy Czarna Dąbrówka oraz udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka w zakładce RADA GMINY CZARNA DĄBRÓWKA/UCHWAŁY

4. INFORMACJE INWESTYCYJNE I FINANSOWE

4.1. Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2024

Budżet Gminy na rok 2024 został uchwalony Uchwałą Nr LIII/589/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 18 grudnia 2023 r. w następujących kwotach:

- **dochody** - **48.673.456,00 zł**,
w tym: dochody bieżące - 35.418.022,00 zł, dochody majątkowe - 13.255.434,00 zł,
- **wydatki** - **50.887.456,00 zł**,
w tym: wydatki bieżące - 34.731.221,00 zł, wydatki majątkowe - 16.156.235,00 zł,

planowany wynik finansowy wg uchwały budżetowej (deficyt) - 2.214.000,00 zł.

Po wprowadzonych zmianach w ciągu 2024 roku budżet Gminy ustalono w następujących wysokościach:

- **dochody** - **60.425.537,21 zł,**
w tym: dochody bieżące - 46.317.893,15 zł, dochody majątkowe - 14.107.644,06 zł,
- **wydatki** - **62.658.265,21 zł,**
w tym: wydatki bieżące - 44.168.464,21 zł, wydatki majątkowe - 18.489.801,00 zł,

prognozowany wynik budżetu na 2024 rok (deficyt) - 2.232.728,00 zł.

Dokonano zwiększenia planu dochodów bieżących w wysokości **5.325.077,37 zł**, z tytułu:

a) dotacje celowe na bieżące zadania zlecone (§ 2010 i 2060) zwiększono o kwotę **+ 3.624.319,38 zł**, w tym na:

- zwrot podatku akcyzowego za paliwo rolnicze + 1.206.084,78 zł,
- sfinansowanie wydatków wynikających z realizacji zadań, określonych w art. 37e i 37f ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, nałożonych na organy wykonawcze gmin i polegających na zorganizowaniu bezpłatnych przewozów do i z lokali wyborczych dla wyborców niepełnosprawnych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, a także dla wyborców ujętych w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania położonym na obszarze danej gminy, jeżeli w ramach tej gminy w dniu wyborów nie funkcjonuje transport publiczny (na wybory samorządowe i wybory do Parlamentu Europejskiego) + 27.198 zł,
- realizację zadań zleconych z budżetu państwa z zakresu administracji rządowej + 9.011 zł,
- przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w 2024 roku + 118.733 zł,
- przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku + 79.150 zł,
- zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych + 80.633 zł,
- sfinansowanie kosztów wydawania decyzji z zakresu opieki zdrowotnej + 249 zł,
- sfinansowanie wypłat bonu energetycznego oraz kosztów obsługi tego zadania realizowanego przez gminy w wysokości 3% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie + 331.660 zł,
- na wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki oraz na obsługę tego zadania, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej + 16.220 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze + 53.000 zł,
- wypłatę dodatków osłonowych oraz koszty obsługi tego zadania realizowanego przez gminy w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie + 277.235,60 zł,
- realizację zadania określonego w art. 18 ust. 1 pkt 10 oraz 2a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego + 439 zł,
- świadczenia rodzinne + 1.369.102 zł,

- wypłatę świadczeń wychowawczych oraz kosztów obsługi przyznanych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego + 15.704 zł,
- na realizację zadań związanych z przyznaniem Kart Dużej Rodziny + 400 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane od osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej + 39.500 zł;

b) dotacje celowe na realizację bież. zadań własnych (§ 2030) o kwotę + 644.034,16 zł, w tym na:

- zwrot wydatków bieżących dokonanych w ramach Funduszy Soł. w 2023 r. + 51.587,96 zł,
- realizację zadania w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, tj. na zakup książek będących nowościami wydawniczymi dla dzieci w wieku 3-6 lat (w tym: SP Czarna Dąbrówka 3.000,00 zł, SP Rokity 3.000,00 zł i SP Nożyno 2.500,00 zł) + 8.500,00 zł,
- realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w 2024 r. + 383.649 zł,
- realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz załącznika nr 1 do Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 ustanowionego Uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (M.P. poz. 1232) + 6.000 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej (zasiłki stałe) – korekta -10.000 zł,
- zasiłki okresowe i pomoc w naturze (korekta) -6.000 zł,
- zasiłki stałe + 544 zł,
- dofinansowanie zadania wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, tj. na wypłatę dodatku w wysokości 400 zł miesięcznie na pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, realizującego pracę socjalną w środowisku w roku 2024 + 7.673 zł,
- realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” + 61.700 zł,
- dofinansowanie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich oraz podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych + 27.200 zł,
- dożywianie uczniów – program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” + 66.000 zł,
- pomoc materialną dla uczniów - stypendia + 40.000 zł,
- realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” + 7.180,20 zł;

c) dotacja celowa na zadania bieżące realizowane przez Gminę (§2020) na podstawie porozumienia nr MEN/2024/DK/1003 zawartego z Ministrem Edukacji, z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia pn. „Podróże z klasą” (w tym: SP Rokity 19.566 zł, SP Nożyno 72.600 zł i SP Czarna Dąbrówka 29.700 zł), zwiększenie w łącznej kwocie + 121.866 zł;

- d)** dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na realizację projektu pn. „Cyberbezpieczny Samorząd” (§2057) **+ 109.470 zł;**
- e)** dotacji celowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 na realizację projektu pn. „Przedszkole naszych marzeń”, w łącznej wysokości na rok 2024 **+ 299.899 zł,**
- w tym:
- dotacja celowa ze środków europejskich (§ 2057) **+ 283.238 zł,**
 - dotacja celowa z budżetu krajowego (§ 2059) **+ 16.661 zł;**
- f)** dotacji celowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 na realizację projektu pn. „Wzrost jakości edukacji w Gminie Czarna Dąbrówka”, w łącznej wysokości na rok 2024 **+150.000 zł,**
- w tym:
- dotacja celowa ze środków europejskich (§ 2057) **+ 141.660 zł,**
 - dotacja celowa z budżetu krajowego (§ 2059) **+ 8.340 zł;**
- g)** wpływy ze zwrotów zasiłków stałych wypłaconych w latach ubiegłych, pobranych nienależnie (§ 2910) **+ 719 zł;**
- h)** pomoc finansowa udzielona w formie dotacji celowej przez Województwo Pomorskie na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej „Pomorskie OSP 2024” na zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek OSP z terenu gminy Czarna Dąbrówka (70% dofinansowania, §2710) **+ 13.650 zł;**
- i)** wpływy ze zwrotu niewykorzystanej w 2023 roku dotacji celowej przez ZGK Czarna Dąbrówka na zadanie pn. „Budowa cmentarza komunalnego w Rokitach”(§2950) **+ 85.940 zł;**
- j)** środki otrzymane od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na pokrycie kosztów obsługi zadania polegającego na uruchomieniu i prowadzeniu punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze” (§ 2460) **+ 30.000 zł;**
- k)** środki otrzymane od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację programu priorytetowego pn. „Ciepłe mieszkanie” (§ 2460) **+ 118.528 zł;**
- l)** środki z Funduszu Pomocy, którego dysponentem jest Wojewoda Pomorski z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z art. 12 i art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.), z przeznaczeniem na pokrycie kosztów nadania numeru PESEL (§ 2100) **+ 117,58 zł;**
- m)** środki z Funduszu Pomocy, którego dysponentem jest Minister Finansów – z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.) § 2100 **+ 85.674 zł;**

n) środki z Funduszu Pomocy, którego dysponentem jest Wojewoda Pomorski z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z art. 12 i art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 583 z późn. zm.), z przeznaczeniem na świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy oraz świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy wraz z obsługą zadań (§ 2100) **+ 22.089,88 zł;**

o) środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację rządowego programu „Asystent rodziny w 2024 r.” **+ 18.770,37 zł;**

Ponadto zwiększono plan dochodów bieżących (własnych) o kwotę + 1.902.570,78 zł, w tym z tytułu:

- wpływów z najmu i dzierżawy składników majątkowych Gminy **+ 70.000 zł,**
- wpływów z otrzymanych darowizn na rzecz sołectw **+ 3.225 zł,**
- wpływów z podatku od nieruchomości od osób prawnych **+ 691.480 zł,**
- wpływów z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat od osób fizycznych **+ 98.000 zł,**
- zwrotu utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości w parkach narodowych, rezerwach przyrody oraz przedsiębiorców o statusie centrum badawczo – rozwojowego za 2023 r. **+ 98 zł,**
- wpływów z podatku od nieruchomości od osób fizycznych **+ 227.500 zł,**
- wpływów z podatku leśnego od osób fizycznych **+ 7.000 zł,**
- wpływów z podatku od środków transportowych od osób fizycznych **+ 8.500 zł,**
- wpływów z podatku od spadków i darowizn **+ 71.330 zł,**
- wpływów z opłaty miejscowej **+ 7.000 zł,**
- wpływów z podatku od czynności cywilnoprawnych od osób fizycznych **+ 50.000 zł,**
- wpływów z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat od osób fizycznych **+ 33.000 zł,**
- wpływów z opłaty eksploatacyjnej **+ 242.479 zł,**
- wpływów z opłaty adiacenckiej **+ 12.880 zł,**
- wpływów z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu opłat **+ 11.984,98 zł,**
- wpływów z różnych dochodów stanowiących nagrodę Pomorskiego Kuratora Oświaty dla dyrektora Szkoły Podstawowej w Nożynie (wraz z pochodnymi) **+ 8.479,80 zł,**
- wpływów z usług dotyczących refundacji kosztów opieki i wychowania przedszkolnego dzieci niebędących mieszkańcami gminy Czarna Dąbrówka a uczęszczających do przedszkoli na terenie gminy Czarna Dąbrówka **+ 46.000 zł,**
- wpływów z usług za dożywianie uczniów w stołówkach szkolnych **+ 143.614 zł,**

- wpływów z otrzymanej darowizny w postaci pieniężnej na rzecz Szkoły Podstawowej w Rokicach przekazanej przez Fundację LOTTO im. Haliny Konopackiej z siedzibą w Warszawie na realizację projektu pn. „Leśna Ścieżka Przyrodniczo – Rekreacyjna *Przyjaciel lasu*” + 30.000 zł,
- wpływów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (opłata śmieciowa) + 140.000 zł.

Pozostałe zmiany planu dochodów bieżących dotyczą zwiększenia:

- z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych + 357.475 zł,
- części oświatowej subwencji ogólnej z budżetu państwa (§ 2920) o kwotę + 1.882.004 zł,
- uzupełnienia subwencji ogólnej dla Gminy Czarna Dąbrówka na 2024 rok (§ 2750) o kwotę + 1.142.525 zł,
- części rozwojowej subwencji ogólnej z budżetu państwa (§ 2920) o kwotę + 290.219 zł.

Dokonano zwiększenia planu dochodów majątkowych w łącznej wysokości 1.195.210,06 zł, z tytułu:

- a)** dotacji celowej otrzymanej od Samorządu Województwa Pomorskiego na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych położonej w obrębie geodezyjnym Kleszczyniec na działce nr 295/2, w ramach środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych (70% dofinansowania) + 160.000 zł,
- b)** środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych na dofinansowanie (98%) kosztów realizacji inwestycji pn. „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Czarna Dąbrówka” + 499.800 zł,
- c)** wpływów ze sprzedaży składników majątkowych Gminy + 178.000 zł,
- d)** dotacji celowej w ramach programów finansowanych ze środków UE (Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027) w ramach działania 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa na realizację projektu pn. „Cyberbezpieczny Samorząd”, w łącznej wysokości na rok 2024 + 97.170 zł,

w tym:

- dotacja celowa ze środków europejskich (§ 6257) + 79.680 zł,
- dotacja celowa z budżetu krajowego (§ 6259) + 17.490 zł;
- e)** dotacji celowej z budżetu państwa na zwrot wydatków majątkowych dokonanych w ramach Funduszy Sołeckich w 2023 r. (§ 6330) + 131.040,06 zł,
- f)** dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na dofinansowanie (80%) realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Strzelnica w powiecie 2024” (§ 6330) + 129.200 zł.

Zmniejszenia planu dochodów majątkowych budżetu gminy dokonano w wysokości -343.000 zł z tytułu korekty środków otrzymanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zbytków na dofinansowanie (98%) kosztów realizacji następujących inwestycji:

- „Modernizacja budynku kościoła parafialnego w Nożynie” w wysokości -147.000,00 zł,
 - „Modernizacja kościoła parafialnego p.w. św. Andrzeja Boboli w Rokitach” w kwocie -196.000,00 zł.
- Realizacja w/w zadań nastąpi w latach 2024-2025, natomiast finansowanie nastąpi w roku 2025.

W roku 2024 plan dochodów zwiększono ogółem o kwotę (persaldo) + 11.752.081,21 zł.

Plan dochodów budżetu Gminy zwiększono w ciągu 2024 roku względem Uchwały budżetowej o kwotę 11.752.081,21 zł, tj. o 24,1 %.

DOCHODY

Zestawienie tabelaryczne dochodów Gminy wg działów klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem wskaźników i struktury wykonania za 2024 rok prezentuje poniższa tabela.

Realizacja dochodów budżetowych Gminy za 2024 rok według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Treść	Plan wg uchwały budżetowej	Plan po zmianach wg stanu na 31.12.2024 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2024 r.	% wykonania (5:4)	% do wykonania ogólnego
1	2	3	4	5	6	7
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	2.612.500,00	3.978.584,78	4.008.584,78	100,7	6,6
400	WYTWARZ. I ZAOPATR. W ENERGIĘ ELEKTR. ...	45.000,00	45.000,00	32.005,73	71,1	0,1
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	1.197.934,00	1.724.932,00	1.738.814,96	100,8	2,8
630	TURYSTYKA	0,00	0,00	255,00	-	0,1
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	1.450.000,00	1.698.000,00	1.709.638,59	100,7	2,8
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	1.000,00	86.940,00	86.941,30	100,0	0,1
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	88.674,00	307.667,58	248.161,45	80,6	0,4
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	1.600,00	199.483,00	199.483,00	100,0	0,3
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA	0,00	13.650,00	13.650,00	100,0	0,1
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH OD OSÓB FIZYCZNYCH I INNYCH JEDNOSTEK NIE POSIADAJACYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	8.664.717,00	10.483.443,98	10.713.429,62	102,2	17,8
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	19.059.634,00	22.642.684,02	22.640.786,15	99,9	37,6
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	4.985.149,00	6.257.789,80	6.346.478,87	101,4	10,5
851	OCHRONA ZDROWIA	0,00	249,00	249,00	100,0	0,1
852	POMOC SPOŁECZNA	724.343,00	1.578.823,48	1.470.012,52	93,1	2,4
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0,00	40.000,00	39.999,01	100,0	0,1
855	RODZINA	3.712.905,00	5.163.561,57	5.123.723,61	99,2	8,5
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	1.737.000,00	2.025.528,00	1.699.815,78	83,9	2,8
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	343.000,00	0,00	1.302,77	-	0,1
926	KULTURA FIZYCZNA	4.050.000,00	4.179.200,00	4.149.547,22	99,3	6,8
OGÓŁEM		48.673.456,00	60.425.537,21	60.222.879,36	99,7	100,0

w tym:					
a) dochody bieżące	35.418.022,00	46.317.893,15	46.203.336,33	99,7	
b) dochody majątkowe	13.255.434,00	14.107.644,06	14.019.543,03	99,4	

Wykonanie dochodów ogółem w 2024 roku wyniosło 99,7 % planu, w tym dochody bieżące 99,7 % planu i dochody majątkowe 99,4 % planu.

Realizację należności podatkowych w pełnej szczegółowości przedstawia tabela poniżej.

Realizacja należności podatkowych za 2024 rok

Lp.	Wyszczególnienie	§	Plan wg uchwały budżetowej	Plan po zmianach wg stanu na 31.12.2024 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2024 r.	% wykonania (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
I.	Dochody z tytułu podatków i opłat		6.775.200,00	8.376.451,98	8.353.107,05	99,7
1.	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkohol. w obrocie hurtowym	0270	0,00	0,00	32.283,62	-
2.	Podatek od nieruchomości, w tym:	0310	2.640.000,00	3.558.980,00	3.432.995,45	96,5
a)	osoby fizyczne		1.570.000,00	1.797.500,00	1.815.269,47	101,0
b)	osoby prawne		1.070.000,00	1.761.480,00	1.617.725,98	91,8
3.	Podatek rolny, w tym:	0320	780.000,00	780.000,00	778.419,81	99,8
a)	osoby fizyczne		755.000,00	755.000,00	750.673,81	99,4
b)	osoby prawne		25.000,00	25.000,00	27.746,00	111,0
4.	Podatek leśny, w tym:	0330	908.000,00	915.000,00	911.434,13	99,6
a)	osoby fizyczne		20.000,00	27.000,00	27.297,13	101,1
b)	osoby prawne		888.000,00	888.000,00	884.137,00	99,6
5.	Podatek od środków transportowych, w tym:	0340	129.000,00	137.500,00	142.793,75	103,9
a)	osoby fizyczne		84.000,00	92.500,00	92.599,40	100,1
b)	osoby prawne		45.000,00	45.000,00	50.194,35	111,5
6.	Podatek od działalności gospodarczej osób fiz. opłacany w formie karty podatkowej	0350	5.000,00	5.000,00	9.674,32	193,5
7.	Podatek od spadków i darowizn	0360	30.000,00	101.330,00	77.534,06	76,5
8.	Wpływy z opłaty skarbowej	0410	25.000,00	25.000,00	25.233,86	100,9
9.	Wpływy z opłaty targowej	0430	200,00	200,00	0,00	-
10.	Wpływy z opłaty miejscowej	0440	25.000,00	32.000,00	32.171,50	100,5
11.	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0460	60.000,00	302.479,00	302.479,00	100,0
12.	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	0480	110.000,00	110.000,00	131.242,04	119,3
13.	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez JST na podst. odrębnych ustaw, w tym:	0490	1.772.000,00	1.924.880,00	1.695.695,55	88,1
a)	opłata adiacencka		50.000,00	62.880,00	78.000,54	124,0
b)	opłata śmieciowa		1.722.000,00	1.862.000,00	1.617.695,01	86,9
14.	Podatek od czynności cywilnoprawnych, w tym:	0500	252.000,00	302.000,00	585.882,00	194,0
a)	osoby fizyczne		250.000,00	300.000,00	583.691,00	194,6
b)	osoby prawne		2.000,00	2.000,00	2.191,00	109,5
15.	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat, w tym:	0910	34.000,00	176.984,98	189.707,96	107,2
a)	osoby fizyczne (rozdz. 75601)		0,00	0,00	1.606,00	-
b)	osoby fizyczne (rozdz. 75618)		0,00	11.984,98	11.986,45	100,0
c)	osoby fizyczne (rozdz. 75616)		30.000,00	63.000,00	71.985,24	114,3
d)	osoby prawne (rozdz. 75615)		4.000,00	102.000,00	103.922,27	115,8
e)	opłata śmieciowa		0,00	0,00	208,00	-

16.	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	2680	5.000,00	5.098,00	5.560,00	109,1
II.	Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa		3.611.517,00	3.968.992,00	3.968.992,00	100,0
1.	Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	0010	3.149.456,00	3.506.931,00	3.506.931,00	100,0
2.	Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)	0020	462.061,00	462.061,00	462.061,00	100,0
	OGÓŁEM (I + II)		10.386.717,00	12.345.443,98	12.322.099,05	99,8

Realizacja należności podatkowych za 2024 rok wynosi 12.322.099,05 zł i stanowi 20,5 % wykonanych dochodów ogółem.

OPISOWE WYKONANIE DOCHODÓW

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo; dochody ogółem wynoszą 4.008.584,78 zł, tj. 100,7% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **01042 Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych** – dochody majątkowe na kwotę 160.000,00 zł to dotacja celowa według zawartego porozumienia z Samorządem Województwa Pomorskiego w ramach środków związanych z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Kleszczyniec na działce nr 295/2 (70% dofinansowania);

» **01043 Infrastruktura wodociągowa wsi** – dochody majątkowe na kwotę 2.612.500,00 zł to środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych na dofinansowanie (95%) kosztów realizacji inwestycji pn. „Przebudowa infrastruktury wodociągowej na odcinku Czarna Dąbrówka – Unichowo” (część I środków z łącznej kwoty dofinansowania w wysokości 5.225.000,00 zł na realizację inwestycji);

» **01095 Pozostała działalność** – dochody bieżące w wysokości 1.236.084,78 zł stanowią:

- nagroda finansowa przekazana przez Województwo Pomorskie dla miejscowości Rokity za zajęcie I-go miejsca w Konkursie Piękna Wieś Pomorska 2024 w kategorii „Wieś” w wysokości 30.000,00 zł,
- dotacja celowa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów w sprawie jego zwrotu za 2024 rok w kwocie 1.206.084,78 zł.

Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; dochody ogółem wynoszą 32.005,73 zł, tj. 71,1% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **40001 Dostarczanie ciepła** i stanowią:

- wpływy z usług za centralne ogrzewanie w budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce oraz mieszkań komunalnych w Jasieniu w kwocie 31.362,70 zł. Zaległości wynoszą 7.158,41 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat za c.o. w kwocie 643,03 zł.

Wpływ z usług są ustalane kalkulacyjnie wg poniesionych kosztów.

Dział 600 – Transport i łączność; dochody ogółem wynoszą 1.738.814,96 zł, co stanowi 100,8% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **60004 Lokalny transport zbiorowy** – dochody w wysokości 25.996,00 zł to dotacja celowa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – na sfinansowanie wydatków wynikających z realizacji zadań, określonych w art. 37e i 37f ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, nałożonych na organy wykonawcze gmin i polegających na zorganizowaniu bezpłatnych przewozów do i z lokali wyborczych dla wyborców niepełnosprawnych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, a także dla wyborców ujętych w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania położonym na obszarze danej gminy, jeżeli w ramach tej gminy w dniu wyborów nie funkcjonuje transport publiczny (na wybory samorządowe i wybory do Parlamentu Europejskiego);

» **60016 Drogi publiczne gminne** dochody stanowią:

- wpływy bieżące z tytułu opłat za zezwolenia dotyczących dróg gminnych w kwocie 22.873,06 zł,
- środki otrzymane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na dofinansowanie (50%) kosztów realizacji własnego zadania bieżącego pn. „Remont dróg gminnych: odcinka położonego w miejscowości Mydlita i odcinka prowadzącego do miejscowości Dęby” w wysokości 297.000,00 zł,
- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 na dofinansowanie (63,63%) realizacji projektu pn. *Budowa (rozbudowa) drogi wewnętrznej w miejscowości Nożyno* w kwocie 8.211,00 zł (refundacja za opracowanie dokumentacji technicznej),
- środki otrzymane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na dofinansowanie (80%) kosztów realizacji inwestycji pn. „Budowa chodnika w ciągu drogi gminnej w miejscowości Jasień” w wysokości 884.934,90 zł,
- środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych na dofinansowanie (98%) kosztów realizacji inwestycji pn. „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Czarna Dąbrówka” w kwocie 499.800,00 zł.

Dział 630 – Turystyka; dochody majątkowe wynoszą 255,00 zł. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **63003 Zadania w zakresie upowszechniania turystyki** – wykonane dochody to dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 na realizację projektu pn. „Pomorskie Szlaki Kajakowe – szlak Górnej Słupi” (refundacja kosztów realizacji zadania za 2019 rok – całkowite rozliczenie).

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa; dochody ogółem wynoszą 1.709.638,59 zł, tj. 100,7% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami** – dochody obejmują:

- wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego w kwocie 14.574,62 zł. Zaległości wynoszą 247,33 zł;
- wpływy z różnych opłat – zwrot kosztów upomnienia w wysokości 240,00 zł,
- dochody z najmu i dzierżaw mienia komunalnego Gminy (czynsze) 365.896,06 zł. Zaległości wynoszą 22.095,22 zł;
- odsetki od rat za mieszkania i rat za inne mienie stanowią kwotę 5.769,03 zł;

- wpływy z różnych dochodów dotyczące rozliczeń z lat ubiegłych 277,44 zł;
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 1.322.881,44 zł. Zaległości wynoszą 2.696,32 zł (dochody majątkowe pozyskane głównie ze sprzedaży działek i ratalnej sprzedaży mieszkań – raty za mieszkanie i sprzedaż mienia).

Dział 710 – Działalność usługowa; dochody ogółem wynoszą 86.941,30 zł, tj. 100,0% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **71035 Cmentarze** – dochody stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania bieżące wg porozumienia z administracją rządową – na utrzymanie grobów powojennych w Jasieniu, w wysokości 1.000,00 zł,
- wpływy ze zwrotu niewykorzystanej w 2023 roku dotacji celowej przez ZGK Czarna Dąbrówka na zadanie pn. „Budowa cmentarza komunalnego w Rokitach”, w kwocie 85.941,30 zł.

Dział 750 – Administracja publiczna; dochody ogółem wynoszą 248.161,45 zł, tj. 80,6% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **75011 Urzędy wojewódzkie** – dochody na kwotę 90.601,49 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (m. in. USC, ewidencja ludności, konserwacja ksiąg stanu cywilnego) w kwocie 90.581,34 zł,
- dochody Gminy związane z realizacją zadań zleconych – 5% wpływów z opłaty administracyjnej pobieranej na rzecz budżetu państwa w wysokości 20,15 zł;

» **75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)** – dochody na kwotę 153.745,38 zł stanowią:

- wpływy z różnych opłat (zwrot kosztów upomnienia) w wysokości 6.761,40 zł,
- wpływy z różnych dochodów – rozliczenia z lat ubiegłych w łącznej kwocie 7.077,18 zł,
- dotacja celowa w ramach programów finansowanych ze środków UE (Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027) w ramach działania 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa na realizację projektu pn. *Cyberbezpieczny Samorząd*, w łącznej wysokości 139.906,80 zł, w tym:

- dotacja celowa ze środków europejskich 114.723,77 zł,
- dotacja celowa z budżetu krajowego 25.183,03 zł;

» **75085 Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego** – wpływy w wysokości 62,00 zł stanowią pozostałe dochody, które zrealizowano w Zespole Ekonomiczno Administracyjnym Czarna Dąbrówka – jednostce budżetowej obsługującej szkoły podstawowe na terenie gminy Czarna Dąbrówka;

» **75095 Pozostała działalność** – dochody bieżące na kwotę 3.752,58 zł stanowią:

- otrzymane darowizny pieniężne na rzecz sołectw w łącznej wysokości 3.635,00 zł (w tym: Sołectwo Karwno 1.500,00 zł i Sołectwo Unichowo 2.135,00 zł),

- środki z Funduszu Pomocy, którego dysponentem jest Wojewoda Pomorski z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z art. 12 i art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.), z przeznaczeniem na pokrycie kosztów nadania numeru PESEL w kwocie 117,58 zł.

Dział 751 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa; dochody ogółem wynoszą 199.483,00 zł, tj. 100,0% planu.

Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **75101 Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa** – dochody stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – na aktualizację danych zgromadzonych w centralnym rejestrze wyborców w 2024 r. w kwocie 1.600,00 zł;

» **75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie** – dochody stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej przeznaczona na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w 2024 roku, w kwocie 118.733,00 zł;

» **75113 Wybory do Parlamentu Europejskiego** – dochody stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej przeznaczona na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku, w kwocie 79.150,00 zł.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa; dochody ogółem wynoszą 13.650,00 zł, tj. 100,0% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **75495 Pozostała działalność** – dochody to pomoc finansowa udzielona w formie dotacji celowej przez Województwo Pomorskie na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej „Pomorskie OSP 2024” na zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek OSP z terenu gminy Czarna Dąbrówka (70% dofinansowania).

Dział 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej... ; dochody ogółem wynoszą 10.713.429,62 zł, tj. 102,2% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **75601 Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych** – dochody w wysokości 11.280,32 zł stanowią:

- podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej w kwocie 9.674,32 zł. Zaległości wynoszą 1.498,10 zł;

- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej 1.606,00 zł;

» **75615 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych** – dochody w wysokości 2.691.476,60 zł stanowią:

- wpływy z podatku od nieruchomości 1.617.725,98 zł. Zaległości wynoszą 1.524.680,69 zł,

- wpływy z podatku rolnego 27.746,00 zł. Zaległości wynoszą 316,00 zł,
- wpływy z podatku leśnego 884.137,00 zł. Zaległości wynoszą 19,00 zł,
- wpływy z podatku od środków transportowych 50.194,35 zł. Zaległości wynoszą 5.361,65 zł,
- wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych 2.191,00 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat 103.922,27 zł. Odsetki doliczane od zaległości podatkowych wynoszą 778.707,74 zł,
- rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych 5.560,00 zł;

» 75616 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych – dochody w wysokości 3.451.221,61 zł stanowią:

- wpływy z podatku od nieruchomości 1.815.269,47 zł. Zaległości wynoszą 464.745,67 zł,
- wpływy z podatku rolnego 750.673,81 zł. Zaległości wynoszą 67.185,18 zł,
- wpływy z podatku leśnego 27.297,13 zł. Zaległości wynoszą 3.242,32 zł,
- wpływy z podatku od środków transportowych 92.599,40 zł. Zaległości wynoszą 8.167,92 zł,
- wpływy z podatku od spadków i darowizn 77.534,06 zł. Zaległości wynoszą 10.728,20 zł,
- wpływy z opłaty targowej 0,00 zł,
- wpływy z opłaty miejscowej 32.171,50 zł,
- wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych 583.691,00 zł. Zaległości wynoszą 1.130,67 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat wynoszą 71.985,24 zł. Odsetki doliczane od zaległości podatkowych wynoszą 155.644,06 zł;

» 75618 Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw – dochody w wysokości 590.459,09 zł stanowią:

- wpływy z części opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym 32.283,62 zł,
- wpływy z opłaty skarbowej 25.233,86 zł,
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej 302.479,00 zł. Zaległości wynoszą 6.672,24 zł,
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu 131.242,04 zł,
- wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (opłata adiacencka) 78.000,54 zł. Zaległości wynoszą 26,45 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat wynoszą 11.986,45 zł,
- kapitalizacja odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych w wysokości 9.233,58 zł;

» **75621 Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa** – dochody w wysokości 3.968.992,00 zł stanowią:

- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) w kwocie 3.506.931,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów,
- wpływy z podatku dochodowy od osób prawnych (CIT) w kwocie 462.061,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów.

Dział 758 – Różne rozliczenia; dochody ogółem wynoszą 22.640.786,15 zł, tj. 99,9% planu. Dochody tego działu obejmują przede wszystkim wpływy z subwencji ogólnej z budżetu państwa. Wykonanie zapisano w następujących rozdziałach:

» **75801 Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego** w kwocie 12.904.632,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów;

» **75802 Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego** w kwocie 1.142.525,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów;

» **75806 Część rozwojowa subwencji ogólnej dla gmin** w kwocie 290.219,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów;

» **75807 Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin** w kwocie 8.012.006,00 zł, tj. 100,0% planowanych wpływów;

» **75814 Różne rozliczenia finansowe** – dochody w kwocie 291.404,15 zł, tj. 99,3% planowanych wpływów stanowią:

- kapitalizacja odsetek od lokat oraz środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych w wysokości 23.102,13 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących – zwrot wydatków poniesionych w ramach Funduszy Sołeckich w 2023 r. w kwocie 51.587,96 zł,
- środki z Funduszu Pomocy, którego dysponentem jest Minister Finansów – z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.), w kwocie 85.674,00 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na zwrot wydatków majątkowych dokonanych w ramach Funduszy Sołeckich w 2023 r. w kwocie 131.040,06 zł.

Dział 801 – Oświata i wychowanie; dochody ogółem wynoszą 6.346.478,87 zł, tj. 101,4% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **80101 Szkoły podstawowe** – wpływy w wysokości 4.276.609,80 zł zrealizowano z:

- różnych opłat 80,00 zł,
- otrzymanych darowizn 15.400,00 zł,

- wpływów z różnych dochodów stanowiących nagrodę Pomorskiego Kuratora Oświaty dla dyrektora Szkoły Podstawowej w Nożynie (wraz z pochodnymi) w wysokości 8.479,80 zł,
- pozostałych dochodów, tj.: prowizja za terminowy pobór i odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy, różne rozliczenia z lat ubiegłych w łącznej kwocie 2.650,00 zł,
- środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych na dofinansowanie (85%) kosztów realizacji inwestycji pn. „Rozbudowa budynku Szkoły w Czarnej Dąbrówce”, w kwocie 4.250.000,00 zł (II część środków z łącznej kwoty dofinansowania w wysokości 8.500.000,00 zł na realizację inwestycji);

» **80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych** – dochody w wysokości 868.020,83 zł stanowią:

- wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego w kwocie 116.534,00 zł,
- wpływy z różnych dochodów dotyczące refundacji kosztów opieki i wychowania przedszkolnego dzieci niebędących mieszkańcami gminy Czarna Dąbrówka a uczęszczających do oddziałów przedszkolnych na terenie gminy Czarna Dąbrówka w wysokości 56.963,07 zł,
- wpływy z pozostałych dochodów, tj. opłata za pobyt dziecka w oddziale przedszkolnym powyżej 5 godzin dziennie w kwocie 11.325,76 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących według umowy z Wojewodą Pomorskim Nr 15/2024/NPRCz 2.0. z dnia 17.05.2024 r. z przeznaczeniem na realizację zadania w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, tj. na zakup książek będących nowościami wydawniczymi dla dzieci w wieku 3-6 lat w łącznej kwocie 8.500,00 zł (w tym: SP Czarna Dąbrówka 3.000,00 zł, SP Rokity 3.000,00 zł i SP Nożyno 2.500,00 zł),
- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących w zakresie wychowania przedszkolnego w kwocie 674.698,00 zł;

» **80148 Stołówki szkolne i przedszkolne** – dochody w wysokości 391.978,00 zł to wpływy z usług za przygotowanie posiłków w szkołach podstawowych;

» **80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych** – dochody w wysokości 79.928,16 zł to dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone – na zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych;

» **80195 Pozostała działalność** – dochody w wysokości 729.942,08 zł stanowią:

- wpływy z otrzymanej darowizny w postaci pieniężnej na rzecz Szkoły Podstawowej w Rokitach przekazanej przez Fundację LOTTO im. Haliny Konopackiej z siedzibą w Warszawie na realizację projektu pn. „Leśna Ścieżka Przyrodniczo – Rekreacyjna *Przyjaciel lasu*” w kwocie 30.000,00 zł,
- dotacja celowa na zadania bieżące realizowane przez Gminę na podstawie porozumienia nr MEN/2024/DK/1003 zawartego z Ministrem Edukacji, z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia pn. „Podróże z klasą” w łącznej kwocie 116.497,79 zł,

- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 na realizację projektu pn. „Przedszkole naszych marzeń”, w łącznej wysokości 343.684,29 zł na rok 2024, w tym:

- dotacja celowa ze środków europejskich (§ 2057) w kwocie 324.590,71 zł,
- dotacja celowa z budżetu krajowego (§ 2059) w kwocie 19.093,58 zł,

- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 na realizację projektu pn. „Wzrost jakości edukacji w Gminie Czarna Dąbrówka”, w łącznej wysokości 239.760,00 zł na rok 2024, w tym:

- dotacja celowa ze środków europejskich (§ 2057) w kwocie 226.440,00 zł,
- dotacja celowa z budżetu krajowego (§ 2059) w kwocie 13.320,00 zł.

Dział 851 – Ochrona zdrowia; dochody ogółem wynoszą 249,00 zł, tj. 100,0% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **85195 Pozostała działalność** – dochody bieżące to dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone – na sfinansowanie kosztów wydawania decyzji z zakresu opieki zdrowotnej.

Dział 852 – Pomoc społeczna; dochody ogółem wynoszą 1.470.012,52 zł, co stanowi 93,1% planu. Dochody tego działu obejmują rozdziały:

» **85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej** – dochody w wysokości 6.000,00 zł stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz załącznika nr 1 do Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 ustanowionego Uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (M.P. poz. 1232);

» **85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre**

świadczenia z pomocy społecznej... – dochody w wysokości 26.337,82 zł stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych (na składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych);

» **85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe** – dochody w wysokości 65.350,10 zł to dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych – na zasiłki okresowe;

» **85215 Dodatki mieszkaniowe** – dochody w wysokości 248.528,56 zł to dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych – na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego oraz kosztów obsługi tego zadania realizowanego przez gminy w wysokości 3% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie;

» **85216 Zasiłki stałe** – dochody w wysokości 308.263,00 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych – na wypłatę zasiłków stałych w kwocie 307.544,00 zł,

- wpływy ze zwrotów zasiłków stałych wypłaconych w latach ubiegłych, pobranych nienależnie w wysokości 719,00 zł;

» **85219 Ośrodki pomocy społecznej** – dochody w wysokości 203.310,04 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych – na wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki oraz na obsługę tego zadania, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej w kwocie 35.013,88 zł,

- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych:

- na funkcjonowanie ośrodka pomocy społecznej 96.110,00 zł,
- na dofinansowanie zadania wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, tj. na wypłatę dodatku w wysokości 400 zł miesięcznie na pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, realizującego pracę socjalną w środowisku w roku 2024 w kwocie 7.673,00 zł,
- na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” w kwocie 60.108,76 zł,

- wpływy z pozostałych odsetek w kwocie 4.404,40 zł;

» **85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** – dochody w wysokości 119.442,09 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących zleconych – na usługi specjalistyczne w kwocie 72.550,14 zł,

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych na dofinansowanie zadań własnych gmin, tj. dofinansowanie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich oraz podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych, w wysokości 26.740,46 zł,

- dochody JST związane z realizacją zadań zleconych – odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze w kwocie 561,55 zł,

- odpłatność za usługi opiekuńcze w kwocie 19.589,94 zł;

» **85230 Pomoc w zakresie dożywiania** – dochody w wysokości 188.629,76 zł stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych – dożywianie uczniów i osób uprawnionych wg programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;

» **85295 Pozostała działalność** – dochody w wysokości 304.151,15 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących zleconych – na wypłatę dodatków osłonowych oraz koszty obsługi tego zadania realizowanego przez gminy w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie, w kwocie 277.235,60 zł,

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących zleconych – realizację zadania określonego w art. 18 ust. 1 pkt 10 oraz 2a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, w kwocie 4.826,52 zł,

- środki z Funduszu Pomocy, którego dysponentem jest Wojewoda Pomorski z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z art. 12 i art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.), z przeznaczeniem na świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy oraz świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy wraz z obsługą zadań w łącznej kwocie 22.089,03 zł.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza; dochody ogółem wynoszą 39.999,01 zł, tj. 100,0% planu. Dochody w całości wykonano w rozdziale:

» **85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym** – dochody stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących – na stypendia dla uczniów.

Dział 855 – Rodzina; dochody ogółem wynoszą 5.123.723,61 zł, co stanowi 99,2% planu. Dochody tego działu obejmują rozdziały:

» **85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego** – dochody w wysokości 4.997.161,12 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego wraz z obsługą zadania 4.953.207,72 zł,

- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania zlecone – na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz kosztów obsługi przyznanych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w kwocie 15.704,00 zł,

- dochody JST związane z realizacją zadań zleconych – alimenty pobrane przez komornika 26.043,69 zł (*zaległości alimentacyjne stanowią kwotę 988.482,48 zł*),

- wpływy ze zwrotów dotacji (świadczenia rodzinne) wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości w kwocie 2.179,18 zł,

- wpływy z pozostałych odsetek od zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (zwroty świadczeń rodzinnych) w kwocie 26,53 zł;

» **85503 Karta Dużej Rodziny** – dochody w wysokości 630,75 zł stanowią:

- dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań bieżących zleconych – na realizację zadań związanych z przyznaniem Kart Dużej Rodziny w kwocie 627,00 zł,

- dochody JST związane z realizacją zadań zleconych – wpływy z tytułu odpłatności za wydanie wtórnika Karty Dużej Rodziny w wysokości 3,75 zł;

» **85504 Wspieranie rodziny** – dochody w wysokości 25.950,47 zł stanowią:

- realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”, w kwocie 7.180,10 zł,

- środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację rządowego programu „Asystent rodziny w 2024 r.” w wysokości 18.770,37 zł;

» **85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre**

świadczenia rodzinne... – dochody w wysokości 99.981,27 zł stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań zleconych – na składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska; dochody ogółem wynoszą 1.699.815,78 zł, tj. 83,9% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **90002 Gospodarka odpadami** – dochody w wysokości 1.617.695,01 zł stanowią w całości wpływy z opłaty śmieciowej, tj. 86,9% planowanych wpływów. Zaległości wynoszą 82.280,42 zł;

» **90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska** – dochody w wysokości 4.076,10 zł to wpływy z różnych opłat za korzystanie ze środowiska przekazywane przez Urząd Marszałkowski w Gdańsku;

» **90026 Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami** – dochody w wysokości 1.102,13 zł stanowią:

- wpływy z różnych opłat – zwrot kosztów upomnienia dot. opłaty śmieciowej w wysokości 770,00 zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu opłaty śmieciowej w kwocie 208,00 zł,
- pozostałe odsetki – kapitalizacja odsetek na rachunku pomocniczym do obsługi wpływów z opłaty śmieciowej w wysokości 124,13 zł;

» **90095 Pozostała działalność** – dochody w wysokości 76.942,54 zł stanowią:

- środki otrzymane od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Czarna Dąbrówka” (refundacja za 2023 rok) w wysokości 18.309,00 zł,
- środki otrzymane od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na pokrycie kosztów obsługi zadania polegającego na uruchomieniu i prowadzeniu punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze” w wysokości 30.850,00 zł,
- środki otrzymane od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację programu priorytetowego pn. „Ciepłe mieszkanie” w kwocie 22.257,04 zł,
- środki otrzymane od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację zadania pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag” (refundacja za 2023 rok) w wysokości 2.390,00 zł,
- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 na dofinansowanie realizacji projektu pn. „Instalacja odnawialnych źródeł energii na terenie Gmin Czarna Dąbrówka, Damnica oraz Tuchomie”, w kwocie 3.136,50 zł (refundacja kosztów realizacji zadania za 2023 rok – całkowite rozliczenie).

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego; dochody wykonano w wysokości 1.302,77 zł. Dochody w całości zrealizowano w rozdziale:

» **92105 Pozostałe zadania w zakresie kultury** – dochody stanowią wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji (§ 2950) – rozliczenia z lat ubiegłych dotacji celowej udzielonej dla stowarzyszeń na dofinansowanie zadania pn. „Organizowanie zajęć z zakresu oświaty i wychowania”.

Dział 926 – Kultura fizyczna; dochody wykonano w wysokości 4.149.547,22 zł, tj. 99,3% planu. Dochody wykonano w następujących rozdziałach:

» **92601 Obiekty sportowe** – dochody w wysokości 4.050.000,00 zł to środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych na dofinansowanie (90%) kosztów realizacji inwestycji pn. „Modernizacja obiektów sportowych wraz z budową infrastruktury towarzyszącej, z budową Skateparku i oświetlenia kompleksu sportowego”;

» **92605 Zadania w zakresie kultury fizycznej** – dochody w kwocie 2.508,09 zł stanowią wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji (§ 2950) – rozliczenia z lat ubiegłych dotacji celowej udzielonej dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia) na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu”;

» **92695 Pozostała działalność** – dochody w wysokości 97.039,13 zł to dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na dofinansowanie (80%) realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Strzelnica w powiecie 2024”.

Ogółem dochody budżetu Gminy za 2024 rok zrealizowano na kwotę 60.222.879,36 zł, co stanowi 99,7% planowanych wpływów, w tym:

a) dochody bieżące na kwotę **46.203.336,33 zł**, tj. **99,7%** planu,

b) dochody majątkowe na kwotę **14.019.543,03 zł**, tj. **99,4%** planu.

Prognozy dochodów ogółem nie udało się wykonać o kwotę 1.053,8 tys. zł, na co głównie złożyło się:

- nie wpłynęła dotacja celowa w ramach programów finansowanych ze środków UE (Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027) w ramach działania 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa na realizację projektu pn. „Cyberbezpieczny Samorząd” (dochody majątkowe) w łącznej wysokości na rok 2024 97,1 tys. zł (środki zaplanowano w budżecie Gminy na 2025 r.),

- wystąpiły mniejsze wpływy w dziale 400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – dostarczanie ciepła do Ośrodka Zdrowia oraz mieszkań komunalnych w Jasieniu o kwotę 13,6 tys. zł,

- wystąpiły mniejsze wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Gminy 24,1 tys. zł,

- wystąpiły mniejsze wpływy w dziale 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem:

- wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych 143,7 tys. zł,
- wpływy z podatku leśnego od osób prawnych 3,9 tys. zł,
- wpływy z podatku rolnego od osób fizycznych 4,3 tys. zł,
- wpływy z podatku od spadków i darowizn 77,5 tys. zł,

- wystąpiły mniejsze wpływy z kapitalizacji odsetek od lokat oraz środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych 1,9 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy z usług za przygotowanie posiłków o kwotę 138,7 tys. zł,
- mniejsze wykonanie dotacji celowej na zadania bieżące realizowane przez Gminę na podstawie porozumienia nr MEN/2024/DK/1003 zawartego z Ministrem Edukacji, z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia pn. „Podróże z klasą”, o kwotę 5,3 tys. zł (z tytułu rozliczenia dotacji celowej),
- mniejsze wykonanie dochodów w dziale 852 Pomoc społeczna (w tym w ramach przyznanych dotacji na zadania w zakresie pomocy społecznej) o 120,3 tys. zł,
- mniejsze wykonanie dochodów w dziale 855 Rodzina (w tym w ramach przyznanych dotacji na zadania zlecone) o 39,8 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy z tytułu opłaty śmieciowej o 244,3 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy z tytułu opłaty za korzystanie ze środowiska o 10,9 tys. zł,
- wystąpiły mniejsze wpływy z tytułu środków otrzymanych od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację programu priorytetowego pn. „Ciepłe mieszkanie” o 96,2 tys. zł (środki zaplanowano w budżecie Gminy na 2025 r.),
- mniejsze wykonanie dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na dofinansowanie (80%) realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Strzelnica w powiecie 2024” o kwotę 32,2 tys. zł (z tytułu rozliczenia dotacji celowej).

Natomiast realizacja ponadplanowych dochodów (753,6 tys. zł) wystąpiła m.in. w następujących działach:

- 600 Transport i łączność:

- wpływy z tytułu opłat za zezwolenia dotyczących dróg gminnych +6,8 tys. zł,
- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 na dofinansowanie (63,63%) realizacji projektu pn. *Budowa (rozbudowa) drogi wewnętrznej w miejscowości Nożyno* (refundacja za opracowanie dokumentacji technicznej) + 8,2 tys. zł,

- 700 Gospodarka mieszkaniowa:

- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych +29,8 tys. zł,
- odsetki od rat za mieszkania i rat za inne mienie + 5,8 tys. zł,

- 750 Administracja publiczna:

- wpływy z różnych dochodów – rozliczenia z lat ubiegłych + 7,1 tys. zł,
- dotacja celowa w ramach programów finansowanych ze środków UE (Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027) w ramach działania 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa na realizację projektu pn. *Cyberbezpieczny Samorząd* + 30,4 tys. zł,

- 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem:

- wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej wraz z odsetkami + 6,2 tys. zł,
- wpływy z podatku rolnego od osób prawnych +2,7 tys. zł,
- wpływy z podatku od środków transportowych od osób prawnych +5,2 tys. zł,
- wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych +17,7 tys. zł,
- wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych (os. fiz.) +283,7 tys. zł,
- wpływy z części opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym +32,3 tys. zł,
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu +21,2 tys. zł,
- wpływy z opłaty adiacenckiej +15,1 tys. zł,
- kapitalizacja odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych +9,2 tys. zł,
- wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat (osoby prawne i fiz.) +10,9 tys. zł,

- 801 Oświata i wychowanie:

- wpływy z otrzymanych darowizn pieniężnych +15,4 tys. zł,
- wpływy z różnych dochodów +2,6 tys. zł,
- wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego +69,5 tys. zł,
- dotacji celowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 na realizację projektu pn. „Przedszkole naszych marzeń”, w łącznej wysokości na rok 2024 +43.8 tys. zł,
- dotacji celowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 na realizację projektu pn. „Wzrost jakości edukacji w Gminie Czarna Dąbrówka”, w łącznej wysokości na rok 2024 +89,7 tys. zł,

- 852 Pomoc społeczna:

- wpływy za świadczenie usług opiekuńczych +11,6 tys. zł,

- 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:

- pozostałe działania związane z gospodarką odpadami +1,1 tys. zł,
- dotacja celowa współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 na dofinansowanie realizacji projektu pn. „Instalacja odnawialnych źródeł energii na terenie Gmin Czarna Dąbrówka, Damnica oraz Tuchomie”, w kwocie 3.136,50 zł (refundacja kosztów realizacji zadania za 2023 rok – całkowite rozliczenie) + 3,1 tys. zł,

- środki otrzymane od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację zadania pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag” (refundacja za 2023 rok) +2,4 tys. zł,
- środki otrzymane od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Czarna Dąbrówka” (refundacja za 2023 rok) +18,3 tys. zł,

- 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego:

- wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji (§ 2950) – rozliczenia z lat ubiegłych dotacji celowej udzielonej dla stowarzyszeń na dofinansowanie zadania pn. „Finansowanie wkładów własnych organizacji pozarządowych realizujących projekty z funduszy europejskich, krajowych i innych” +1,3 tys. zł,

- 926 Kultura fizyczna:

- wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji (§ 2950) – rozliczenia z lat ubiegłych dotacji celowej udzielonej dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia) na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu” +2,5 tys. zł.

Należności budżetu Gminy według stanu na 31.12.2024 r. wynoszą ogółem 4.220.537,77 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 3.196.734,27 zł. Struktura zaległości przedstawia się następująco:

- z tytułu podatków i opłat lokalnych 2.176.054,51 zł, co stanowi 68,1% ogółu zaległości,
- z tytułu dochodów Gminy związanych z realizacją zadań zleconych – alimenty pobierane przez komornika 988.482,48 zł, co stanowi 30,9% ogółu zaległości,
- z tytułu gospodarowania mieniem Gminy 25.038,87 zł, co stanowi 0,8% ogółu zaległości,
- pozostałe 7.158,41 zł, co stanowi 0,2% ogółu zaległości.

Należności budżetu Gminy według stanu na 31.12.2024 r. wynoszą ogółem 4.220.537,77 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 3.196.734,27 zł. Struktura zaległości przedstawia się następująco:

- z tytułu podatków i opłat lokalnych 2.176.054,51 zł, co stanowi 68,1% ogółu zaległości,
- z tytułu dochodów Gminy związanych z realizacją zadań zleconych – alimenty pobierane przez komornika 988.482,48 zł, co stanowi 30,9% ogółu zaległości,
- z tytułu gospodarowania mieniem Gminy 25.038,87 zł, co stanowi 0,8% ogółu zaległości,
- pozostałe 7.158,41 zł, co stanowi 0,2% ogółu zaległości.

Zaległości budżetu Gminy powstały w następujących źródłach:

- a) podatek od działalności gospodarczej os. fizycznych opłacany w formie karty podatkowej – 1.498,10 zł;

b) wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych – 1.530.377,34 zł, w tym najwyższą kwotę stanowią:

- podatek od nieruchomości 1.524.680,69 zł,
- podatek od środków transportowych 5.361,65 zł,
- podatek rolny 316,00 zł.
- podatek leśny 19,00 zł;

c) wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, od spadków i darowizn, podatku od

czynności cywilnoprawnych oraz podat. i opłat lokalnych od osób fizycznych – 555.199,96 zł, w tym najwyższą kwotę stanowią:

- podatek od nieruchomości 464.745,67 zł,
- podatek rolny 67.185,18 zł,
- podatek od spadków i darowizn 10.728,20 zł,
- podatek od środków transportowych 8.167,92 zł,
- podatek leśny 3.242,32 zł,
- podatek od czynności cywilnoprawnych 1.130,67 zł;

d) wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez JST na podstawie odrębnych ustaw – opłata śmieciowa 82.280,42 zł,

e) dochody JST związane z realizacją zadań zleconych – alimenty pobierane przez komornika 988.482,48 zł;

f) gospodarka gruntami i nieruchomościami – 25.038,87 zł, w tym najwyższą kwotę stanowią:

- dochody z najmu i dzierżawy (czynsze) 22.095,22 zł,
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 2.696,32 zł,
- wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości 247,33 zł;

g) wpływy za usług za dostarczanie ciepła 7.158,41 zł;

h) wpływy z innych opłat stanowiących dochody JST na podstawie ustaw:

- opłata eksploatacyjna 6.672,24 zł,
- opłata adiacencka 26,45 zł.

Dla powstałych zaległości prowadzone są postępowania windykacyjne.

WYDATKI

Zestawienie tabelaryczne wydatków Gminy wg działów klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem wskaźników i struktury wykonania za 2024 rok prezentuje poniższa tabela.

Realizacja wydatków Gminy za 2024 rok według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Treść	Plan wg uchwały budżetowej	Plan po zmianach wg stanu na 31.12.2024 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2024 r.	% wykonania (5:4)	% do wykonania ogólnego
1	2	3	4	5	6	7
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	4.846.431,00	7.270.315,78	7.197.864,25	99,0	11,7
400	WYTWARZ. I ZAOPATR. W ENERGIĘ ELEKTR. ...	45.000,00	45.000,00	40.501,52	90,0	0,1
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	3.215.699,00	5.011.079,00	4.971.446,21	99,2	8,1
630	TURYSTYKA	5.000,00	5.000,00	2.127,00	42,5	0,1
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	126.500,00	169.150,00	158.041,41	93,4	0,3
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	33.000,00	140.440,00	138.588,78	98,7	0,2
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	5.908.325,00	6.188.559,58	6.073.843,47	98,1	9,8
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	1.600,00	199.483,00	199.483,00	100,0	0,3
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	331.160,00	413.042,00	412.806,98	99,9	0,7
757	OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	1.120.000,00	1.230.000,00	1.215.589,42	98,8	1,9
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	127.000,00	76.690,00	0,00	-	-
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	20.172.721,00	23.648.039,80	23.278.404,83	98,4	37,8
851	OCHRONA ZDROWIA	110.000,00	312.477,00	286.184,25	91,6	0,5
852	POMOC SPOŁECZNA	1.991.598,00	2.965.978,48	2.817.606,73	95,0	4,6
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	15.000,00	56.000,00	55.998,76	100,0	0,1
855	RODZINA	3.846.940,00	5.428.176,57	5.387.738,09	99,3	8,7
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	2.411.000,00	2.838.746,00	2.711.525,00	95,5	4,4
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	2.339.000,00	2.118.000,00	2.118.000,00	100,0	3,4
926	KULTURA FIZYCZNA	4.241.482,00	4.542.088,00	4.513.250,32	99,4	7,3
OGÓŁEM		50.887.456,00	62.658.265,21	61.579.000,02	98,3	100,0
w tym:						
a) wydatki bieżące		34.731.221,00	44.168.464,21	43.262.815,52	97,9	
b) wydatki majątkowe		16.156.235,00	18.489.801,00	18.316.184,50	99,1	

Wykonanie wydatków ogółem za 2024 rok wyniosło 98,3% planu, w tym:

- wydatki bieżące 97,9% planu,
- wydatki majątkowe 99,1% planu.

OPISOWE WYKONANIE WYDATKÓW

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo; wydatki ogółem stanowią kwotę 7.197.864,25 zł, tj. 99,0% planu.
Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **01030 Izby rolnicze** – wydatki na kwotę 18.361,80 zł, to wydatki bieżące, które stanowią wpłaty Gminy w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej;

» **01042 Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych** – wydatki inwestycyjne w kwocie 319.934,94 zł zostały poniesione na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Kleszczyniec na działce nr 295/2”;

» **01043 Infrastruktura wodociągowa wsi** – wydatki na kwotę 4.667.282,46 zł to:

a) wydatki bieżące na kwotę 400.000,00 zł stanowiące dotację przedmiotową dla samorządowego zakładu budżetowego – ZGK Czarna Dąbrówka na dopłatę z budżetu gminy do dostarczonej wody,

b) wydatki majątkowe w kwocie 4.267.282,46 zł poniesiono na realizację następujących zadań:

- „Przebudowa infrastruktury wodociągowej na odcinku Czarna Dąbrówka – Unichowo” w wysokości 3.311.346,38 zł (I etap realizacja zadania dofinansowanego w 95% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych),
- „Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz budowa zbiorników retencyjnych wód deszczowych na terenie gminy Czarna Dąbrówka” w wysokości 955.936,08 zł (I etap realizacji zadania współfinansowanego w 63,63% z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020);

» **01044 Infrastruktura sanitacyjna wsi** – wydatki na kwotę 986.200,27 zł to:

a) wydatki bieżące w wysokości 900.000,00 zł stanowiące dotację przedmiotową dla samorządowego zakładu budżetowego – ZGK Czarna Dąbrówka na dopłatę do oczyszczonych ścieków,

b) wydatki inwestycyjne na kwotę 86.200,27 zł poniesiono na realizację zadania pn. „Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Czarna Dąbrówka” (I etap realizacja zadania dofinansowanego w 95% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych);

» **01095 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 1.206.084,78 zł stanowią wydatki bieżące na realizację zadań zleconych obejmujących zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów w sprawie jego zwrotu za 2024 rok.

Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; wydatki ogółem wynoszą 40.501,52 zł, tj. 90,0% planu. Wydatki w całości wykonano w rozdziale:

» **40001 Dostarczanie ciepła** – dotyczą dostarczania ciepła do budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce oraz mieszkań komunalnych w Jasieniu, w tym wynagrodzenia bezosobowe 4.061,30 zł. Podstawą do obliczenia stawki odpłatności za centralne ogrzewanie dla odbiorców ciepła były wydatki poniesione w sezonie grzewczym – rozliczenie wynikowe.

Dział 600 – Transport i łączność; wydatki ogółem wynoszą 4.971.446,21 zł, tj. 99,2% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **60004 Lokalny transport drogowy** – kwotę 25.996,00 zł poniesiono w ramach dotacji celowej na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – na sfinansowanie wydatków wynikających z realizacji zadań, określonych w art. 37e i 37f ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, nałożonych na organy wykonawcze gmin i polegających na zorganizowaniu bezpłatnych przewozów do i z lokali wyborczych dla

wyborców niepełnosprawnych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, a także dla wyborców ujętych w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania położonym na obszarze danej gminy, jeżeli w ramach tej gminy w dniu wyborów nie funkcjonuje transport publiczny (na wybory samorządowe i wybory do Parlamentu Europejskiego);

» **60013 Drogi publiczne wojewódzkie** – wydatki bieżące w wysokości 41.983,27 zł poniesiono na realizację zadania pn. „Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 212 w miejscowości Nożyno” w ramach pomocy rzeczowej dla Województwa Pomorskiego;

» **60014 Drogi publiczne powiatowe** – wydatki majątkowe w wysokości 699.690,32 zł to dotacja celowa udzielona z budżetu gminy w ramach pomocy finansowej dla Powiatu Bytowskiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Podniesienie standardu technicznego drogi oraz zapewnienie spójności sieci dróg publicznych poprzez remont drogi powiatowej 1334G, łączącej Powiat Bytowski z Powiatem Lęborskim oraz drogi wojewódzkie nr DW212, DW211 i DW228 - etap I Rokity – Mydlita”;

» **60016 Drogi publiczne gminne** – wydatki stanowią:

a) wydatki bieżące na drogi gminne (remonty dróg, zakup kruszywa i materiałów do remontów dróg, odśnieżanie, bieżące utrzymanie) w kwocie 1.012.821,98 zł, w tym:

- wydatki wykonane w ramach funduszy sołeckich 16.000,00 zł,
- na realizację własnego zadania bieżącego pn. „Remont dróg gminnych: odcinka położonego w miejscowości Mydlita i odcinka prowadzącego do miejscowości Dęby” w kwocie 613.521,47 zł (inwestycja dofinansowana w 50% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg),

b) wydatki majątkowe w kwocie 3.190.954,64 zł poniesiono na realizację następujących zadań:

- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Glińnica” 42.856,44 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego Bochówko 21.308,58 zł),
- „Rewitalizacja ul. Lęborskiej w Czarnej Dąbrówce” 28.985,93 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 25.867,88 zł),
- „Przebudowa drogi gminnej w Czarnej Dąbrówce dz. nr 146/13” 30.171,67 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Modernizacja drogi gminnej do stadionu sportowego w Czarnej Dąbrówce na dz. nr 2/7” 208.384,50 zł,
- „Utwardzenie placu przy remizie OSP w Czarnej Dąbrówce” 40.700,14 zł,
- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Jerzkowice dz. 56” 18.302,40 zł,
- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Jerzkowice – wjazd do pałacu dz. 53/1” 10.144,99 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 3.078,00 zł),
- „Zakup kostki brukowej do modernizacji drogi gminnej w miejscowości Karwno dz. nr 158” 25.683,62 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Zakup płyt Yomb do modernizacji drogi gminnej w miejscowości Kleszczyniec” 28.010,05 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 28.000,00 zł),

- „Zakup płyt Yomb do modernizacji drogi gminnej w miejscowości Kotuszewo” 15.338,84 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Modernizacja chodnika w miejscowości Łupawsko dz. nr 32/1” 35.290,76 zł
- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Kozy” 51.181,30 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 29.606,12 zł),
- „Modernizacja drogi gminnej w Sołectwie Mydlita” 42.623,52 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 20.000,00 zł),
- „Zakup płyt Yomb do przebudowy drogi gminnej w miejscowości Otnoga” 17.472,93 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Zakup płyt Yomb do modernizacji drogi gminnej w miejscowości Rokiciny” 33.945,53 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),
- „Zakup płyt Yomb i kruszywa do przebudowy drogi gminnej w miejscowości Rokity” 57.960,37 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 48.000,00 zł),
- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Unichowo dz. 203” 143.832,96 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 20.000,00 zł),
- „Przebudowa zatoki autobusowej w miejscowości Wargowo” 22.682,86 zł,
- „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Osowskie dz. nr 36” 19.467,03 zł (w tym wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego 17.195,83 zł),
- „Opracowanie dokumentacji projektowej do przebudowy drogi gminnej w miejscowości Kłósy dz. nr 66” w kwocie 21.680,00 zł,
- „Przebudowa drogi gminnej (Czarna Dąbrówka)” w wysokości 14.730,00 zł – I etap inwestycji dofinansowanej w 98% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych,
- „Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Czarna Dąbrówka” w wysokości 525.344,80 zł – inwestycja dofinansowana w 98% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych,
- „Budowa chodnika w ciągu drogi gminnej w miejscowości Jasień” w wysokości 1.234.688,00 zł – inwestycja dofinansowana w 80% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rokiciny (I etap)” w wysokości 521.476,00 zł – I etap inwestycji dofinansowanej w 50% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Dział 630 – Turystyka; wydatki ogółem wynoszą 2.127,00 zł, tj. 42,5% planu. Wydatki bieżące w całości wykonano w rozdziale:

» **63003 Zadania w zakresie upowszechniania turystyki** – dotyczą utrzymania sprzętu (konserwacje, ubezpieczenie) zakupionego w ramach realizacji inwestycji pn. „Pomorskie Szlaki Kajakowe – Rzeka Łupawa – Gmina Czarna Dąbrówka”. W ramach zadania zostały zakupione 3 łodzie (żaglówki).

Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa; wydatki ogółem wynoszą 158.041,41 zł, tj. 93,4% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami** – wydatki na kwotę 150.571,43 zł stanowią:

a) wydatki bieżące na gospodarkę gruntami i nieruchomościami (wyceny nieruchomości, akty notarialne, oszacowania wartości nieruchomości, utrzymanie bieżące mienia komunalnego – remonty, konserwacje) na kwotę 92.372,65 zł,

b) wydatki majątkowe w kwocie 58.198,78 zł zostały poniesione na wykup gruntów pod drogi gminne;

» **70095 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 7.469,98 zł stanowią wydatki bieżące związane z eksploatacją (remonty, przeglądy, konserwacje) budynku Ośrodka Zdrowia w Czarnej Dąbrówce.

Dział 710 – Działalność usługowa; wydatki ogółem stanowią kwotę 138.588,78 zł, tj. 98,7% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **71004 Plany zagospodarowania przestrzennego** – wydatki bieżące na kwotę 51.648,78 zł dotyczą opracowania zmian planów zagospodarowania przestrzennego Gminy oraz opracowania planu ogólnego Gminy;

» **71035 Cmentarze** – wydatki na kwotę 86.940,00 zł stanowią:

a) wydatki bieżące na kwotę 1.000,00 zł poniesione na utrzymanie cmentarza powojennego w Jasieniu wg porozumienia z administracją rządową,

b) wydatki majątkowe w kwocie 85.940,00 zł to dotacja celowa dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Czarnej Dąbrówce na realizację zadania pn. „Budowa cmentarza komunalnego w Rokitach”.

Dział 750 Administracja publiczna; wydatki ogółem stanowią kwotę 6.073.843,47 zł, tj. 98,1% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **75011 Urzędy wojewódzkie** – wydatki na kwotę 90.581,34 zł to bieżące wydatki na zadania zlecone przez administrację rządową (m. in. USC, konserwacja ksiąg stanu cywilnego, ewidencja ludności, ewidencja działalności gospodarczej), w tym wynagrodzenia i pochodne 88.581,34 zł;

» **75022 Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)** – wydatki na kwotę 284.087,29 zł to wydatki bieżące związane z obsługą Rady Gminy, w tym: diety dla Radnych w wysokości 235.134,25 zł;

» **75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)** – wydatki na kwotę 4.642.579,04 zł stanowią:

a) wydatki bieżące na kwotę 4.485.079,04 zł to wydatki związane z funkcjonowaniem administracji Urzędu Gminy, w tym:

- wynagrodzenia i pochodne w administracji i obsłudze UG 3.381.820,58 zł,
- wynagrodzenia bezosobowe związane z promocją JST 1.700,00 zł,
- wynagrodzenia i pochodne dla pracowników zatrudnionych do obsługi pozostałego mienia komunalnego Gminy w wysokości 353.990,15 zł, w tym: wyłapanie bezpańskich zwierząt 2.029,46 zł,

- na realizację projektu pn. „Cyberbezpieczny Samorząd” w kwocie 106.887,00 zł (w ramach dotacji celowej finansowanej z udziałem środków UE w wysokości 87.647,34 zł),

b) wydatki majątkowe w kwocie 157.500,00 zł zostały poniesione na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Zakup udziałów w zabudowanej nieruchomości położonej przy ul. Gdańskiej 5 w Czarnej Dąbrowce (budynek UG)”;

» **75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego** – wydatki bieżące na kwotę 90.125,33 zł poniesiono na promocję Gminy – m.in. materiały i usługi promocyjne, wydawanie biuletynu „Kurier Czarnej Dąbrowki”, w tym: dotacja celowa z budżetu gminy dla Fundacji „Parasol” na wsparcie organizacji pozarządowych w kwocie 5.000,00 zł;

» **75085 Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego** – wydatki bieżące na kwotę 512.915,25 zł to wydatki realizowane przez jednostkę ZEA na prowadzenie obsługi oświaty, w tym: wynagrodzenia i pochodne 466.098,33 zł;

» **75095 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 453.555,22 zł to wydatki bieżące zrealizowane na:

- sołectwa w kwocie 280.434,54 zł, w tym:

- wykonane w ramach funduszy sołeckich 210.062,97 zł,
- wynagrodzenia bezosobowe 3.605,88 zł (wydatki w całości wykonane w ramach funduszy sołeckich),

- wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne wraz z pochodnymi dla inkasentów związane z poborem podatków i opłat w kwocie 76.829,45 zł,

- diety dla Sołtysów 96.173,65 zł,

- pokrycie kosztów nadania numeru PESEL dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w łącznej kwocie 117,58 zł. Wydatki w całości pokryto z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa; wydatki ogółem stanowią kwotę 199.483,00 zł, tj. 100,0% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa** – wydatki bieżące w kwocie 1.600,00 zł poniesiono w ramach zadań zleconych przez administrację rządową na aktualizację danych zgromadzonych w centralnym rejestrze wyborców w 2024 r.;

» **75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie** – wydatki bieżące w kwocie 118.733,00 zł zrealizowano na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w 2024 roku, w tym wynagrodzenia bezosobowe i pochodne 26.861,90 zł;

» **75113 Wybory do Parlamentu Europejskiego** – wydatki bieżące w kwocie 79.150,00 zł zrealizowano na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 roku, w tym wynagrodzenia bezosobowe i pochodne 29.804,93 zł.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa; wydatki ogółem wynoszą 412.806,98 zł, tj. 99,9% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **75412 Ochotnicze straże pożarne** – wydatki bieżące w kwocie 283.254,98 zł zrealizowano na ochronę przeciwpożarową w 6-ciu jednostkach OSP (wydatki na zakup wyposażenia, zakup energii, remonty strażnic, przeglądy sprzętu OSP, ubezpieczenia pojazdów i strażaków oraz bieżące utrzymanie w gotowości bojowej pojazdów i sprzętu), w tym:

- wynagrodzenia bezosobowe dla Komendanta Gminnego OSP 26.160,00 zł,
- ekwiwalent pieniężny wypłacony za udział w akcji ratowniczej/szkoleniu/ćwiczeniu 26.982,00 zł,
- wydatki wykonane w ramach funduszy sołeckich 27.738,36 zł;

» **75495 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 129.552,00 zł stanowią:

a) wydatki bieżące w wysokości 25.152,00 zł poniesiono na:

- dotacja celowa udzielona dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (OSP Nożyno) na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Dotacje celowe dla OSP na zakup sprzętu i wyposażenia”, w wysokości 3.000,00 zł,

- realizację zadań własnych gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej „Pomorskie OSP 2024” na zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek OSP z terenu gminy Czarna Dąbrówka w kwocie 22.152,00 zł (zakup dofinansowano w 70%, w kwocie 13.650,00 zł w ramach otrzymanej pomocy finansowej od Samorządu Województwa Pomorskiego),

b) wydatki majątkowe w kwocie 104.400,00 zł poniesiono na realizację zadania inwestycyjnego w formie dotacji celowej udzielonej z budżetu Gminy dla jednostki OSP pn. „Dotacja celowa dla OSP Czarna Dąbrówka na zakup samochodu pożarniczego”.

Dział 757 – Obsługa długu publicznego; wydatki ogółem stanowią kwotę 1.215.589,42 zł, tj. 98,8% planu. Wydatki w całości wykonano w rozdziale:

» **75702 Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego** – są to odsetki (1.199.612,56 zł) i prowizje (15.976,86 zł) od kredytów inwestycyjnych.

Dział 801 – Oświata i wychowanie; wydatki ogółem wynoszą 23.278.404,83 zł, tj. 98,4% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **80101 Szkoły podstawowe** – wydatki na kwotę 18.222.850,50 zł stanowią:

a) wydatki bieżące szkół podstawowych w łącznej kwocie 13.634.154,50 zł obejmujące 4 jednostki szkolne, w tym:

- wynagrodzenia i pochodne 11.491.609,36 zł,

- wydatki związane z realizacją dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.), w kwocie 85.674,00 zł (w całości wynagrodzenia i pochodne), finansowane ze środków Funduszu Pomocy,

- nagroda Pomorskiego Kuratora Oświaty dla dyrektora Szkoły Podstawowej w Nożynie (wraz z pochodnymi) w wysokości 8.479,80 zł,

b) wydatki majątkowe w kwocie 4.588.696,00 zł na realizację następujących zadań inwestycyjnych:

- „Rozbudowa budynku Szkoły w Czarnej Dąbrówce” w wysokości 4.446.677,00 zł (zadanie dofinansowane w 85% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 4.250.000,00 zł stanowiącą II część środków z łącznej kwoty dofinansowania w wysokości 8.500.000 zł na realizację inwestycji),

- „Rozbudowa i przebudowa Szkoły Podstawowej w miejscowości Jasień” w wysokości 123.519,00 zł (realizacja I etapu zadania dofinansowanego w 93% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych),

- „Dostawa i montaż garażu na sprzęt żeglarski dla SP Nożyno” w wysokości 18.500,00 zł;

» **80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych** – wydatki na kwotę 1.878.184,50 zł to wydatki bieżące na prowadzenie klas „0” oraz oddziałów przedszkolnych, w tym:

- wynagrodzenia i pochodne w wysokości 1.700.506,06 zł,

- wydatki na realizację zadań w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, tj. na zakup książek będących nowościami wydawniczymi dla dzieci w wieku 3-6 lat w łącznej kwocie 8.500,00 zł (w tym: SP Czarna Dąbrówka 3.000,00 zł, SP Rokity 3.000,00 zł i SP Nożyno 2.500,00 zł);

» **80104 Przedszkola** – wydatki na kwotę 166.976,63 zł to wydatki bieżące dotyczące kosztów opieki i wychowania przedszkolnego dzieci z gminy Czarna Dąbrówka uczęszczających do przedszkoli na terenie innych gmin;

» **80107 Świetlice szkolne** – wydatki na kwotę 204.530,07 zł to wydatki bieżące na prowadzenie świetlic szkolnych w szkołach podstawowych, w tym: wynagrodzenia i pochodne 193.781,39 zł;

» **80113 Dowożenie uczniów do szkół** – wydatki bieżące w kwocie 904.846,66 zł dotyczą kosztów dowożenia uczniów do szkół oraz do specjalistycznych ośrodków pedagogicznych, w tym wynagrodzenia bezosobowe opiekunki i pochodne 17.994,34 zł;

» **80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli** – wydatki bieżące na kwotę 33.461,28 zł zrealizowano na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli;

» **80148 Stołówki szkolne i przedszkolne** – wydatki na kwotę 1.024.317,11 zł to wydatki bieżące poniesione na przygotowanie posiłków dla uczniów, w tym: wynagrodzenia i pochodne 479.951,98 zł. Z ogólnej kwoty wydatków, kwota 391.978,00 zł to wydatki z odpłatności za posiłki dokonywane również w ramach dotacji z budżetu państwa i z budżetu gminy, realizowane przez jednostkę GOPS;

» **80149 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego** – wydatki bieżące w kwocie 53.190,00 zł zrealizowano na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, w tym: wynagrodzenia i pochodne 52.500,00 zł;

» **80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych** – wydatki bieżące w kwocie 266.655,00 zł zrealizowano na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, w tym: wynagrodzenia i pochodne 243.420,00 zł;

» **80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych** – wydatki bieżące w wysokości 79.928,16 zł zrealizowano w ramach dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone – na zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych wraz z obsługą zadania (1%);

» **80195 Pozostała działalność** – wydatki bieżące na kwotę 443.464,92 zł poniesiono na:

- prace komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych ds. awansu zawodowego nauczycieli w kwocie 0,00 zł, w tym wynagrodzenia bezosobowe 0,00 zł,

- odpisy na ZFŚS dla emerytowanych nauczycieli w wysokości 95.653,00 zł,

- na realizację zadania przez Gminę na podstawie porozumienia nr MEN/2024/DK/1003 zawartego z Ministrem Edukacji, z przeznaczeniem na przedsięwzięcie pn. „Podróże z klasą” w łącznej kwocie 116.497,79 zł,

- wydatki na realizację projektu pn. „Przedszkole naszych marzeń” – projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 i budżetu krajowego w ramach otrzymanej dotacji celowej, w kwocie 219.848,00 zł,

- wydatki na realizację projektu pn. „Wzrost jakości edukacji w Gminie Czarna Dąbrówka” – projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 i budżetu krajowego w ramach otrzymanej dotacji celowej, w kwocie 11.466,13 zł.

Wydatki w dziale 801 Oświata i wychowanie były realizowane przez 4 szkoły podstawowe (4 jednostki budżetowe). Każda z jednostek realizowała wydatki w ramach przyznanego budżetu. Na rok 2024 Gmina otrzymała subwencję oświatową z budżetu państwa w kwocie 12.904.632,00 zł. W dziale 801 wykonano dochody z tytułu dotacji, wpływów z różnych opłat, darowizn i innych dochodów w łącznej wysokości 1.513.034,58 zł (nie uwzględniając dotacji celowych ze środków UE i budżetu krajowego oraz środków na inwestycje). Dochody ogółem na „oświatę” w 2024 r. stanowiły kwotę 14.417.666,58 zł. Natomiast wydatki ogółem na „oświatę” (dział 801 bez uwzględnienia wydatków na projekty UE i wydatków majątkowych), zrealizowano na kwotę 18.458.394,70 zł. Różnica w wysokości 4.040.728,12 zł, to wydatki poniesione na zadania, których nie obejmuje subwencja oświatowa, jak również dotacja z budżetu państwa na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego.

Dział 851 – Ochrona zdrowia; wydatki ogółem wynoszą 286.184,25 zł, tj. 91,6% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **85153 Zwalczanie narkomanii** – wydatki bieżące rzeczowe w wysokości 0,00 zł;

» **85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi** – wydatki bieżące na kwotę 103.823,02 zł, w tym:

- wynagrodzenia bezosobowe na prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz wywiady środowiskowe 26.838,81 zł,
- dotacja celowa dla Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce na prowadzenie zajęć w świetlicach środowiskowych 40.000,00 zł.

Wydatki na zwalczanie narkomanii i przeciwdziałanie alkoholizmowi realizowane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach zatwierdzonego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 131.242,04 zł, zaś wpływy z części opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wyniosły 32.283,62 zł;

» **85195 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 182.361,23 zł stanowią:

- a) wydatki bieżące w wysokości 249,00 zł zrealizowane w ramach zadań zleconych przez administrację rządową na sfinansowanie kosztów wydawania decyzji z zakresu opieki zdrowotnej,
- b) wydatki majątkowe w kwocie 182.112,23 zł poniesione na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Zakup, dostawa, montaż i wyposażenie kontenera socjalnego dla ratowników medycznych w Czarnej Dąbrówce”.

Dział 852 – Pomoc społeczna; wydatki ogółem wynoszą 2.817.606,73 zł, tj. 95,0% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **85202 Domy pomocy społecznej** – wydatki bieżące na kwotę 239.433,25 zł to opłaty za pobyt mieszkańców Gminy w domach pomocy społecznej;

» **85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej** – wydatki na kwotę 9.103,23 zł to wydatki na obsługę zespołu interdyscyplinarnego (szkolenia, materiały, usługi pocztowe), finansowane z:

- dotacji na realizację zadań własnych w wysokości 6.000,00 zł,
- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 3.103,23 zł;

» **85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia**

z pomocy społecznej... – wydatki bieżące na kwotę 26.337,82 zł poniesiono w ramach dotacji na realizację zadań własnych – na składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych;

» **85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe** – wydatki bieżące na kwotę 77.147,98 zł poniesiono:

- na wypłatę zasiłków w ramach dotacji na realizację zadań własnych w wysokości 65.350,10 zł,
- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 11.797,88 zł;

» **85215 Dodatki mieszkaniowe** – wydatki bieżące na kwotę 286.115,83 zł poniesiono na:

- wypłatę dodatków mieszkaniowych w ramach środków własnych budżetu Gminy w kwocie 37.587,27 zł,
- sfinansowanie z dotacji celowej na realizację zadań zleconych wypłat bonu energetycznego oraz kosztów obsługi tego zadania realizowanego przez gminy w wysokości 3% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie w wysokości 248.528,56 zł;

» **85216 Zasiłki stałe** – wydatki bieżące na kwotę 314.367,37 zł poniesiono:

- na zwroty zasiłków stałych wypłaconych w latach ubiegłych, pobranych nienależnie w kwocie 719,00 zł,
- na wypłatę zasiłków stałych w ramach dotacji na realizację zadań własnych w kwocie 313.648,37 zł;

» **85219 Ośrodki pomocy społecznej** – wydatki bieżące na kwotę 1.061.784,86 zł zrealizowano na:

- utrzymanie jednostki GOPS w kwocie 1.026.770,98 zł (w tym: wynagrodzenia i pochodne 873.812,86 zł), finansowane z:

- dotacji na realizację zadań własnych w wysokości 163.891,76 zł,
- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 862.879,22 zł,

- na wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki oraz na obsługę tego zadania (1,5%), zgodnie z art. 18 ust.1 pkt 9 oraz ust.2 i 3 ustawy o pomocy społecznej w kwocie 35.013,88 zł;

» **85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** – wydatki bieżące na kwotę 248.776,26 zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne 230.651,77 zł to wydatki związane z usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, finansowane z:

- dotacji na realizację zadań zleconych w kwocie 72.550,14 zł,
- dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących własnych gmin, tj. dofinansowanie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich oraz podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych, w wysokości 26.740,46 zł,
- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 149.485,66 zł;

» **85230 Pomoc w zakresie dożywiania** – wydatki bieżące na kwotę 235.787,20 zł to wydatki związane z wypłatą świadczeń na dożywianie dzieci, finansowane:

- z budżetu państwa w ramach dotacji na realizację zadań własnych – program pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w kwocie 188.629,76 zł,
- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 47.157,44 zł;

» **85295 Pozostała działalność** – wydatki bieżące na kwotę 318.752,93 zł poniesiono na:

- wypłatę świadczeń za prace społeczno – użyteczne 8.552,80 zł,
- wypłatę dodatków osłonowych oraz koszty obsługi tego zadania realizowanego przez gminy w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie w ramach dotacji na realizację zadań zleconych, w kwocie 277.235,60 zł,
- realizację zadania określonego w art. 18 ust. 1 pkt 10 oraz 2a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego w ramach dotacji na realizację zadań zleconych, w kwocie 4.826,52 zł,
- zakup usług transportowych dla seniorów z terenu gminy Czarna Dąbrówka w wysokości 6.048,98 zł,

- świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy oraz świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy wraz z obsługą zadań w łącznej kwocie 22.089,03 zł. Wydatki w całości pokryto ze środków otrzymanych z Funduszu Pomocy.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza; wydatki ogółem wynoszą 55.998,76 zł, tj. 100,0% planu.
Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym** – wydatki bieżące w wysokości 49.998,76 zł poniesiono na stypendia socjalne dla uczniów, finansowane z:

- dotacji na realizację zadań własnych w wysokości 39.999,01 zł,
- ze środków budżetu gminy (udział własny) w kwocie 9.999,75 zł;

» **85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym** – wydatki bieżące w wysokości 6.000,00 zł poniesiono na stypendia naukowe dla uczniów w całości finansowane ze środków budżetu gminy.

Dział 855 – Rodzina; wydatki ogółem wynoszą 5.387.738,09 zł, tj. 99,3% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego** – wydatki na kwotę 4.971.117,43 zł stanowią:

- wydatki bieżące na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w ramach środków na zadania zlecone w kwocie 4.953.207,72 zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne 119.825,61 zł,

- wydatki bieżące na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz kosztów obsługi przyznanych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w ramach środków na zadania zlecone w kwocie 15.704,00 zł,

- zwrot dotacji (świadczeń rodzinnych) pobranych w nadmiernej wysokości 8.768,68 zł,

- pozostałe odsetki od zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (zwroty świadczeń rodzinnych) w kwocie 329,85 zł;

» **85503 Karta Dużej Rodziny** – wydatki bieżące rzeczowe na kwotę 627,00 zł zrealizowano na zadania związane z przyznaniem Kart Dużej Rodziny (wydatki w całości finansowane z budżetu państwa w ramach dotacji na realizację zadań zleconych);

» **85504 Wspieranie rodziny** – wydatki bieżące na kwotę 89.482,35 zł poniesiono na zatrudnianie asystenta rodziny, w tym wynagrodzenia i pochodne 86.662,35 zł. Wydatki finansowano:

- ze środków Funduszu Pracy na dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystenta rodziny - „Program asystent rodziny na rok 2024” w wysokości 18.770,37 zł,
- z budżetu państwa w ramach dotacji na realizację zadań własnych – program pn. „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” w kwocie 7.180,10 zł,

- ze środków własnych budżetu gminy w kwocie 63.531,88 zł;

» **85508 Rodziny zastępcze** – wydatki na kwotę 226.530,04 zł to opłaty za pobyt dzieci z gminy Czarna Dąbrówka w rodzinnych domach dziecka (PCPR Bytów);

» **85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre**

świadczenia rodzinne... – wydatki bieżące na kwotę 99.981,27 zł poniesiono na składki na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych w ramach dotacji na zadania zlecone.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska; wydatki ogółem wynoszą 2.711.525,00 zł, tj. 95,5% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **90002 Gospodarka odpadami** – wydatki bieżące na kwotę 1.770.899,66 zł stanowią:

- dotacja przedmiotowa dla zakładu budżetowego (ZGK Czarna Dąbrówka) na obsługę administracyjno-techniczną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Czarna Dąbrówka w wysokości 144.300,00 zł,

- wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Czarna Dąbrówka w wysokości 1.626.599,66 zł.

Dochody z tytułu opłaty śmieciowej w 2024 r. stanowiły kwotę 1.617.695,01 zł. Natomiast wydatki ogółem na system gospodarowania odpadami zrealizowano na kwotę 1.770.899,66 zł. Różnica w wysokości 153.204,65 zł, to wydatki poniesione na realizację zadania z budżetu Gminy;

» **90003 Oczyszczanie miast i wsi** – wydatki bieżące na kwotę 40.827,78 zł zrealizowano na usuwanie zanieczyszczeń z miejsc publicznych;

» **90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg** – wydatki na kwotę 442.390,78 zł stanowią:

a) wydatki bieżące w kwocie 378.882,78 zł poniesiono na oświetlenie ulic, placów i dróg gminnych, w tym: wydatki w ramach Funduszy Sołeckich 7.497,50 zł;

b) wydatki inwestycyjne w kwocie 63.508,00 zł poniesione zostały na realizację następujących zadań:

- „Oświetlenie na drodze osiedlowej - zakup materiału (w ramach Funduszu Sołeckiego Jasień)” w kwocie 18.000,00 zł – całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego,

- „Zakup lamp - dokończenie oświetlenia Alei Lipowej poprzez zakup lamp i montaż (3 sztuki w ramach Funduszu Sołeckiego Kartkowo)” w wysokości 15.200,00 zł – w tym wydatki sfinansowane w ramach Funduszu Sołeckiego 14.000,00 zł,

- „Oświetlenie drogi (w ramach Funduszu Sołeckiego Nożyno)” w wysokości 22.928,00 zł – w tym wydatki sfinansowane w ramach Funduszu Sołeckiego 20.000,00 zł,

- „Projekt i wykonanie oświetlenia wiejskiego (w ramach Funduszu Sołeckiego Przylaski)” w wysokości 7.380,00 zł – całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego;

» **90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska** – wydatki na kwotę 15.743,15 zł to wydatki bieżące na ochronę środowiska związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska;

» **90095 Pozostała działalność** – wydatki na kwotę 441.663,63 zł stanowią:

a) wydatki bieżące na kwotę 346.836,59 zł poniesiono na:

- zwrot dotacji z tytułu korekty finansowej dla zadania inwestycyjnego pn. „Instalacja odnawialnych źródeł energii na terenie Gmin Czarna Dąbrówka, Damnica oraz Tuchomie” w wysokości 8.718,00 zł,
- zwrot dotacji z tytułu korekty finansowej dla zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowa wymiana źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej na terenie Powiatu Bytowskiego” w wysokości 17.478,95 zł,
- prowadzenie punktu konsultacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze” w Gminie Czarna Dąbrówka w kwocie 27.500,00 zł,
- remont infrastruktury drewnianej na boisku sportowym w Czarnej Dąbrówce w kwocie 4.797,00 zł,
- demontaż wieży antenowej przy Ośrodku Zdrowia w Czarnej Dąbrówce w wysokości 5.184,47 zł,
- wykonanie audytów energetycznych i elektrycznych budynków użyteczności publicznej w kwocie 13.776,00 zł
- utrzymanie i obsługę pozostałego mienia komunalnego i inne wydatki z tym związane w wysokości 199.489,63 zł, w tym: opłaty za ich schronisko (69.372,00 zł), opieka weterynaryjna (8.707,00 zł), utylizacja martwych zwierząt - transport (0,00 zł), utrzymanie świetlic, placów, boisk i pozostałego mienia komunalnego – zakup materiałów i usług do napraw i konserwacji obiektów użyteczności publicznej (121.410,63 zł),
- zakup energii do oświetlenia i gazu do ogrzewania pozostałego mienia komunalnego w kwocie 57.077,54 zł,
- opłaty za dzierżawy mienia na potrzeby użyteczności publicznej w wysokości 12.815,00 zł,

b) wydatki inwestycyjne na kwotę 94.827,04 zł poniesiono na następujące zadania:

- „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej” w kwocie 72.570,00 zł (opracowanie dokumentacji technicznej w celu ubiegania się o dofinansowanie ze środków UE),
- „Program Ciepłe mieszkanie” w kwocie 22.257,04 zł.

Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego; wydatki ogółem wynoszą 2.118.000,00 zł, tj. 100,0% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **92105 Pozostałe zadania w zakresie kultury** – wydatki bieżące w wysokości 66.000,00 zł to dotacje celowe udzielone dla stowarzyszeń na dofinansowanie zadania pn. „Organizowanie zajęć z zakresu oświaty i wychowania”;

» **92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby** – wydatki bieżące w wysokości 1.852.000,00 zł to dotacja podmiotowa dla Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce udzielona na realizację zadań z zakresu kultury, sportu i turystyki (wydatki zaprezentowano w sprawozdaniu GCKiB);

» **92116 Biblioteki** – wydatki bieżące w kwocie 200.000,00 zł to dotacja podmiotowa dla Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce udzielona na prowadzenie Biblioteki Publicznej w Czarnej Dąbrówce (wydatki zaprezentowano w sprawozdaniu GCKiB).

Dział 926 – Kultura fizyczna; wydatki ogółem wynoszą 4.513.250,32 zł, tj. 99,4% planu. Wydatki wykonano w następujących rozdziałach:

» **92601 Obiekty sportowe** – wydatki majątkowe na kwotę 4.131.338,00 zł poniesione zostały na realizację następujących zadań inwestycyjnych:

- „Modernizacja obiektów sportowych wraz z budową infrastruktury towarzyszącej, z budową Skateparku i oświetlenia kompleksu sportowego” (w miejscowości Czarna Dąbrówka) w wysokości 4.091.978,00 zł – inwestycja dofinansowana w 90% ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych,

- „Remont wraz z modernizacją obiektu sportowego i infrastruktury sportowej w Nożynie” w kwocie 39.360,00 zł (opracowanie dokumentacji technicznej w celu ubiegania się o dofinansowanie ze środków zewnętrznych);

» **92605 Zadania w zakresie kultury fizycznej** – wydatki bieżące na kwotę 55.000,00 zł to dotacje celowe udzielone dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia) na dofinansowanie realizacji zadania pn. *Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu*;

» **92695 Pozostała działalność** – wydatki w wysokości 326.912,32 zł stanowią:

a) wydatki bieżące w kwocie 41.310,50 zł to wydatki poniesione na transport młodzieży przy organizacji imprez sportowych,

b) wydatki majątkowe w kwocie 285.601,82 zł poniesiono na następujące zadania inwestycyjne:

- „Strzelnica w powiecie 2024” w wysokości 123.813,38 zł – inwestycja dofinansowana w 80% z dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa,

- „Zagospodarowanie placu wiejskiego (budowa świetlicy w ramach Funduszu Sołeckiego Bochowo)” w kwocie 29.019,96 zł (w tym: w ramach Funduszu Sołeckiego 28.331,00 zł),

- „Zagospodarowanie placu wiejskiego w sołectwie (w ramach Funduszu Sołeckiego Dęby)” w kwocie 50.359,27 zł (w tym: w ramach Funduszu Sołeckiego 15.000,00 zł),

- „Doposażenie placu zabaw (w ramach Funduszu Sołeckiego Jasień)” w kwocie 21.768,00 zł (w tym: w ramach Funduszu Sołeckiego 20.000,00 zł),

- „Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w sołectwie (w ramach Funduszu Sołeckiego Nożynko)” w kwocie 17.901,81 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),

- „Zakup i doposażenie urządzeń na plac zabaw (w ramach Funduszu Sołeckiego Podkomorzyce)” w kwocie 22.739,40 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego),

- „Modernizacja istniejącej altany (w ramach Funduszu Sołeckiego Rokitki)” w kwocie 20.000,00 zł (całość wydatków sfinansowana w ramach Funduszu Sołeckiego).

Ogółem wydatki budżetu Gminy za 2024 rok zrealizowano na kwotę 61.579.000,02 zł, tj. 98,3% planu, w tym:

a) wydatki bieżące na kwotę **43.262.815,52 zł**, tj. 97,9% planu,

b) wydatki majątkowe na kwotę **18.316.184,50 zł**, tj. **99,1%** planu.

Wydatki majątkowe stanowią **29,7%** poniesionych wydatków ogółem.

Podsumowując wykonanie budżetu Gminy za rok 2024 stwierdza się, że:

Dochody zrealizowano w kwocie	60.222.879,36 zł
<u>Wydatki zrealizowano w kwocie</u>	<u>61.579.000,02 zł</u>
Osiągnięty wynik (deficyt budżetowy) w kwocie	-1.356.120,66 zł

Budżet Gminy za rok 2024 zamknięty został deficytem budżetowym w wysokości -1.356.120,66 zł, który został pokryty:

- pożyczką w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie w kwocie 1.337.392,66 zł,
- przychodami jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 18.728,00 zł.

Planowano deficyt budżetu w wysokości 2.232.728,00 zł.

Dochody bieżące wykonano w kwocie 46.203.336,33 zł, zaś wydatki bieżące wykonano w kwocie 43.262.815,52 zł. Nadwyżka operacyjna na dzień 31.12.2024 r. wyniosła 2.940.520,81 zł.

Zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2024 r. stanowi kwotę 18.741.563,63 zł, w tym:

- 1) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2017 r. w Getin Noble Bank S.A. 2.160.000,00 zł (spłata do 2030 r.),
- 2) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2018 r. w Banku Gospodarstwa Krajowego 1.800.000,00 zł (spłata do 2030 r.),
- 3) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2019 r. w Banku Gospodarstwa Krajowego 2.840.000,00 zł (spłata do 2032 r.),
- 4) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2020 r. w Banku Gospodarstwa Krajowego 2.760.000,00 zł (spłata do 2035 r.),
- 5) kredyt na pokrycie deficytu z 2021 r. w PKO BP S.A. Warszawa 660.000,00 zł (spłata do 2035 r.),
- 6) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2022 r. w Zjednoczonym Banku Spółdzielczym w Rumi 2.480.000,00 zł (spłata do 2036 r.),

7) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2023 r. w Zjednoczonym Banku Spółdzielczym w Rumi 2.950.000,00 zł (spłata do 2038 r.),

8) pożyczka na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2024 r. w Banku Gospodarstwa Krajowego 2.700.000,00 zł (spłata do 2040 r.),

9) pożyczki na wyprzedzające finans. w BGK O/Gdańsk 391.563,63 zł (spłata w 2025 r.).

W 2024 roku dokonano całkowitej spłaty następujących zobowiązań finansowych:

- 1) kredyt na pokrycie deficytu (inwestycje) z 2013 r. w BS Łeba (kwota całkowita spłaconego kredytu: 1.016.701,00 zł),
- 2) kredyt na pokrycie deficytu (inwestycje) z 2014 r. w BS Łeba (kwota całkowita spłaconego kredytu: 800.000,00 zł),
- 3) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2014 r. w PKO BP S.A. O/Gdynia (kwota całkowita spłaconego kredytu: 600.000,00 zł),
- 4) kredyt na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z 2015 r. w BS Łeba (kwota całkowita spłaconego kredytu: 980.000,00 zł),
- 5) kredyt na pokrycie deficytu (spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań) z 2016 r. w BS Łeba (kwota całkowita spłaconego kredytu: 886.000,00 zł).

Zadłużenie Gminy na dzień 31.12.2024 r. jako dług publiczny stanowi 31,12% wykonanych w 2024 roku dochodów.

Indywidualny wskaźnik spłat zobowiązań Gminy obliczony zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), na dzień 31.12.2024 r. został spełniony.

4.2. Działalność inwestycyjna

Realizacja zadań majątkowych budżetu gminy w 2024 r.

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Ogółem	Inwestycje i zakupy inwestycyjne		Wykonanie na dzień 31.12.2024 r.	% wykonania
					Razem	w tym na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
010	01042	6050	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Kleszczyniec na działce nr 295/2	320 000	320 000	0	319 934,94	100,0%
010	01043	6050 6370	Przebudowa infrastruktury wodociągowej na odcinku Czarna Dąbrówka - Unichowo	3 360 317	3 360 317	0	3 311 346,38	98,5%
010	01043	6057 6059	Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz budowa zbiorników retencyjnych wód deszczowych na terenie gminy Czarna Dąbrówka	970 514	970 514	970 514	955 936,08	98,5%
010	01044	6050	Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Czarna Dąbrówka	95 000	95 000	0	86 200,27	90,7%
600	60014	6300	Podniesienie standardu technicznego drogi oraz zapewnienie spójności sieci dróg publicznych poprzez remont	700 000	700 000	0	699 690,32	100,0%

			drogi powiatowej 1334G, łączącej Powiat Bytowski z Powiatem Lęborskim oraz drogi wojewódzkie nr DW212, DW211 i DW228 - etap I Rokity - Mydlita					
600	60016	6050	Budowa dróg i chodników	895 737	895 737	0	894 715,84	99,9%
600	60016	6050	Budowa chodnika w ciągu drogi gminnej w miejscowości Jasień	1 234 699	1 234 699	0	1 234 688,00	100,0%
600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej (Czarna Dąbrówka)	25 500	25 500	0	14 730,00	57,8%
600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rokiciny (I etap)	528 000	528 000	0	521 476,00	98,8%
600	60016	6050 6370	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Czarna Dąbrówka	525 345	525 345	0	525 344,80	100,0%
700	70005	6060	Wykup gruntów pod drogi gminne	58 200	58 200	0	58 198,78	100,0%
710	71035	6210	Budowa cmentarza komunalnego w Rokitach	85 940	85 940	0	85 940,00	100,0%
750	75023	6060	Zakup udziałów w zabudowanej nieruchomości położonej przy ul. Gdańskiej 5 w Czarnej Dąbrówce (budynek UG)	157 500	157 500	0	157 500,00	100,0%
750	75023	6067 6069	Cyberbezpieczny Samorząd	14 270	14 270	14 270	0,00	-
754	75495	6230	Dotacja celowa dla OSP Czarna Dąbrówka na zakup samochodu pożarniczego	104 400	104 400	0	104 400,00	100,0%
801	80101	6050 6370	Rozbudowa budynku Szkoły w Czarnej Dąbrówce	4 449 900	4 449 900	0	4 446 677,00	99,9%
801	80101	6050 6370	Rozbudowa i przebudowa Szkoły Podstawowej w miejscowości Jasień	123 600	123 600	0	123 519,00	99,9%
801	80101	6050	Dostawa i montaż garażu na sprzęt żeglarski dla SP Nożyno	18 500	18 500	0	18 500,00	100,0%
851	85195	6050	Zakup, dostawa, montaż i wyposażenie kontenera socjalnego dla ratowników medycznych w Czarnej Dąbrówce	184 300	184 300	0	182 112,23	98,8%
900	90015	6050	Oświetlenie na drodze osiedlowej - zakup materiału (w ramach Funduszu Sołeckiego Jasień)	18 000	18 000	0	18 000,00	100,0%
900	90015	6050	Zakup lamp - dokończenie oświetlenia Alei Lipowej poprzez zakup lamp i montaż (3 sztuki w ramach Funduszu Sołeckiego Kartkowo)	15 200	15 200	0	15 200,00	100,0%
900	90015	6050	Oświetlenie drogi (w ramach Funduszu Sołeckiego Nożyno)	23 100	23 100	0	22 928,00	99,3%
900	90015	6050	Projekt i wykonanie oświetlenia wiejskiego (w ramach Funduszu Sołeckiego Przylaski)	10 000	10 000	0	7 380,00	73,8%
900	90095	6050	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	72 570	72 570	0	72 570,00	100,0%
900	90095	6230	Program "Ciepłe mieszkanie"	53 528	53 528	0	22 257,04	41,6%
926	92601	6050 6370	Modernizacja obiektów sportowych wraz z budową infrastruktury towarzyszącej, z budową Skateparku i oświetlenia kompleksu sportowego	4 092 000	4 092 000	0	4 091 978,00	100,0%
926	92601	6050	Remont wraz z modernizacją obiektu sportowego i infrastruktury sportowej w Nożynie	39 450	39 450	0	39 360,00	99,8%
926	92695	6050	Strzelnica w powiecie 2024	125 780	125 780	0	123 813,38	98,4%
926	92695	6050	Zagospodarowanie placu rekreacyjnego przy jeziorze w Kozach	14 300	14 300	0	0,00	-
926	92695	6050	Zagospodarowanie placu wiejskiego (budowa świetlicy w ramach Funduszu Soł. Bochowów)	29 021	29 021	0	29 019,96	100,0%
926	92695	6050	Zagospodarowanie placu wiejskiego w sołectwie (w ramach Fund. Soł. Dęby)	50 360	50 360	0	50 359,27	100,0%
926	92695	6050	Doposażenie placu zabaw (w ramach Funduszu Sołeckiego Jasień)	21 770	21 770	0	21 768,00	100,0%
926	92695	6050	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w sołectwie (w ramach Funduszu Sołeckiego Nożyno)	28 000	28 000	0	17 901,81	63,9%
926	92695	6050	Zakup i doposażenie urządzeń na plac zabaw (w ramach Fund. Sołeckiego Podkomorzyce)	25 000	25 000	0	22 739,40	91,0%
926	92695	6050	Modernizacja istniejącej altany (w ramach Fund. Sołeckiego Rokitki)	20 000	20 000	0	20 000,00	100,0%
Ogółem				18 489 801	18 489 801	984 784	18 316 184,50	99,1%

W zakresie wydatków majątkowych wystąpiły odchylenia od planowanych nakładów inwestycyjnych na 2024 rok w następujących zadaniach:

- 1) „Cyberbezpieczny Samorząd” – kontynuacja realizacji zadania w roku 2025,
- 2) „Zagospodarowanie placu rekreacyjnego przy jeziorze w Kozach” – zadanie przesunięto do realizacji na 2025 rok.

W pozostałych zadaniach inwestycyjnych odchylenia od planowanych nakładów wystąpiły w wyniku niższych kosztów realizacji zadania.

4.3. Inwestycje

4.3.1. Zadania inwestycyjne

1. Przebudowa drogi w miejscowości Kleszczyniec

W dniu 19.11.2024 r. Zakład Gospodarki Komunalnej z Czarnej Dąbrówki zakończył realizację zadania pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Kleszczyniec”. Ułożono płyty typu YOMB na odcinku o długości 567 mb. Przebudowa drogi jest współfinansowana ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (FOGR), realizowanego przez Województwo Pomorskie w ramach dotacji na modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 297 794,94 zł. Dofinansowanie w kwocie: 160 000,00 zł.

2. Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Czarna Dąbrówka

W dniu 18.10.2024 r. odbył się odbiór końcowy zadania: "Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Czarna Dąbrówka", w ramach dofinansowania inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych. Zadanie polegało na: remoncie nawierzchni drogi gminnej na działce nr 260, remoncie istniejącego zjazdu z drogi wojewódzkiej nr 211 na działce 260 i 188, obręb Czarna Dąbrówka oraz remoncie nawierzchni chodnika zlokalizowanego na działkach: 257, 272, obręb Czarna Dąbrówka. Łączna długość remontowanego odcinka drogi wyniosła ok. 147 mb. Uzyskane dofinansowanie było w kwocie 499 800,00zł, a całość inwestycji wyniosła 509 999,80 zł. Wykonawcą był Zakład Gospodarki Komunalnej w Czarnej Dąbrówce.

3. Budowa chodnika w ciągu drogi gminnej w miejscowości Jasień

W dniu 31.07.2024 r. zostało zakończone zadanie pn. „Budowa chodnika w ciągu drogi gminnej w miejscowości Jasień”. Wykonawcą była firma Spółdzielnia Usługowo-Handlowa w Rokitkach z siedzibą Rokitki 24, 77-123 Rokity. W ramach prac została ułożona kostka betonowa na drodze o łącznej długości 512,6 mb, został wykonany chodnik oraz oświetlenie. Odbiór prac nastąpił 31.07.2024r. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 129 669,00zł z czego dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Dróg Samorządowych wyniosło 884 934,00 zł.

4. Droga dojazdowa w miejscowości Czarna Dąbrówka

W dniu 31.04.2024 r. zakończono realizację zadania polegające na: wykonaniu nawierzchni z kostki brukowej w drodze wewnętrznej, wykonano dojścia do budynku na długości 46 mb, utwardzeniu przy bokach o długości: 32 mb, 6 mb, 3 mb, utwardzeniu dojazdu do garaży na długości 5,5 mb, utwardzeniu placu przed i pod garażami o łącznej powierzchni 150 m2, wykonaniu parkingu wzdłuż drogi z płyt na długości 57 mb. Całość inwestycji wyniosła 162 683,85 zł. Wykonawcą był Zakład Gospodarki Komunalnej w Czarnej Dąbrówce.

5. Modernizacja obiektów sportowych wraz z budową infrastruktury towarzyszącej, z budową skateparku i oświetlenia kompleksu sportowego

29 kwietnia 2024 roku odbył się odbiór końcowy inwestycji zrealizowanej w naszej gminie. Zakończyła się „Modernizacja obiektów sportowych wraz z budową infrastruktury towarzyszącej, z budową skateparku i oświetlenia kompleksu sportowego”. W ramach zadania wykonano: przebudowę istniejącego boiska sportowego z nawierzchnią z trawy naturalnej wraz z wyposażeniem (bramki, chorągiewki, wózek do malowania), budowę bieżni lekkoatletycznej wraz z urządzeniami (skocznie, rzutnie młotem i dyskiem, rzutnie oszczepem), budowę odwodnienia bieżni lekkoatletycznej z odprowadzeniem wód opadowych, budowę skateparku, wykonanie oświetlenia boiska i skateparku, wykonanie nawodnienia boiska sportowego. Udział finansowy: dofinansowanie „Polski Ład”: 4 050 000,00 zł, budżet Gminy Czarna Dąbrówka: 1 214 305,61 zł. Ogólny koszt: 5 264 305,61 zł. Wykonawcą zadania była Firma "Gardenia Sport Sp. z o. o. z Warszawy.

6. Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Czarnej Dąbrówce

Gmina Czarna Dąbrówka zakończyła realizację zadania pn. "Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Czarnej Dąbrówce". Wykonawcą była firma Usługi Wodno-Kanalizacyjne i C.O. Marek Wenta z Mikołowa. Zadanie było realizowane dzięki dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 8 500 000,00 zł. Całkowity koszt robót budowlanych wyniósł 10 950 145,00 zł. Wykonawca w związku z koniecznością wykonania robót dodatkowych otrzymał dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 123 999,00 zł.

7. Remont dróg gminnych: odcinka położonego w miejscowości Mydlita i odcinka prowadzącego do miejscowości Dęby

W dniu 03.06.2024 r. zostało zakończone zadanie pn. "Remont dróg gminnych: odcinka położonego w miejscowości Mydlita i odcinka prowadzącego do miejscowości Dęby". W ramach zadania wykonano prace budowlane związane z remontem drogi gminnej w miejscowości Mydlita na długości ok. 400 mb i remontem drogi prowadzącym do miejscowości Dęby na długości ok. 1250 mb. Roboty budowlane polegały na mechanicznym oczyszczeniu istniejącej nawierzchni, skropieniu emulsją asfaltową, ułożeniu

warstwy ścieralnej o grubości 5 cm oraz uzupełnieniu poboczy. Wykonawcą zadania było Przedsiębiorstwo Usługowo-Drogowe "DROMOS" Sp. z o.o. z Kartuz. Zadanie było dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 297 000,00 zł. Całość inwestycji wyniosła 613 521,47 zł

8. Rozbudowa i przebudowa Szkoły Podstawowej w miejscowości Jasień, gmina Czarna Dąbrówka

Trwa inwestycja w formie zaprojektuj i wybuduj pn. „Rozbudowa i przebudowa Szkoły Podstawowej w miejscowości Jasień dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych – edycja 3 PGR w kwocie 3 920 000,00 zł. Łączny koszt zadania wyniesie 4 292 500,00 zł. Wykonawcą zadania jest Zakład Remontowo-Budowlany Leszek Klejna z Czarnej Dąbrówki.

9. Przebudowa infrastruktury wodociągowej na odcinku Czarna Dąbrówka – Unichowo

Gmina Czarna Dąbrówka jest w trakcie realizacji zadania polegającego na: „Przebudowie infrastruktury wodociągowej na odcinku Czarna Dąbrówka – Unichowo. W ramach zadania w formie zaprojektuj i wybuduj zostanie wykonany min. odcinek sieci łączący stację uzdatniania wody w Czarnej Dąbrówce ze stacją uzdatniania wody w Nożynie, odcinek sieci łączący miejscowość Nożynko z miejscowością Unichowo, modernizacja dwóch stacji podnoszenia ciśnienia oraz wybudowane zostaną dwa zbiorniki retencyjne. Dodatkowo zmodernizowane zostaną stacje uzdatniania wody w Czarnej Dąbrówce i w Nożynie. Wykonawcą robót jest firma Usługi Wodno-Kanalizacyjne i C.O. Marek Wenta z Mikorowa. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych – II edycja. Koszt inwestycji wyniesie: 6 363 399,00 zł. Dofinansowanie w kwocie: 5.225.000,00 zł. Doszły prace dodatkowe polegające na wykonaniu otworu zastępczego ujęcia wód podziemnych, których kwota wyniesie 418 257,00 zł.

10. Przebudowa drogi gminnej w Czarnej Dąbrówce

Trwa inwestycja pn. „Przebudowa drogi gminnej” w miejscowości Czarna Dąbrówka na działkach 1/31, 1/76, 14/1, 201/2 na odcinku o długości ok. 600 mb w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych – Edycja 6PGR. W ramach zadania zostanie wykonana droga o nawierzchni z kostki betonowej wraz z wjazdami od istniejącej zabudowy z oświetleniem ulicznym i odwodnieniem powierzchniowym. Dofinansowanie jest w kwocie: 1 600 771,00 zł, a całość inwestycji wyniesie: 1 647 708,00 zł. Wykonawcą jest Spółdzielnia Usługowo-Handlowa Tadeusz Labuda z Rokitek.

11. Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Czarna Dąbrówka

Obecnie realizowane jest zadanie pn. "Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Czarna Dąbrówka", obejmujące trzy kluczowe części. Wykonawcą 1 części jest firma: Usługi Wodno-Kanalizacyjne i C.O. Marek Wenta. Prace są prowadzone w formule "zaprojektuj i wybuduj" i dotyczą przebudowy, nadbudowy oraz częściowej rozbiórki budynku Zakładu Gospodarki Komunalnej w Czarnej Dąbrówce. Zakres obejmuje m.in.: zagospodarowanie placu budowy, rozbiórkę części administracyjnej budynku, wykonanie nowego pokrycia dachowego, nadbudowę i modernizację istniejących elementów budynku, wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 10 kW; Koszt realizacji 1 części: 2 364 500,00 zł/ Wykonawcą 2 części jest firma Usługi Stolarskie Adam Siwa. Zakres prac obejmuje remont budynków hydroforni w miejscowościach: Bochowo, Dęby, Jasień, Kartkowo, Kotuszewo, Kozy, Mikorowo, Wargowo. Zakres robót obejmuje: Wykonanie nawierzchni utwardzonych (dojścia, chodniki), budowa ogrodzeń, roboty elewacyjne, prace stolarskie, naprawa orywnowania i rur spustowych, przetarcie i uzupełnienie tynków, wykonanie okładzin wewnętrznych, montaż podłóg i posadzek, instalacje sanitarne i elektryczne, wymiana pokryć dachowych, wymiana wodomierzy i osadzenie nadproży. Koszt realizacji 2 części to 725 000,00 zł. Wykonawcą 3 części jest Przedsiębiorstwo Inżynieryjne Drewa-Hydroinstal Sp. z o.o.. Część ta obejmuje modernizację 31 przepompowni ścieków na terenie gminy Czarna Dąbrówka. Zakres robót: demontaż starego osprzętu pompowni, montaż nowych przepompowni ścieków, renowacja zbiorników i płyt pokrywowych, wykonanie nawierzchni utwardzonej i dojazdów do przepompowni, uszczelnienie przecieków i zabezpieczenie konstrukcji betonowych, montaż szaf sterowniczych i instalacji elektrycznych, budowa ogrodzeń, zagospodarowanie terenu, uruchomienie przepompowni. Koszt realizacji 3 części to 4 882 576,03 zł. Całość inwestycji "Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Czarna Dąbrówka" wynosi: 7 972 076,03 zł. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie: 7 572 675,02 zł co stanowi 94,99% ostatecznej wartości inwestycji.

12. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rokiciny

Gmina Czarna Dąbrówka jest w trakcie realizowania zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Rokiciny”. Wykonawcą zadania jest Produkcja i Eksploatacja Kruszywa Formellas.c.- Mariusz Formella, Tomasz Formella z Niepoczołowic. Zgodnie z umową na drodze o długości 990 m zostanie ułożona nowa nawierzchnia asfaltowa. Prace obejmują korytowanie jezdni o szer. 4,5 m, układanie podbudowy, układanie 2 warstw asfaltu, wykonanie poboczy (po 75 cm) oraz wykonanie 10 zjazdów. Koszt wykonania to 1 041 643,03 zł. Zadanie dofinansowane jest w 50% z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

13. Modernizacja sufitu Kościoła Parafialnego w Czarnej Dąbrówce

Trwa realizacja zadania pn.: „Modernizacji sufitu kościoła parafialnego w Czarnej Dąbrówce”. Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wynosi: 150 000,00 zł, a całość inwestycji wyjdzie: 365 000,00 zł. Wykonawcą prac jest firma: RENO-BUD Tomasz Grzonka z Bytowa.

14. Modernizacja Kościoła Filialnego pw. Bożego Ciała w Jasieniu

Jest w trakcie zadanie pn.: „Modernizacja Kościoła Filialnego p.w. Bożego Ciała w Jasieniu. Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wynosi: 803 600,00 zł, a całość inwestycji wyjdzie: 847 700,00 zł. Wykonawcą prac jest RENO-BUD Tomasz Grzonka z Bytowa.

15. Modernizacja remizy strażackiej w Jasieniu

Trwa realizacja zadania pn.: „Modernizacja remizy strażackiej w Jasieniu. Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wynosi: 176 400,00 zł a całość inwestycji wyjdzie: 220 000,00 zł. Wykonawcą prac jest RENO-BUD Tomasz Grzonka z Bytowa.

16. Modernizacja Kościoła Parafialnego p.w. Andrzeja Boboli w Rokitach

Trwa realizacja zadania pn.: „Modernizacja remizy strażackiej w Jasieniu. Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków wynosi: 196 000,00 zł, a całość inwestycji wyjdzie: 200 000,00 zł. Wykonawcą prac jest Zakład Malarski Laniecki, Paweł Laniecki z Morzeszczyna.

17. Prace konserwatorskie i budowlane przy kościele p.w. Św. Stanisława Kostki w Czarnej Dąbrowce
Trwa realizacja zadania pn. „Prace konserwatorskie i budowlane przy kościele p.w. Św. Stanisława Kostki w Czarnej Dąbrowce”. Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – edycja 2 wynosi: 400 000,00 zł, a całość inwestycji wyjdzie: 445 000,00 zł. Wykonawcą prac jest RENO-BUD Tomasz Grzonka z Bytowa.

4.4. Realizacja Funduszu Sołeckiego

Lp.	Jednostka	Nazwa zadania	Plan	Razem	Wydatki
1.	Sołectwo Bochowo	Zagospodarowanie placu wiejskiego (budowa świetlicy)	28 331,00	28 331,00	28 331,00
2.	Sołectwo Bochówko	Organizacja spotkań kulturalnych i wydarzeń społeczno-kulturalnych dla mieszkańców	2 000,00	24 797,99	2 000,00
		Kształtowanie wizerunku i estetyki sołectwa	1 500,00		1 489,41
		Remonty dróg i chodników na terenie sołectwa	21 309,00		21 308,58
3.	Sołectwo Czarna Dąbrowka	Rewitalizacja ul. Lęborskiej	59 327,00	73 021,40	56 039,55
		Dofinansowanie OSP czarna Dąbrowka	5 000,00		4 857,94
		Integracja społeczna	2 953,00		2 902,73
		Zakup sprzętu, wyposażenia sportowego w ramach poprawy infrastruktury w sołectwie	5 000,00		4 932,00
		Estetyka wsi, utrzymanie obiektów sportowych i placu zabaw	4 290,00		4 289,18

4.	Sołectwo Dęby	Organizacja spotkań kulturalnych	2 155,00	19750,31	2 150,41
		Zakup sprzętu, wyposażenia sportowego w ramach poprawy infrastruktury w sołectwie	1 750,00		1 750,00
		Kształtowanie wizerunku i estetyki wsi	850,00		849,90
		Zagospodarowanie placu wiejskiego w sołectwie	15 000,00		15 000,00
5.	Sołectwo Jasień	Utrzymanie strony internetowej sołectwa	400,00	54965,23	0,00
		Utrzymanie boiska szkolnego (wiejskiego)	500,00		499,99
		Zakup sprzętu OSP Jasień	3 541,00		3 549,77
		Spotkania kulturalne	3 500,00		3 500,00
		Kształtowanie wizerunku i estetyki wsi	3 000,00		2 820,93
		Działalność kulturalna świetlicy	3726,00		3726,00
		Doposażenie placu zabaw	20 000,00		20 000,00
		Zakup desek na ławki przy boisku wiejskim	0,00		0,00
		Organizacja zawodów strzeleckich LOK	2 500,00		2499,90
		Zakup flag	380,00		368,78
		Oświetlenie na drodze osiedlowej – zakup materiału	18 000,00		18 000,00
6.	Sołectwo Jerzkowice	Organizacja spotkań kulturalnych	7 000,00	33264,68	7 000,01
		Estetyzacja wsi	10 000,00		10 186,67
		Zakup piaskownicy	3 000,00		3 000,00
		Wykonanie wjazdu do placu	3 078,00		3 078,00
		Remont drogi gminnej w sołectwie (droga do pani A. L.) - cz. II	10 000,00		10 000,00
7.	Sołectwo Kartkowo	Dofinansowanie Święta Rodzinki i Mikołajek w SP w Nożynie	338,00	20366,94	337,50
		Integracja mieszkańców wsi Kartkowo	2 000,00		2 000,00
		Kształtowanie wizerunku i estetyki wsi	975,00		974,44
		Dofinansowanie SP w Nożynie w zakup urządzeń zabawowych	1 662,00		1 662,00

		Zakup sprzętu, wyposażenia sportowego w ramach poprawy infrastruktury w sołectwie	1 393,00		1 393,00
		Zakup lamp – dokończenie oświetlenia alei Lipowej poprzez zakup lamp i montaż (3 sztuki)	14 000,00		14 000,00
8.	Sołectwo Karwno	Zakup materiałów na świetlicę	1 000,00	30 183,62	1 000,00
		Dokończenie placu przy przystanku	5 000,00		0,00
		Spotkania integracyjne mieszkańców	3 500,00		3 500,00
		Modernizacja drogi gminnej do posesji	26 258,00		25 683,62
9.	Sołectwo Kleszczyniec	Organizacja spotkań kulturalnych	3 835,00	36 739,52	3 835,00
		Kształtowanie wizerunku i estetyki wsi	419,00		418,22
		Dofinansowanie SP w Nożynie w zakup urządzeń zabawowych	1 500,00		1 500,00
		Remont,montaż, demontaż ozdób świątecznych na słupach oświetleniowych	3 000,00		2 986,30
		Remont drogi gminnej	28 000,00		28 000,00
10.	Sołectwo Kłosy	Dofinansowanie OSP Rokity	300,00	20 973,53	300,00
		Spotkania integracyjne mieszkańców	4 000,00		4 028,41
		Kształtowanie wizerunku i estetyki wsi	500,00		145,12
		Remont wiaty na placu wiejskim w Kłosach	16 516,00		16 500,00
11.	Sołectwo Kotuszewo	Organizacja spotkania kulturalnego	2 000,00	15 338,84	0,00
		Remont drogi gminnej	15 305,00		15 338,84
12.	Sołectwo Kozy	Spotkania kulturalne	6 085,20	41 104,51	6084,26
		Działalność kulturalna świetlicy	85,80		85,80
		Estetyzacja wsi	1 829,00		1 828,33
		Doposażenie OSP Mikorowo	500,00		500,00
		Montaż lampy oświetleniowej przy drodze gminnej	3 000,00		3 000,00

		Remont dróg gminnych w sołectwie	32 068,00		29 606,12
13.	Sołectwo Mikorowo	Doposażenie OSP Mikorowo	6 000,00	32 158,33	6 000,00
		Zakup ławek	6 336,00		6 335,73
		Odnowienie plaży i obszaru przy plaży	8 664,00		8663,03
		Remont drogi równoległej (nad państwem Bryjka)	6 000,00		6 000,00
		Imprezy integracyjne	5 160,00		5 159,57
14.	Sołectwo Mydlita	Integracja mieszkańców	3 565,00	27 559,35	3 564,91
		Ogrodzenie placu	4 000,00		3 994,44
		Remont dróg gminnych	20 000,00		20 000,00
15.	Sołectwo Nożyno	Organizacja spotkań kulturalnych	2 500,00	28 887,02	2 498,49
		Dofinansowanie do zajęć kulturalnych organizowanych przez SP Nożyno	1 500,00		1 499,10
		Zakup materiałów na potrzeby wykonania wieńca dożynkowego oraz palmy wielkanocnej	500,00		490,12
		Kształtowanie wizerunku i estetyki sołectwa	1 500,00		1 500,00
		Doposażenie OSP Nożyno	1 000,00		1000,00
		Wykonanie dokumentacji projektowej – lampy (nowe osiedle)	4 250,00		3 997,50
		Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w sołectwie	18 000,00		17 901,81
16.	Sołectwo Nożyno	Remont kompleksu sportowego stadionu w Nożynie	4 000,00	41 286,42	2 460,00
		Organizacja spotkań kulturalnych	5 100,00		4 589,42
		Dofinansowanie SP w Nożynie w zakup urządzeń zabawowych	2 339,00		2339,00
		Doposażenie OSP Nożyno	5 000,00		5 000,00
		Oświetlenie drogi do pana Łukasza	20 000,00		20 000,00
		Zagospodarowanie plaży w Nożynie	5 000,00		4 998,00

		Remont, montaż i demon- taż ozdób świątecznych na słupach oświetleniowych	1 900,00		1 900,00
17.	Sołectwo Otnoga	Remont drogi w m. Ot- noga (od mostu w kie- runku osady Państwa D.)	18 581,00	20 257,42	17472,93
		Organizacja spotkań kultu- ralnych	2 585,00		2 584,49
		Doposażenie OSP Rokity	350,00		200,00
18.	Sołectwo Podko- morzyce	Zakup i doposażenie urzą- dzeń na plac zabaw	25 000,00	24 543,74	23 050,74
		Organizacja spotkań kultu- ralnych	1 493,00		1 493,00
19.	Sołectwo Przyla- ski	Estetyzacja sołectwa	500,00	16 128,56	488,56
		Organizacja spotkań kultu- ralnych w sołectwie	1 360,00		1 360,00
		Stoły i ławki do altany	4 700,00		4 700,00
		Barierki do altany	2 200,00		2 200,00
		Projekt i wykonanie oświetlenia wiejskiego	10 000,00		7 380,00
20.	Sołectwo Rokiciny	Organizacja spotkań kultu- ralnych w sołectwie	4 500,00	38 015,53	4 070,00
		Remonty dróg gminnych w sołectwie	34 168,00		33 945,53
21.	Sołectwo Rokitki	Imprezy kulturalno – inte- gracyjne	2 500,00	25 724,6	2 497,60
		Kształtowanie wizerunku i estetyzacja wsi	2 227,00		2 227,00
		Oświetlenie świąteczne – podłączenie	500,00		500,00
		Remont istniejącej altany	20 000,00		20 000,00
		Doposażenie OSP Rokity	500,00		500,00
22.	Sołectwo Rokity	Doposażenie OSP Rokity	4 000,00	63 489,41	3 996,46
		Doposażenie świetlicy oraz organizacja imprez kulturalnych	5 000,00		4 983,16
		Dofinansowanie do wypo- sażenia dla Szkoły Podsta- wowej w Rokitach	3 000,00		2 880,78

		Budowa i remont dróg i chodników oraz doświetlenie sołectwa	48 000,00		48 000,00
		Kształtowanie wizerunku i estetyki wsi	3 629,00		3 629,01
23.	Sołectwo Uni-chowo	Organizacja zajęć kulturalnych w sołectwie	3 452,00	35 413,15	3448,01
		Dofinansowanie Szkoły Podstawowej w Nożynie w zakup urządzeń zabawowych	2 500,00		2500,00
		Remont chodnika na terenie sołectwa	20 000,00		20 000,00
		Kształtowanie wizerunku i estetyki sołectwa	7 200,00		7 188,05
		Zakup i Montaż Lustra Drogowego	800,00		800,00
		Dofinansowanie OSP Nożyno	1 500,00		1 477,09
24.	Sołectwo War-gowo	Doposażenie placu zabaw	17 511,00	21 365,12	16 482,00
		Dofinansowanie OSP Mi-korowo	500,00		500,00
		Estetyzacja sołectwa	1 000,00		883,12
		Spotkania kulturalne	3 500,00		3500,00
25.	Sołectwo Osow-skie	Spotkania kulturalno – integracyjne	1 670,00	19065,63	1 669,80
		Dofinansowanie wydarzeń w SP Nożyno	200,00		200,00
		Remont drogi gminnej do posesji w miejscowości Osowskie	17 196,00		17195,83
Ogółem				792 731,85	

5. BEZPIECZEŃSTWO

W 2024 roku organy i instytucje samorządowe realizowały szereg działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa społeczności gminy poprzez monitorowanie, analizę i opracowanie działań oraz reagowanie na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego na czele którego stoi Wójt Gminy, wyznaczył długofalowe działania i zadania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa mieszkańcom oraz osobom czasowo przebywającym na terenie Gminy Czarna Dąbrówka. Proces i czas wdrażania poszczególnych elementów z zakresu bezpieczeństwa uzależniony

jest przede wszystkim od pozyskanych zewnętrznych środków finansowych oraz przepisów prawa, których procedowanie odbywa się niezależnie od samorządu.

5.1. Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych

Działalność Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka opiera się przede wszystkim na realizacji działań ratowniczo-Gaśniczych oraz pomocowy w sytuacjach kryzysowych. Rok 2024 był niezwykle ważny pod względem podniesienia bezpieczeństwa w gminie. Wpływ na to miało wprowadzenie do podziału bojowego nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego w Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnej Dąbrówce. Dzięki temu samochód ratowniczo-gaśniczy Renault Midlum został przekazany do Ochotniczej Straży Pożarnej w Rokitach. Pojazd ten w znaczący sposób podniósł mobilność i gotowość bojową jednostki, co przypieczętowane zostało wprowadzeniem Ochotniczej Straży Pożarnej do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego jako trzeciej jednostki w Gminie Czarna Dąbrówka. Dzięki zaangażowania druhów z Ochotniczej Straży Pożarnej w Mikorowie pod koniec 2024 r. udało się pozyskać dla jednostki używany średni samochód gaśniczy MAN, który zastąpił wysłużonego Jelcza. W systemie zapewnienia bezpieczeństwa gminy, było to jednym z kluczowych elementów umożliwiającym sprawniejsze podejmowanie działań ratowniczych w tej części Gminy Czarna Dąbrówka.

W 2024 roku na terenie gminy Czarna Dąbrówka odnotowano 151 zdarzeń w tym:

1. Pożary - 23
2. Miejscowe zagrożenia - 116
3. Alarmy fałszywe – 9

W 2024 roku odnotowano 189 zdarzeń co stanowi spadek o 38 zdarzeń. Udział poszczególnych jednostek OSP Gminy Czarna Dąbrówka w działaniach ratowniczo-gaśniczych przedstawia poniższa tabela.

Jednostka	Pożary			Miejscowe zagrożenia			Alarmy fałszywe			Razem		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Cz. Dąbrówka	27	15	16	70	66	48	2	2	3	99	83	67
Nożyno	14	3	3	21	14	19	0	0	1	35	17	23
Rokity	12	4	6	22	55	22	1	0	2	35	59	29
Mikorowo	7	5	3	17	25	19	1	0	0	25	30	22
Jasień	9	4	4	30	21	15	2	0	2	41	25	21
Rokiciny	4	1	1	9	5	9	0	1	0	13	7	10

5.2. Dotacje

Analiza potrzeb sprzętowych oraz szkoleniowych Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych jest istotnym elementem w aspekcie planowania budżetowego oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Każdego roku jednostki OSP podczas Walnych Zebrań Sprawozdawczych określają swoje potrzeby, które następnie są analizowane pod względem spełnienia normatywu wyszkolenia i wyposażenia jednostek OSP, jak również zadań przez nie realizowanych.

Wsparcie dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w ramach posiadanych środków budżetowych ukierunkowane jest przede wszystkim na zakup sprzętu i wyposażenia osobistego strażaka-ratownika. W ramach wsparcia finansowo – merytorycznego dla jednostek OSP z terenu Gminy Czarna Dąbrówka w 2024 roku udało się zakupić z udziałem środków zewnętrznych:

- a) Zestaw PSP R1 z szynami i deska ortopedyczną dla OSP Jasień
- b) Dwa zestawy aparatów ochrony dróg oddechowych oraz ubrania specjalne dla OSP Nożyno
- c) Lancę kominową w zestawie Turbo MIST-TECH dla OSP Czarna Dąbrówka.

Strażacy-ratownicy brali również udział w szeregu szkoleń pożarniczych (szkolenie podstawowe strażaka-ratownika, Kwalifikowana Pierwsza Pomoc – podstawowa i recertyfikacja, szkolenie z zakresu BHP, szkolenie dla strażaków-ratowników na prawo jazdy kat. C) rozszerzając swoją wiedzę i umiejętności oraz potwierdzając posiadane już kwalifikacji.

Za główny cel podejmowanych działań z zakresu modernizacji systemów bezpieczeństwa gminy w 2025 roku należy przyjąć:

- a) modernizację systemu łączności pomiędzy gminnymi strukturami kryzysowymi, jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych a Stanowiskami Kierowania Komend Państwowej Straży Pożarnej oraz Centrami Zarządzania Kryzysowego Starosty i Wojewody;
- b) wdrożenie systemu monitoringu wizyjnego w miejscach narażonych na akty wandalizmu i zagrożeń wynikających ze zgłoszeń na Krajowej Mapie Zagrożeń;
- c) organizacja wielopoziomowych ćwiczeń zgrywających dla poszczególnych organów i jednostek gminnych mających wpływ na system bezpieczeństwa gminy.

Pozostałe działania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa

Proces planowania i realizacji zadań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa społeczności lokalnej realizowany jest na wielu płaszczyznach zadaniowych. Niezwykle ważnym aspektem prowadzonych działań ratowniczych jest czas dojazdu służb do osób potrzebujących. Dzięki wprowadzonym zmianom w Planie Działania Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego dla województwa pomorskiego z dniem 1 lipca 2024 r. rozpoczął dyżur podstawowy zespół wyjazdowy ratownictwa medycznego w systemie dwunastogodzinnym. Długo wyczekiwana podstacja Zespołu Ratownictwa Medycznego stała się faktem.

Długofalowy plan rozwoju systemu bezpieczeństwa zakładał również realizację projektów nie tylko bezpośrednio związany z służbami ratowniczymi ale również z działaniami obronnymi, których nowy wydział i zwiększona ranga dostrzegalna jest w nowej ustawie o ochronie ludności i obronie cywilnej. W ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Obrony Narodowej pn. „Strzelnica w Powiecie 2024” w Szkole Podstawowej w Czarnej Dąbrówce od 20 grudnia 2024 roku działa strzelnica wirtualna, która umożliwia uczniom nabycie umiejętności z zakresu obsługi broni oraz umiejętności strzeleckich, a także rozwijanie sportu strzeleckiego wśród dzieci, młodzieży oraz organizacji pro obronnych z naszej gminy i powiatu. System posiada ćwiczenia ze scenariuszami o różnym stopniu trudności, z możliwością płynnej zmiany warunków strzelania, w oparciu o wirtualną przestrzeń strzelnicy, placu ćwiczeń, otwartych przestrzeni w różnych warunkach atmosferycznych. W zestawie znajdują się po cztery sztuki replik dwóch rodzajów broni strzeleckiej. Działa ona jak prawdziwa broń - posiada odrzut i balistykę.

Uroczystego otwarcia dokonali: Dowódca Morskiej Jednostki Rakietowej w Siemirowicach kmdr Bogdan Tomaszewski, Rzecznik Prasowy Wojskowego Centrum Rekrutacji w Człuchowie ppor Marzena Hajnas,

Dzielnicowy Posterunku Policji w Czarnej Dąbrówce asp. Bartłomiej Żwirek, Wójt Gminy Czarna Dąbrówka Jan Klasa, Dyrektorzy Szkół Podstawowych z Czarnej Dąbrówki, Nożyna i Jasienia, oraz uczniowie szkoły w Czarnej Dąbrówce.

6. REALIZACJA PROJEKTÓW I PROGRAMÓW

6.1. Informacje na temat realizowanych projektów

W2024 roku Referat Programów Unijnych i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych pracował nad 8 wnioskami, na różnych etapach ich realizacji, czyli: złożenie dokumentacji konkursowej, negocjacje/przygotowanie dokumentacji do umowy, przygotowanie procedury przetargowej, realizacja zaplanowanych działań/zadań, składanie wniosków częściowych.

Poniższa tabela oraz zawarte pod nią opisy krótko charakteryzują każdy z projektów.

LP.	Wyszczególnienie	Całkowity koszt (BRUTTO)	Otrzymane dofinansowanie	Status/etap
I. Projekty pisane na UG				
1.	Wzrost jakości edukacji w Gminie Czarna Dąbrówka	888 000,00	799 200,00 + WKŁAD WŁASNY NIEFINANSOWY	w trakcie realizacji
2.	Przedszkole naszych marzeń	643 275,13	578 947,62 + WKŁAD WŁASNY NIEFINANSOWY	w trakcie realizacji
3.	Zwiększenie cyberbezpieczeństwa Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka	466356,00	466356,00	w trakcie realizacji
4.	Budowa (rozbudowa) drogi wewnętrznej w miejscowości Nożyno	2 246 472,00	1 084 723,00	w trakcie realizacji
5.	Budowa i modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej oraz budowa zbiorników retencyjnych wód deszczowych na terenie gminy Czarna Dąbrówka	4912224,32	3172976,00	w trakcie realizacji

6.	Modernizacja budynku kościoła parafialnego w Nożynie	150 000,00	147 000,00	w trakcie realizacji
RAZEM:		9 306 327,45	6 249 202,62	

6.2. Krótka charakterystyka projektów

1. Projekt „**Wzrost jakości edukacji w Gminie Czarna Dąbrówka**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027. Celem projektu jest poprawa jakości edukacji w Szkole Podstawowej im. 27 WDP AK w Czarnej Dąbrówce, Szkole Podstawowej im. Gryfa Pomorskiego w Rokitach, Szkole Podstawowej im. Św. Jana Pawła II w Nożynie i Szkole Podstawowej w Jasieniu.

Wsparciem zostały objęte wszystkie szkoły podstawowe na terenie Gminy Czarna Dąbrówka. W ramach realizacji projektu 200 uczniów szkół podstawowych, w tym 2 uczniów z doświadczeniem migracji, 4 uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi weźmie udział w zajęciach dodatkowych oraz 10 nauczycieli w szkoleniach. Ponadto zorganizowane zostaną wyjazdowe zajęcia rozwojowe do miejsc związanych z edukacją kulturową, dziedzictwem narodowym, edukacją morską, ścisłą i techniczną (Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku, Toruń – Żywe Muzeum Piernika oraz Planetarium w Toruniu), półkolonie z robotyki i półkolonie laboratorium naukowe. Realizacja projektu rozpoczęła się we wrześniu 2024 r. uczniowie biorą już udział w zajęciach dodatkowych m.in.: z języka angielskiego, logopedii, matematyki, zajęciach przyrodniczych, socjoterapeutycznych, psychoedukacyjnych i innych wskazanych przez poszczególne szkoły. Dodatkowo zakupione zostanie wyposażenie pracowni przedmiotowych na kwotę ponad 313 000,00 zł. Okres realizacji projektu od września 2024 do sierpnia 2026 roku.

Całkowity koszt zadania: 888 000,00 zł, dofinansowanie: 799 200,00 zł, wkład własny niefinansowy w postaci udostępnienia sal.

2. Projekt „**Przedszkole naszych marzeń**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027. Celem projektu jest podniesienie jakości usług świadczonych w Ośrodkach Wychowania Przedszkolnego oraz podniesienie kompetencji nauczycieli.

Wsparciem zostały objęte wszystkie placówki wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Czarna Dąbrówka. W ramach projektu 180 przedszkolaków weźmie udział w zajęciach dodatkowych z robotyki, języka angielskiego, logopedii, gimnastyki korekcyjnej, sensoryki oraz w zajęciach ogólnorozwojowych, 5 nauczycielek podjęło studia podyplomowe. Ponadto zostało zakupione wyposażenie do przedszkoli: monitory, laptopy, sprzęt do integracji sensorycznej, gimnastyki korekcyjnej oraz drobny sprzęt i wyposażenie do prowadzenia zajęć za kwotę ponad 163 000,00 zł. Okres realizacji projektu od lipca 2024 do czerwca 2026 roku.

Całkowity koszt zadania: 643 275,13 zł, dofinansowanie: 578 947,62 zł, wkład własny niefinansowy w postaci udostępnienia sal.

3. Celem projektu „**Zwiększenie cyberbezpieczeństwa Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka**” jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informacji Urzędu Gminy Czarna Dąbrówka. Projekt realizuje cel szczegółowy Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, Działanie 2.2 Wzmocnienie Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa w zakresie zapewnienia cyberbezpieczeństwa jednostkom administracji publicznej poprzez budowę, rozwój oraz wdrażanie narzędzi służących do monitorowania bezpieczeństwa, zbierania, analizy i wymiany informacji o zagrożeniach, podatnościach i incydentach, a także poprzez rozwój cyfrowych kompetencji pracowników w obszarze cyberbezpieczeństwa.

W ramach projektu zaplanowano przegląd oraz aktualizację System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI), w ramach której zostanie opracowana całościowa Polityka Bezpieczeństwa Informacji, obejmująca poza ochroną danych osobowych, także cały obszar związany z cyberbezpieczeństwem. W ramach projektu zaplanowano przeprowadzenie przeglądu zgodności aktualnych polityk z Krajowymi Ramami Interoperacyjności i Ustawą o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz przeprowadzenie kompleksowej, uwzględniającej obszar cyberbezpieczeństwa oceny ryzyka, jako bazy do opracowania nowego rejestru ryzyk oraz procedur związanych z ich identyfikacją, szacowaniem, zarządzaniem i mitygacją.

W zakresie ochrony danych, opracowane zostaną procedury związane z ich cyberbezpieczeństwem. Nowe SZBI regulować będzie także procedury związane z rejestrami przechowywaniem logów oraz informacji o anomaliach i zdarzeniach w infrastrukturze IT jednostki, a także plany reagowania i obsługi.

W ramach zadania zakupiono i wdrożono oprogramowanie zarządcze oraz przeszkolono kadrę kierowniczą w zakresie zarządzania ryzykiem w organizacji. Pracownicy jednostki pracujący z komputerami zostali przeszkoleni z podstaw cyberbezpieczeństwa, a 4 osoby z kadry kierowniczej w zakresie regulacji prawnych dotyczących bezpieczeństwa informacji, systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji, a także związanych identyfikacją i zarządzaniem ryzykiem oraz incydentami. Pracownik IT wziął udział w cyklu szkoleń w zakresie wdrażanych rozwiązań.

W 2025 roku w ramach projektu planujemy zakupić specjalistyczny sprzęt, oprogramowanie i usługi wdrożeniowe, a także zewnętrzne usługi SOC/MDR zapewniające całościowe zarządzanie cyberbezpieczeństwem jednostki. W zakresie ochrony sieci zakup zarządzalnych przełączników PoE, punktów dostępowych AP, a także licencji na programowanie do uwierzytelniania wieloskładnikowego MFA. Z uwagi na problemy ze stabilnością i częstymi wyłączeniami sieci energetycznej zaplanowano zakup 20 zasilaczy awaryjnych (UPS) dla kluczowych stacji roboczych oraz jeden centralny UPS. Na potrzeby instalacji nowego oprogramowania oraz uruchomienia usług przewidziano zakup nowego serwera fizycznego.

Zakończenie realizacji projektu planuje się na czerwiec 2026 r. **Wartość operacji wynosi 466 356,00 zł, dofinansowanie 100%.**

4. Realizacja projektu „**Budowa (rozbudowa) drogi wewnętrznej w miejscowości Nożyno**” ma na celu poprawę warunków technicznych i eksploatacyjnych dróg na terenie gminy Czarna Dąbrówka poprzez budowę drogi wewnętrznej w miejscowości Nożyno. Jest to droga przy świetlicy wiejskiej

w Nożynie (przy krzyżu) łącząca się z drogą wojewódzką. Współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Zadanie jest realizowane w trybie zaprojektuj - wybuduj. W 2023 r. rozliczono I etap realizacji operacji tj. wykonanie PFU do zadania, rozliczenie kolejnego zaplanowano na maj 2025 r. W 2024 r. zrealizowano zgodnie z harmonogramem część kosztów inwestycyjnych, w tym: roboty przygotowawcze i robót biórkowe, kanalizację deszczową, chodniki, zjazdy, oświetlenie drogowe, kanał technologiczny oraz odebrano dokumentację projektową.

Nad prawidłowym postępowaniem prac czuwa oprócz Referatu Gospodarki Przestrzennej i Inwestycji, inspektor nadzoru. Planowany termin zakończenia prac czerwiec 2025 r. **Koszt całkowity zadania: 2.246.472,00 zł, dofinansowanie: 1.084.723,00 zł.**

5. Projekt „**Budowa i modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej oraz budowa zbiorników retencyjnych wód deszczowych na terenie gminy Czarna Dąbrówka**” z zakresu „Gospodarki wodno-ściekowej”. Celem operacji jest poprawa gospodarki wodno-ściekowej i gromadzenia wód opadowych i roztopowych poprzez rozbudowę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w miejscowościach Rokity, Rokiciny i Kleszczyniec oraz budowę zbiorników retencyjnych – zagospodarowanie wód opadowych w miejscowości Czarna Dąbrówka i Nożyno. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W 2023 r. rozliczony został I etap operacji tj. dokumenty PFU do zadania, rozliczenie kolejnego zaplanowano na maj 2025 r. W 2024 r. inwestycja realizowana była zgodnie z harmonogramem będącym załącznikiem do umów z wykonawcami. Na chwilę obecną wykonano 90% prac związanych z realizowaną inwestycją.

Nad prawidłowym postępowaniem prac oprócz Referatu Gospodarki Przestrzennej i Inwestycji, czuwają inspektor nadzoru infrastruktury kanalizacji sanitarnej oraz inspektor dot. budowy zbiorników retencyjnych. Planowany termin zakończenia prac maj 2025 r. **Koszt całkowity zadania wynosi: 4.912.224,32 zł, dofinansowanie: 3.172.976,00 zł.**

6. Projekt „**Modernizacja budynku kościoła parafialnego w Nożynie**” dofinansowany z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W ramach operacji zaplanowano remont Parafii Rzymskokatolickiej Pw. Św. Antoniego Padewskiego w Nożynie, który obejmować będzie:
- remont sufitu kościoła (wymiana desekowania);
 - remont posadzki przy ołtarzu (wykonanie nowego podestu i położenie okładziny z płyt granitowych i nowego granitowego podstopnia prezbiterium);
 - renowację witraży w wieży kościoła;
 - konstrukcję więźby dachowej (wzmocnienie dwustronne podwalin, trzykrotna impregnacja elementów więźby dachowej);

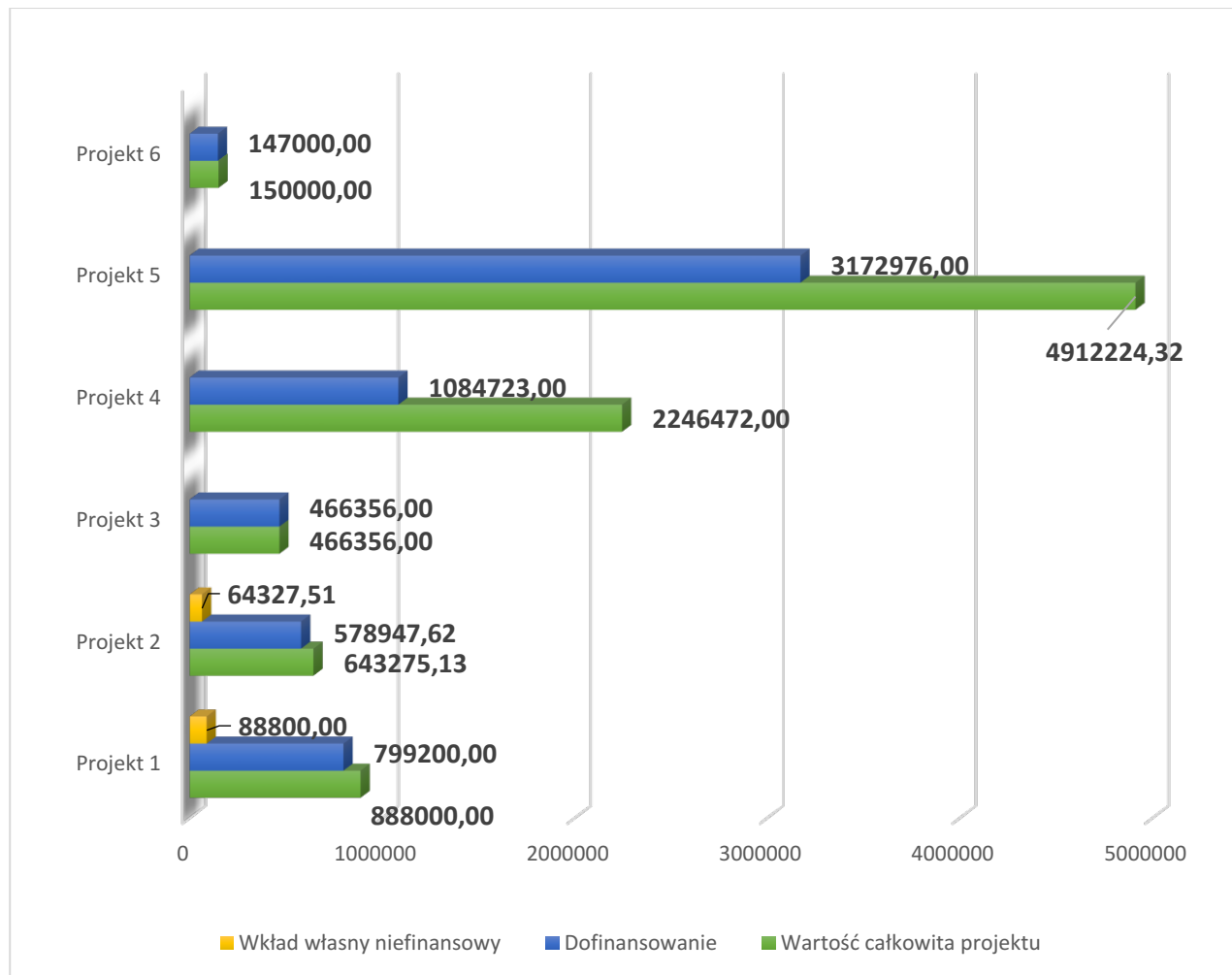

- modernizację posadzki kościoła.

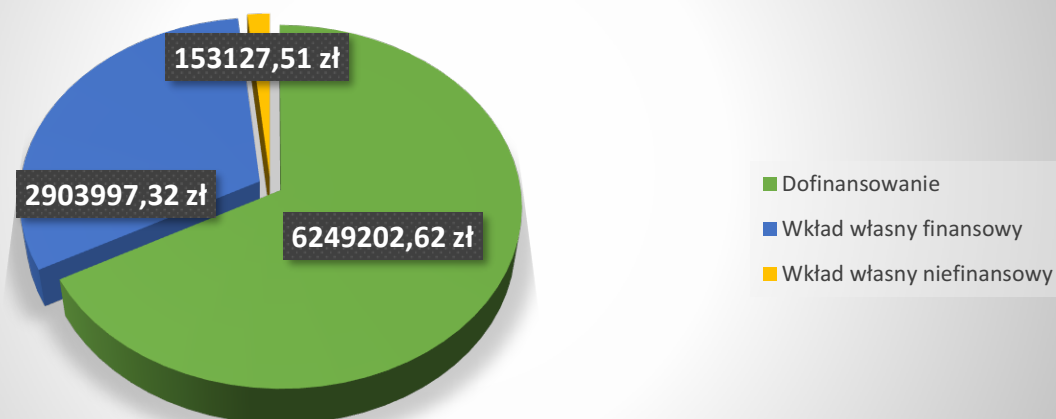
Zakończenie zadania zaplanowano na sierpień 2025 r. **Koszt inwestycji 150 000,00 zł, dofinansowanie 147000,00 zł.**

6.3. Podsumowanie

Poniższe wykresy stanowią obraz pozyskanego dofinansowania na realizację wyżej wymienionych projektów.

Stosunek dofinansowania, wkładu własnego finansowego i niefinansowego do wartości projektów

Podsumowując Referat Programów Unijnych w 2024 r. zaangażowany był w prace nad wnioskami o łącznej wartości **9 306 327,45zł**, których dofinansowanie wyniosło **6 249 202,62zł** a **wkład własny niefinansowy 153 127,51 zł**. Jak wynika z powyższego wykresu łączna kwota uzyskanych dofinansowań w stosunku do wartości operacji wynosi ponad **67 %**.

W minionym roku poza wymienionymi wyżej projektami, zostały złożone jeszcze dwa wnioski o dofinansowanie, gdzie wciąż czekamy na rozstrzygnięcie konkursów. Są to:

1. Usługi społeczne i zdrowotne w Gminie Czarna Dąbrówka o wartości ponad 3,7 mln zł;
2. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Czarna Dąbrówka o wartości ponad 2,8 mln zł.

7. GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

7.1. Informacje ogólne

Odbiorem i transportem odpadów komunalnych w 2024 roku na terenie gminy Czarna Dąbrówka zajmowała się firma ELWOZ ECO Sp. z o. o. z Sierakowic, wybrana w drodze przetargu nieograniczonego zorganizowanego w 2019 roku. Do przetargu przystąpiły dwie firmy Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej ze Słupska oraz ELWOZ ECO z Sierakowic. Z firmą ELWOZ ECO Sp. z o. o., przeprowadzono negocjacje w sprawie zagospodarowania odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Czarna Dąbrówka w oparciu o składowisko w Chlewnicy.

Wystosowano liczne wystąpienia do Ministrów- Rolnictwa, Środowiska, Prokuratury, WIOŚ, Wód Polskich, ARIMR, Lek Vet, Starostwa, PINB o wsparcie działań w zakresie wstrzymania nielegalnych hodowli.

Wydatki na ochronę środowiska w 2024 roku (zł)				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	Gospodarka odpadami	Pozostałe dziedziny	Razem
3 186,39	11 352,42	0,00	1204,54	15 743,35

7.2. Postępowania środowiskowe

W 2024 roku przeprowadzono 9 postępowań o ustalenie wpływu realizacji inwestycji na środowisko, w tym:

- wydano decyzję, w której odmówiono wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego;
- wydano decyzję, w której stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia;
- wydano postanowienie, którym nałożono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowiska dla planowanego przedsięwzięcia i ustalono zakres raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z wymaganiami o jego zakresie zawartymi w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 3 października, 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) oraz wydano postanowienie o zawieszeniu postępowania do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- rozpoczęto procedurę postępowania w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć.

7.3. Wycinka drzew

W 2024 roku przeprowadzono 81 postępowań dotyczących udzielenia zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości, o którym mowa w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U z 2024r. poz. 1478 ze zm.), w tym:

- na podstawie art. 83 ww. ustawy wpłynęło 15 wniosków o wydanie decyzji zezwalających na usunięcie drzew, wydano 5 decyzji zezwalających na usunięcie drzew;
- na podstawie 83f ust. 4 dokonano 67 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew, postępowania te zakończono protokołem oględzin;
- wystąpiono z 8 wnioskami do Starosty Powiatowego w Bytowie o wyrażenie zgody na usunięcie drzew z terenu nieruchomości, do której prawo własności posiada Gmina Czarna Dąbrówka;
- wystąpiono z 6 wnioskami do RDOŚ w Gdańsku o uzgodnienie warunków wycinki drzew w pasie drogi publicznej;
- wydano decyzję wymierzającą karę administracyjną za usunięcie drzew bez dokonania zgłoszenia o którym mowa w art. 83f ust. 4 ustawy o ochronie przyrody;
- dokonano nasadzeń zastępczych w ilości 70 sztuk drzew z gatunku lipa pospolita.

7.4. Gospodarka odpadami

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi

Odbiorem i transportem odpadów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka w 2024 r., zajmowała się firma ELWOZ ECO Sp. z o.o., wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego.

Zebrane z terenu gminy odpady przekazywane były do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Chlewnicy, a następnie;

- opakowania ze szkła przekazane zostały do firmy Remondis Glass Recykling Polska Sp. z o.o. w Pile,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne do REMONDIS Electrorecycling Sp. z o.o. w Błonie,
- bioodpady do ELWOZ ECO Sp. z o.o.,
- odpady powstałe po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, przekazane zostały do termicznego przekształcenia do Cemex Polska Sp. z o.o., ul. Fabryczna 6, 22-100 Chełm.

Na podstawie danych opracowanych przez Główny Urząd Statystyczny szacuje się, że jeden mieszkaniec województwa pomorskiego wytwarza około 372 kg wytworzonych odpadów komunalnych.

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Czarna Dąbrówka wyniosła **1.367,8000Mg**, z podziałem na:

Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Czarna Dąbrówka		
Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	207,2200
15 01 07	Opakowania ze szkła	135,8000
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3,7000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,9800
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,1600
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	547,8600
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	36,9600
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	104,0200
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	202,6800

Ilość zebranych odpadów segregowanych w roku 2024 przez Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3,0200
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	2,8400
15 01 07	Opakowania ze szkła	3,5400

16 01 03	Zużyte opony	13,6600
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	32,3400
17 03 80	Odpadowa papa	3,5600
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	3,4400
19 12 08	Tekstylia	3,4800
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,4800
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze, żywice inne niż wymienione w 20 01 27	2,800
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,1400
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,3200
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,0800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	54,7200

Kontrole i postępowania

W 2024 roku przeprowadzono kontrole z zakresu: ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy prawo ochrony środowiska.

Poziomy recyklingu osiągniętego przez Gminę Czarna Dąbrówka

Zgodnie z zapisami art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 399 ze zm.), gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45% wagowo - za rok 2024.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych, w 2024 r. wyniósł 46,28%. Przy obliczeniach poziomu nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Zgodnie z art. 3c ust. 1 pkt 2 ww. ustawy gminy są obowiązane do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania do dnia 16 lipca 2020 r. do nie więcej niż 35% wagowo w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Całkowita masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. w 2023 r. wyniosła 1,74 %.

Zgodnie z art. 3b pkt 2a ww. ustawy gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo w latach 2025-2029.

Poziom składowania rozumiany jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych (z uwzględnieniem odpadów poddanych odzyskowi na składowisku odpadów w 2024 r. wyniósł 19,84 %.

Informacja o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny z terenu gminy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach informuje się, że podmiotem zbierającym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o którym mowa w ustawie z dnia 11 września 2015r., o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 573) w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r., była firma „ELWOZ ECO” Sp. z o.o., ul. Słupska 2, 83-340 Sierakowice.

Informacja o podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach informuje się, że usługi w zakresie odbioru, transportu stałych odpadów komunalnych oraz segregowanych z nieruchomości zamieszkałych oraz zagospodarowania odpadów z terenu Gminy Czarna Dąbrówka w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r., dokonywała firma „ELWOZ ECO” Sp. z o.o., ul. Słupska 2, 83-340 Sierakowice.

Oprócz firmy ELWOZ niżej wymienione podmioty posiadają zezwolenie na odbiór odpadów z terenu Gminy Czarna Dąbrówka jednak świadczą usługi indywidualnie:

- REMONDIS Sp. z o. o., ul. Zawodzie 16, 02 -981 Warszawa
Oddział w Łęborku, ul. Kossaka 91 –95, 84–300 Łębork;
- SOMMER Sp. z o. o., ul. Poznańska 39, 76–200 Słupsk;
- Usługi Transportowe Stanisław Staubach, ul. Miodowa 10, 77-127 Nakła;
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, ul. Szczecińska 112, 76- 200 Słupsk.

Miejsce zagospodarowania odpadów odebranych z terenu Gminy Czarna Dąbrówka

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach informuje się, że zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, odbierane przez podmioty odbierające odpady od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Czarna Dąbrówka, zagospodarowywane są w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) Chlewnica.

7.5. Gospodarka wodno – ściekowa

Na terenie Gminy Czarna Dąbrówka łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 118,87 km. Na terenach nieskanalizowanych znajdują się przydomowe oczyszczalnie ścieków w ilości – 196 sztuk oraz zbiorniki bezodpływowe w ilości - 450 sztuk.

W 2020 roku Rada Gminy Czarna Dąbrówka podjęła uchwałę nr XX/235/2020 z dnia 30 listopada 2020 r., w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Czarna Dąbrówka, poprzedzoną uchwałą nr 415/XL/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 października 2017 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Czarna Dąbrówka (Dz. Urz. Województwa pomorskiego z 2017r. poz. 4058), która straciła moc z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały zgodnie z art. 565 ust.2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2020, poz. 310 z późn. zm.).

Aglomeracja o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 3335z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Podkomorzyce, obejmuje w gminie miejscowości: Czarna Dąbrówka, Jerzkowice, Karwno, Kleszczyniec, Kozy, Mikorowo, Nożynko, Nożyno, Podkomorzyce i Unichowo.

W 2024 r. przeprowadzono kontrole właścicieli nieruchomości, którzy posiadają zbiorniki bezodpływowe i którzy nie mają możliwości technicznych do podłączenia się do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z ustawą utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku między innymi przez wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych i pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości z nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Powyższe obowiązki zostały również nałożone na właścicieli nieruchomości aktem prawa miejscowego w postaci Uchwały nr XXI/242/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czarna Dąbrówka (opubl. Dz. Urz. Województwa Pomorskiego z 2021r. poz. 452), zmienionej Uchwałą nr XXX349/2021 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 2929 listopada 2021 r.w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie (opubl. Dz. Urz. Województwa Pomorskiego z 2021r. poz. 4964)

Jak wynika z zapisów § 11 wyżej przytoczonej uchwały właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości raz na kwartał. Natomiast się częstotliwość opróżniania osadów ściekowych ze zbiorników przydomowych oczyszczalni ustalona została raz na rok. Wobec powyższego kontrole dotyczyły spełnienia przez właścicieli nieruchomości obowiązku posiadania takiej umowy i dowodów odbioru tych nieczystości. W 2024 r. przeprowadzono 472 kontrole w powyższym zakresie.

Postępowania

W 2024 r. przeprowadzano jedno postępowanie w sprawie zmiany zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości płynnych na terenie Gminy Czarna Dąbrówka.

W 2024 roku na terenie gminy uprawnieni do odbioru nieczystości płynnych byli:

- Wojciech Kukowski prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Wojciech Kukowski, ul. Ekologiczna 11, 83-320 Sulęcyno;
- Joanna Staniuk-Sommer prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą KING Joanna Staniuk-Sommer, ul. Grottgera 16G, 76-200 Słupsk;
- Spółka Komandytowa WC SERWIS Sp. z o.o., ul. Szybowa 2, 41-808 Zabrze;
- mToilet sp. z o.o., ul. Marywilska 59, 03-042 Warszawa;
- Daniel Domaszk, zam. Kistowo 19, 83-320 Sulęcyno;
- TOI TOI Polska Sp. Z o. o. ul. Płochocińska 29, 03-044 Warszawa.

8. RAPORT ZAKŁADU GOSPODARKI KOMUNALNEJ ZA ROK 2024

8.1. Informacje ogólne

Zakład Gospodarki Komunalnej Czarna Dąbrówka został powołany przez Radę Gminy Czarna Dąbrówka dnia 25 lutego 2005 roku na podstawie Uchwały nr XXIII /187/05. Zadaniem Zakładu jest obsługa mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków, oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku na cmentarzu Komunalnym w Czarnej Dąbrówce, prowadzenie odpłatnej obsługi transportowej na rzecz Gminy i jednostek podległych, budowa rozdzielczych rurociągów wodnych i kanalizacyjnych oraz obiektów do uzdatniania i oczyszczania wody, utrzymanie dróg i chodników, których właścicielem jest Gmina Czarna Dąbrówka.

Zakład jest w posiadaniu sieci wodociągowej o długości 118,8665 km w tys. 118,9 i sieci kanalizacyjnej o długości 77,053 km w tys. 77,0. Posiada 7 hydroforni, 6 stacji uzdatniania wody, 40 przepompowni ścieków oraz oczyszczalnię ścieków w Podkomorzycach, Jasieniu i Bochówku. Zakład posiada także następujące pojazdy oraz maszyny: samochód osobowy - Skoda Roomster, samochód ciężarowy - Volvo FL240, samochody ciężarowe asenizacyjne - DAF FA55.210, DAF 55160, VOLVO FM340, samochody dostawcze - Fiat Ducato i VW transporter, dwie koparko-ładowarki marki - JCB i Komatsu, równiarkę FRISCH, walec drogowy, dwa pług śnieżne, zagęszczarkę i kosiarkę samojezdną John Deere 305R z osprzętem oraz ciągnik rolniczy marki Kubota.

W okresie sprawozdawczym Zakład Gospodarki Komunalnej w Czarnej Dąbrówce zatrudniał 21 pracowników na umowę o pracę, w tym 7 osób na stanowiskach administracyjnych.

8.2. Gospodarka wodna

Od początku działalności Zakład zawarł 1911 umów na dostarczanie wody z odbiorcami indywidualnymi oraz 111 umów z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą. Łącznie zawarto 2022 umowy.

Sprzedaż wody w omawianym okresie wyniosła 195.209 m³. Przychód uzyskany z działalności gospodarki wodnej wyniósł 1.007.589,82 zł (w tym dotacja w kwocie 400.000 zł przyznana dnia 28.11.2024 r. według uchwały Rady Gminy Czarna Dąbrówka nr VIII/68/2024). Koszty poniesione na ten zakres działalności Zakładu wyniosły 942.602,22 zł. Są to koszty związane są z opłatami za zużycie energii elektrycznej, zakupem części zamiennych, opłatami do Wód Polskich, obowiązkiem prowadzenia badań przeglądowych wody na końcówkach sieci wodociągowych tzw. monitoring kontrolny i przeglądowy, kosztami utrzymania i bieżącej naprawy instalacji elektrycznej na hydroforniach i stacjach uzdatniania wody, bieżącą konserwacją budynków hydroforni i stacji uzdatniania wody, czyszczeniem studni nr 2 na ujęciu w miejscowości Bochowo oraz studni nr 3 na ujęciu wód podziemnych w miejscowości Czarna Dąbrówka (wraz z wykonaniem ekspertyzy uszkodzenia filtra studni), płacami pracowników, składkami ZUS, funduszem socjalnym.

Na bieżąco usuwane były awarie na sieci wodociągowej tj. wycieki. W 2024 roku zanotowano 17 awarii na sieci wodociągowej.

8.3. Gospodarka ściekowa

Zakład zawarł 1269 umów na odprowadzanie ścieków z dostawcami indywidualnymi oraz 86 umów z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą łącznie zawarto 1355 umów na odprowadzenie ścieków.

Przyjęto i oczyszczono 112.583,32 m³ ścieków. Przychód wyniósł 1.720.057,29 zł (w tym dotacja 900.000 zł) a poniesione koszty wyniosły 1.645.002,66 złotych. Koszty poniesione w gospodarce ściekowej to opłaty za zużycie energii elektrycznej, zakup materiałów- części zamiennych do pomp na przepompowniach, utrzymanie i bieżąca naprawa instalacji elektrycznej na przepompowniach ścieków, wykonanie napraw pomp z przepompowni ścieków, opłaty do Wód Polskich, płace, składki ZUS, fundusz socjalny oraz usuwanie awarii na sieci kanalizacyjnej. W 2024 roku zanotowano aż 72 awarie na sieci kanalizacyjnej.

W 2024 r. na oczyszczalni ścieków Podkomorzycach poniesiono koszty związane m.in. z:

- zakupem wapna stosowanego do higienizacji osadu,
- badaniem osadu i gleb w celu rolniczego wykorzystania,
- badaniem i wywozem skratki, osadu z sitopiaskownika,
- pracą technologa,
- wykonaniem badań laboratoryjnych ścieków oczyszczonych,
- zakupem testów na pomiar azotu w ściekach oczyszczonych,
- zakupem rolek do stacji zlewnej,
- zakupem środka chemicznego PIX 113 oraz floпам.

Na bieżąco wykonywano konserwacje i usuwano awarie.

8.4. Gospodarska odpadami

Przychód z działalności wyniósł 144.300,00 zł (w tym dotacja 144.300,00 zł). Koszty wyniosły 96.232,40 złotych.

Koszty poniesiono na obsługę administracyjną - wystawianie nakazów płatniczych za wywóz odpadów komunalnych, zużycie materiałów takich jak papier ksero, toner, płace pracowników, składki ZUS, fundusz socjalny, przeglądy kserokopiarki, licencję programu Qnet, usługi pocztowe - wysyłanie nakazów płatniczych, doręczenie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla odbiorców usług z terenu Gminy Czarna Dąbrówka.

8.5. Cmentarz komunalny

Przychody z tytułu prowadzenia cmentarza komunalnego w Czarnej Dąbrówce w 2024 r. wyniosły 83.961,81 zł, natomiast poniesione koszty wynosiły 18.891,74 zł (koszty związane przede wszystkim z utrzymaniem czystości i porządku na cmentarzu).

8.6. Dział budowlany

W omawianym okresie przychód wyniósł 1.529.474,23 zł, koszty poniesione 1.515.247,34 zł.

W/w dział wykonywał m.in. następujące prace:

- bieżąca naprawa i konserwacja dróg gminnych na terenach następujących miejscowości: Czarna Dąbrówka, Dęby, Jasień, Karwno, Kleszczyniec Kozy, Mikorowo, Nożynko, Osowskie, Otnoga, Przyłaski, Rokiciny, Rokity;

- równanie dróg gminnych w miejscowościach Przyłaski, Kłosy, Rokiciny, Rokity, równanie placu przy CIT w Czarnej Dąbrówce;
- wykonanie nawierzchni pod garaż w miejscowości Nożyno;
- wykonanie nawierzchni pod altanę w miejscowości Przyłaski, działka nr 574/2 obręb Jasień;
- wykonanie nawierzchni pod altanę w miejscowości Dęby;
- naprawa drogi w miejscowości Osowskie;
- naprawa przepusty w miejscowości Rokiciny, działka nr 209/1 oraz 114/1 obręb Rokiciny;
- remont zatoki autobusowej w miejscowości Wargowo;
- remont chodnika przy ulicy Lęborskiej w miejscowości Czarna Dąbrówka;
- remont drogi gminnej w miejscowości Rokity i Rokiciny;
- remont drogi gminnej w miejscowości Jerzkowice, dz. nr 56 oraz 53/1 obręb Jerzkowice;
- remont drogi gminnej w miejscowości Kłosy i Otnoga, działka nr 66 obręb Kłosy i 102/2 obręb Otnoga;
- remont drogi gminnej w miejscowości Mydlita na odcinku 125 mb, działka 9/19 obręb Mydlita;
- remont drogi gminnej w miejscowości Kozy na odcinku 100 mb, działka nr 155 obręb Kozy;
- remont drogi gminnej w miejscowości Unichowo, działka nr 203 obręb Unichowo;
- wykonanie nawierzchni z kostki brukowej, dojścia i dojazdu wraz z parkingiem, działka nr 2/7 obręb Czarna Dąbrówka;
- modernizacja drogi gminnej przy ulicy Słupskiej w miejscowości Czarna Dąbrówka;
- usługi transportowe na rzecz gminy Czarna Dąbrówka oraz jednostek gminnych;
- przebudowa progu zwalniającego w miejscowości Rokity, działka nr 379 obręb Rokity;
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kleszczyniec na odcinku 567 mb, na działce 295/2 obręb Kleszczyniec;
- budowa ogólnodostępnego przejścia do jeziora Jasień na działce nr 32/1 obręb Łupawsko;
- przygotowanie terenu pod ustawienie kontenera socjalnego dla ratowników medycznych w miejscowości Czarna Dąbrówka;
- wykonanie podłączenia instalacji wodnej i kanalizacyjnej kontenera socjalnego dla ratowników medycznych;
- zakup kostki przeznaczonej do wykonania remontu chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 212 w miejscowości Nożyno
- prace przy Szkole Podstawowej w Rokitach, tj. wykonanie ogrodzenia wokół zbiornika bezodpływowego;
- prace przy Szkole Podstawowej w Nożynie, tj. remont gabinetu dyrektora oraz szatni;
- prace przy Szkole Podstawowej w Czarnej Dąbrówce, tj. wykonanie odwodnienia;
- wykonanie II etapu zadania – wykonanie budynku gospodarczego w ramach zagospodarowania placu wiejskiego w miejscowości Bochowo, dz. nr 11/7, obręb Bochowo;
- malowanie świetlicy w miejscowości Rokity;
- naprawa kanalizacji deszczowej w miejscowości Bochówko;
- odśnieżanie dróg i placów gminnych;
- liczne prace porządkowe na terenie gminy Czarna Dąbrówka;
- demontaż wieży antenowej przy Ośrodku Zdrowia w miejscowości Czarna Dąbrówka;
- wykonanie 1 przyłącza wodociągowego oraz 1 przyłącza wodociągowo-kanalizacyjnego.

Wykonane inwestycje z otrzymanych dotacji celowych:

- zagospodarowanie cmentarza komunalnego w miejscowości Rokity na wartość 85.940,00 zł,

Otrzymana dotacja w okresie działalności wynosiła 1.444.300,00 zł

Ściągalność należności za w/w usługi wynosi 96%

Ogółem przychody: 4.244.752,76 zł

Ogółem koszty: 4.485.383,15 zł

.....
Strata: + 240.630,99 zł

Stan środków pieniężnych na dzień 31 grudnia wynoszą 263.081,72 zł, z czego:

- środki pieniężne w kasie 1.000,00 zł
- rachunek ZFŚS 2.690,80 zł
- rachunek bieżący 259.390,92 zł
- rachunek inwestycyjny 0,00 zł
- rachunek – podatek śmieciowy 0,00 zł
- rachunek bankowy VAT 0,00 zł

Należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2024 wynoszą 100.523,95 zł, z tego wymagalne należności w kwocie: 88.356,76 zł. Zobowiązania wymagalne na dzień 31 grudnia 2024 r. wynoszą 0,00 zł.

9. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH ZA ROK 2024

9.1. Organizacja działalności CUS

Z dniem 1 stycznia 2024 r. na mocy uchwały nr LIII/592/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 18 grudnia 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce został przekształcony w **Centrum Usług Społecznych**. Głównym celem działalności CUS w Czarnej Dąbrówce jest zwiększenie dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka, które w sposób skoordynowany i spersonalizowany oferować będzie usługi społeczne adresowane do ogółu mieszkańców, adekwatnie o ich potrzeb.

Gmina realizowała zadania społeczne wynikające m.in. z:

- Ustawa z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych
- Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych;
- Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
 - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
 - Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
 - Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
 - Ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
 - Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach;
 - Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych;
 - Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
 - Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- oraz szereg innych ustaw i aktów wykonawczych regulujących tematykę pomocy społecznej.

POMOC SPOŁECZNA

Realizacją zadań w 2024 r. z zakresu pomocy społecznej w Gminie Czarna Dąbrówka zajmowało się Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce. CUS rozpatrywał i analizował potrzeby społeczne mieszkańców Gminy w szczególności w zakresie świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W celu skutecznego rozwiązywania problemów społecznych, Centrum Usług Społecznych współpracowało z władzami samorządowymi: Wójtem, Radą Gminy w Czarnej Dąbrówce, sołtysami poszczególnych sołectw, a także z takimi instytucjami jak: Posterunek Policji w Czarnej Dąbrówce, Gminne Centrum Kultury i Biblioteka, szkoły z terenu gminy Czarna Dąbrówka, Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie, Sąd Rodzinny i Nieletnich w Lęborku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie, stowarzyszeniami, kołami gospodyń wiejskich oraz innymi organizacjami pozarządowymi z terenu gminy Czarna Dąbrówka.

Ponadto CUS realizował działania wynikające ze Strategii Rozwoju Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2021-2027, a także innych lokalnych programów, polityk i strategii, tj.:

- Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2021-2027,
- Programu Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2024-2025
- Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2024,
- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W CUS w 2024 r. na umowę o pracę zatrudnionych było 13 pracowników.

9.2. Pomoc i wsparcie z zakresu pomocy społecznej w gminie Czarna Dąbrówka w 2024 roku

Liczba rodzin,
którym przy-
znano decyzją
świadczenie
pieniężne

94 rodziny90 rodzin4 osób

Liczba rodzin
korzystających ze
świadczeń niepie-
niężnych

opłacono
pobyt w DPS

12 rodzin

wspartoopieką
asystenta rodziny

W celu osiągnięcia wyznaczonych celów określonych w ustawie o pomocy społecznej, ustawie o realizacji usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz w Programie Usług Społecznych w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2024-2025 Centrum Usług Społecznych udzielało pomocy w formie: finansowej, rzeczowej, usługowej, poradnictwa oraz pracy socjalnej. Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio: dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł, dla osoby w rodzinie 600 zł.

Do najczęściej wypłacanych form świadczeń finansowych należą zasiłki, będące świadczeniem pieniężnym lub materialnym wypłacanym przez instytucje państwa i organizacje non-profit ich beneficjentom. W Polsce istnieje kilka rodzajów zasiłków, a głównymi instytucjami dystrybuującymi je są gminy za pomocą ośrodków pomocy społecznej, centrum usług społecznych oraz ZUS.

W Gminie Czarna Dąbrówka w 2024 r. wypłacone zostały zasiłki:

 STAŁE - świadczenia przysługujące osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, której dochód własny lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w ustawie o pomocy społecznej.

 OKRESOWE - świadczenia adresowane do osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, jeżeli ich dochód jest niższy od kryterium ustawowego ustalonego na podstawie art. 8 ustawy o pomocy społecznej w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny.

 CELOWE - świadczenia fakultatywne przyznawane na zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu.

ZASIŁEK STAŁY

- Liczba osób, którym przyznano świadczenie: **41**
- łączna kwota świadczeń: **313 648,00 zł**

ZASIŁEK OKRESOWY

- Liczba osób, którym przyznano świadczenie: **25**
- łączna kwota świadczeń: **65 350,00 zł**

ZASIŁEK CELOWY

- Liczba osób, którym przyznano świadczenie: 176, w tym 86 osób, które skorzystały z zasiłku celowego w ramach realizacji programu "Posiłek w szkole i w domu"
- łączna kwota świadczeń: **217 898,00 zł**

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, wśród powodów udzielania pomocy społecznej wyróżnia się ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę, przemoc w rodzinie, potrzebę ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomanię, a także zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe oraz klęski żywiołowe lub ekologiczne.

Poniższa tabela prezentuje strukturę wydatków z wyszczególnieniem konkretnych rodzajów świadczeń wypłaconych przez Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce w 2024 r.

Tabela 5. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń

RODZAJ ŚWIADCZENIA	KWOTA
RODZINA (w tym):	4 316 851,00 zł
• Świadczenia wychowawcze 500+	13 704,00 zł
• Świadczenia rodzinne, opiekuńcze i z funduszu alimentacyjnego	4 303 147,00 zł
POMOC SPOŁECZNA (w tym):	725 903,00 zł
• Zasiłki okresowe i celowe	283 248,00 zł
• Dożywianie dzieci w szkole	129 007,00 zł
• Zasiłki stałe	313 648,00 zł

Tabela 5. Opracowanie własne na podstawie sprawozdania z działalności Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce za 2024 rok.

SYSTEM WSPARCIA RODZINY

Gmina Czarna Dąbrówka w 2024 r. aktywnie wspierała i udzielała pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej. W tym celu potrzebujące rodziny mogły skorzystać form wsparcia oferowanych przez różnego rodzaju inicjatywy i programy takie jak:

- ✓ **asystent rodziny**- zatrudniony był jeden asystent rodziny. Środki finansowe na prace asystenta rodziny w 2024r. wyniosły **54 578 zł**. Wsparciem asystenta rodziny objętych zostało **12 rodzin**.
- ✓ **rodziny zastępcze**- środki finansowe wydatkowane na pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej to kwota **226 530,04zł** na **26 dzieci**.
- ✓ **Karta Dużej Rodziny**- W 2024r. Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce wydało **96**Kart Dużej Rodziny
- ✓ **poradnictwo Instruktora terapii uzależnień i specjalisty pracy socjalnej** – w 2024 r. w Punkcie ds. Przemocy Domowej i Profilaktyki Rodzinnej instruktor terapii uzależnień udzielił 26 porad, a specjalista pracy socjalnej 72 porady socjalnej.
- ✓ **poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne** - w 2024 r. w Punkcie ds. Przemocy Domowej i Profilaktyki Rodzinnej udzielono 1 porady prawnej oraz 22 porad psychologicznych.

SYSTEM WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

☸ W 2024 r. w CUS w Czarnej Dąbrówce kontynuowana była usługa **asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością**. Z usługi skorzystało 6 osób niepełnosprawnych w łącznym wymiarze 1 083h w ciągu całego roku.

☸ W 2024 r. w ramach Programu „**Opieka wytchnieniowa**” wsparciem zostały objęte 4 rodziny- 3 opiekunów osób dorosłych posiadających znaczny stopień niepełnosprawności oraz 1 opiekun dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

☸ Kontynuowana jest działalność **wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego** działającej przy Centrum Usług Społecznych. Sprzęt rehabilitacyjny i usprawniający wypożyczany jest mieszkańcom Gminy Czarna Dąbrówka bezpłatnie.

☸ W 2024r. Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce w ramach **specjalistycznych usług opiekuńczych** zapewniło **8 dorosłym** mieszkańcom Gminy Czarna Dąbrówka specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez wykwalifikowane opiekunki w miejscu zamieszkania podopiecznych. Ponadto CUS korzystał z usług 1 specjalisty- neurologopedy. Usługami objęto **jedno dziecko**, któremu zapewniono usługi specjalistyczne w wymiarze zalecanym przez lekarza specjalistę. Łączna kwota wydatkowana na SUO wyniosła **72 550,00 zł**.

☸ W 2024r. Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce realizowało **usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania podopiecznego**. Usługami objęto **11** potrzebujących osób z terenu Gminy Czarna Dąbrówka.

W 2024r. Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce realizowało również Program „Usługi sąsiedzkie” w ramach których wsparciem objęto kolejnych 5 potrzebujących pomocy mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W roku 2024 Zespół Interdyscyplinarny Gminy Czarna Dąbrówka koordynował działania związane z procedurą **Niebieskiej Karty**. Założonych zostało 6 Niebieskich Kart o stosowaniu przemocy w rodzinie- 4 formularze Niebieskiej Karty wypełnione zostały przez Policję, jedna przez przedstawicieli oświaty i jedna przez przedstawicieli służby zdrowia. W roku 2024 r. zamknięto 9 Niebieskich Kart z powodu realizacji planu i zaprzestania stosowania przemocy.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE

Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce realizuje również zadanie zlecone Gminie z zakresu administracji rządowej w **zakresie świadczeń rodzinnych**. Realizacja tego zadania odbywa się na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2024r. przedstawia się następująco:

- **zasiłek rodzinny z dodatkami** –832 287,19 zł
- **zasiłek pielęgnacyjny** –626 783,00 zł
- **świadczenie pielęgnacyjne** –2 506 427,00 zł
- **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka**- 35 000,00 zł
- **świadczenie rodzicielskie** –180 741,00 zł

Od 1 kwietnia 2016 r. jednostka realizowała zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „**Program Rodzina 500+**”. W ramach tego programu wypłacane jest świadczenie wychowawcze, które ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka. Od 1 czerwca 2022 r. wypłatę świadczeń 500+ przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. CUS kontynuują realizację świadczenia wychowawczego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2024 r. w CUS w Czarnej Dąbrówce ze świadczeń z **funduszu alimentacyjnego** skorzystało **16** rodziny, a liczba osób uprawnionych otrzymujących świadczenia wyniosła **24** osoby. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła **169 367,23 zł**.

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce na podstawie przepisów Ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. przyznaje i wypłaca stypendia i zasiłki szkolne.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- **stypendium szkolne** –które uczeń może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna.
- **zasiłek szkolny**- może zostać przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

W 2024 r. wydano **126 decyzji przyznających** pomoc w formie stypendiów i **5 decyzji przyznających** pomoc w formie zasiłków losowychna łączną kwotę **49 998,76 zł**

BEZPŁATNE ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych posiadają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w Ustawie o pomocy społecznej, a ponadto są obywatelami polskimi i zamieszkują na terenie Polski. Potwierdza się je decyzją administracyjną ważną 90 dni od daty złożenia wniosku lub od daty rozpoczęcia udzielania świadczenia zdrowotnego. W roku 2024 wydano **9 decyzji** ustalających prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych.

PROGRAM „CZyste Powietrze”

Znowelizowana ustawa Prawo ochrony środowiska nakłada na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z WFOŚiGW w ramach programu „Czyste Powietrze”. W Gminie Czarna Dąbrówka powyższe zaświadczenia wydawał CUS. W 2024 r. wydano **300** takich zaświadczeń.

ZADANIA ZLECONE W FORMIE DODATKÓW

W 2024 r. CUS w Czarnej Dąbrówce kontynuował realizację i wypłatę jednorazowych świadczeń wspomagających ze środków uruchomionych przez rząd. Były to następujące formy wsparcia:

- **Dodatek osłonowy** (wypłacono 640 świadczeń na kwotę 271 818,06 zł)
- **Bon energetyczny**(wypłacono 586 świadczeń na kwotę 248 528,56 zł)

PROGRAM „POMOC ŻYWNOŚCIOWA”

CUS w Czarnej Dąbrówce przy współpracy z Bankiem Żywności w Słupsku realizował Program Operacyjny „Pomoc Żywnościowa”. Pracownicy CUS w Czarnej Dąbrówce wydali 335 skierowań. Łącznie pomoc w postaci żywności otrzymało **1160 osób** z terenu gminy Czarna Dąbrówka.

10. ROCZNY RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI OŚWIATY ZA ROK 2024

10.1. Struktura oświaty w Gminie Czarna Dąbrówka

W Gminie Czarna Dąbrówka funkcjonują 4 szkoły podstawowe, których gmina jest organem prowadzącym:

- Szkoła Podstawowa im. 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej w Czarnej Dąbrówce
- Szkoła Podstawowa im. Gryfa Pomorskiego w Rokitach
- Szkoła Podstawowa w Nożynie Im. Św. Jana Pawła II
- Szkoła Podstawowa w Jasieniu

Przy 4 szkołach podstawowych działają oddziały przedszkolne.

Obsługa finansowo księgowa jednostek budżetowych działających w zakresie oświaty, jest zapewniana przez Zespół Ekonomiczno Administracyjny w Czarnej Dąbrówce. We wszystkich placówkach oświatowych zapewniona jest obsługa administracyjna i organizacyjna. Poziom zatrudnienia pracowników administracji i obsługi w szkołach będzie przedstawione w dalszej części informacji.

1) Szkoły podstawowe

Szkoły podstawowe są placówkami obwodowymi. Nauka w szkole podstawowej jest obowiązkowa.

Dane z poprzedniego roku szkolnego stan na 30.09.2023 r. w Gminie Czarna Dąbrówka

Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci								Ogółem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Szkoła Podstawowa w Cz. Dąbrówce	15	17	28	28	31	38	29	32	12	215
Szkoła Podstawowa w Rokitach	11	19	35	23	19	31	18	20	14	179
Szkoła Podstawowa w Nożynie	8	16	13	8	11	14	8	6	6	82
Szkoła Podstawowa w Jasieniu	8	11	5	2	6	6	8	5	5	48
Ogółem	42	63	81	61	67	89	63	63	37	524

Dane o uczniach w szkołach podstawowych w Gminie Czarna Dąbrówka wg. stanu na 30.09.2024 r.

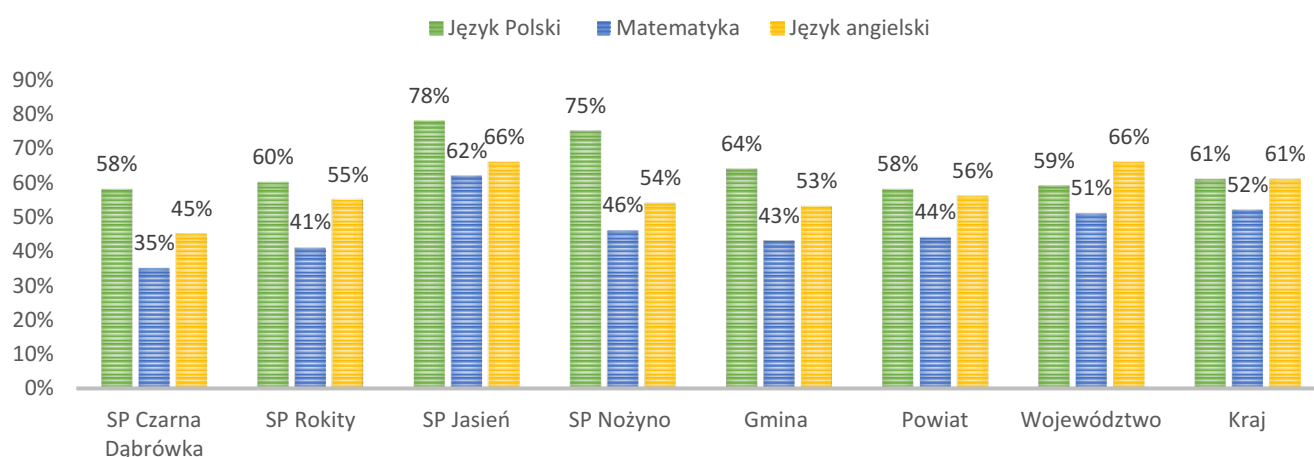
Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci								Ogółem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Szkoła Podstawowa w Cz. Dąbrówce	15	27	16	28	27	33	39	28	32	230
Szkoła Podstawowa w Rokitach	11	31	19	35	24	20	33	19	19	200
Szkoła Podstawowa w Nożynie	8	15	16	14	8	11	15	8	7	94
Szkoła Podstawowa w Jasieniu	8	14	12	4	2	5	5	7	4	53
Ogółem	42	87	63	81	61	69	92	62	62	577

2) Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty w 2024 r.

		Język polski	Matematyka	Język angielski podstawowy
1	SP w Cz. Dąbrówce - 12 uczniów	58%	35%	45%
2	SP w Rokitach - 14 uczniów	60%	41%	55%
3	SP w Jasieniu - 5 uczniów	78 %	62%	66 %
4	SP w Nożynie - 6 uczniów	75 %	46%	54%
	średnia w gminie	64 %	43 %	53 %
	średnia w powiecie bytowskim	58%	44 %	56 %
	woj. pomorskie	59 %	51%	66 %
	Kraj	61%	52%	61%

WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTÓW GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

3) Oddziały przedszkolne

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym szczeblem w systemie edukacji, gdzie w sposób świadomy i zaplanowany oddziałuje się na dziecko. Wychowanie i nauczanie odbywa się wg przyjętego programu dla każdej grupy wiekowej, z uwzględnieniem form i sposobu kształcenia do ogólnego poziomu rozwoju psychicznego dziecka. W roku szkolnym 2024/2025 wychowaniem przedszkolnym objęte zostały dzieci od 2,5 do 6 lat. Oddziały przedszkolne realizowały programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego, zapewniającą bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie nie krótszym niż 5 godzin dziennie.

W Gminie Czarna Dąbrówka zapewniony jest dostęp do opieki przedszkolnej dla dzieci wg stanu na 30.09.2024r. łącznie 245 dzieci korzysta z wychowania przedszkolnego. Biorąc pod uwagę liczbę korzystających z wychowania przedszkolnego, gmina w 100% zaspokajała potrzeby w tym zakresie.

Dane o dzieciach w oddziałach przedszkolnych w Gminie Czarna Dąbrówka wg. stanu na 30.09.2024 r.

Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci		Ogółem
		Poniżej 2-5 lat	„0”	
Oddział przedszkolny w Czarnej Dąbrówce	4	61	20	81
Oddział przedszkolny w Rokitach	5	62	28	90
Oddział przedszkolny w Nożynie	3	30	14	44
Oddział przedszkolny w Jasieniu	3	23	7	30
Ogółem	15	176	69	245

10.2. Zatrudnienie

Zatrudnienie nauczycieli

Nauczyciele, zatrudnieni w gminnych jednostkach oświatowych, posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz, dzięki wypracowanym systemom doskonalenia, w przeważającej większości uprawnienia do nauczania więcej niż jednego przedmiotu.

Stan zatrudnienia wynika z organizacji roku, a ta ściśle związana jest z liczbą oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczbą godzin wynikającą z podziału na grupy np. na zajęciach z wychowania fizycznego, języków obcych, informatyki oraz liczbą godzin dla poszczególnych przedmiotów określoną w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania.

W roku szkolnym 2024/2025 zatrudnienie wynosi 97,85 etatu (stan na 30.09.2024 r.). Zmiany w strukturze zatrudnienia w trakcie roku szkolnego powodowane są koniecznością zatrudnienia pracowników na zastępstwo w przypadku długotrwałej choroby lub macierzyństwa oraz przebywania nauczycieli na urloпах zdrowotnych. W roku szkolnym 2024/2025 - 6 nauczycieli przebywa na rocznym urlopie dla poratowania zdrowia, 1 nauczyciel na urlopie macierzyńskim.

Zatrudnienie nauczycieli wg stanu na 30.09.2024 r.

Wyszczególnienie		Liczba stosunków pracy nauczycieli				
			Urlopy zdrowotny/ macierzyński/ wychowawczy	Nauczyciel po- czątkujący	Mianowany	Dyplomowany
1	2	3	4	5	6	
1.	Szkoła Podstawowa w Czarnej Dąbrówce					
	Liczba n-li	32	1	6	6	20
	etaty	30,8	-	5,89	5,83	19,08
2.	Szkoła Podstawowa w Rokitach					
	Liczba n-li	32	3	9	7	16
	etaty	29,8	-	7,61	6,63	15,56
		Szkoła Podstawowa w Jasieniu				

3.	Liczba	17	1	4	2	11
	etaty	14,47	-	3,39	2	9,08
4.	Szkoła Podstawowa w Nożynie					
	Liczba	24	2	7	5	12
	etaty	22,78	-	7,0	4,22	11,56
Gmina	Nauczyciele	105		26	20	59
	Etaty	97,85	-	23,89	18,68	55,28

Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi

Aby zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki oraz świeże posiłki dla dzieci i młodzieży, w jednostkach oświatowych zatrudnia się pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia pracowników niepedagogicznych w szczególności uwarunkowany jest potrzebami wynikającymi z liczby uczniów, powierzchni do sprzątnięcia, liczby wydawanych posiłków, konieczności wspierania pracy nauczycieli w opiece nad uczniem z orzeczeniami o specjalnej organizacji nauki itp.

Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie. Dyrektorzy korzystają z możliwości dofinansowań z urzędu pracy zatrudnianiu pracowników na staż lub prac interwencyjnych.

Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Czarna Dąbrówka

Stanowiska	Liczba zatrudnionych w etatach
Administracja	4
Kucharki i pomoce	6
Obsługa	13,5
Palacz -konserwator	4
pomoc nauczyciela	3
Intendent	1
Zatrudnienie z PUP	4

10.3. Dowożenie dzieci i młodzieży

Gmina zapewnia wszystkim dzieciom spełnienie obowiązku szkolnego poprzez zorganizowanie transportu, z uwzględnieniem art. 39 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe.

Droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:

- 1) 3 km – w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych;
- 2) 4 km – w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych

Koszt obsługi dowożenia w 2024 r. wyniósł **886 852,32 zł.**

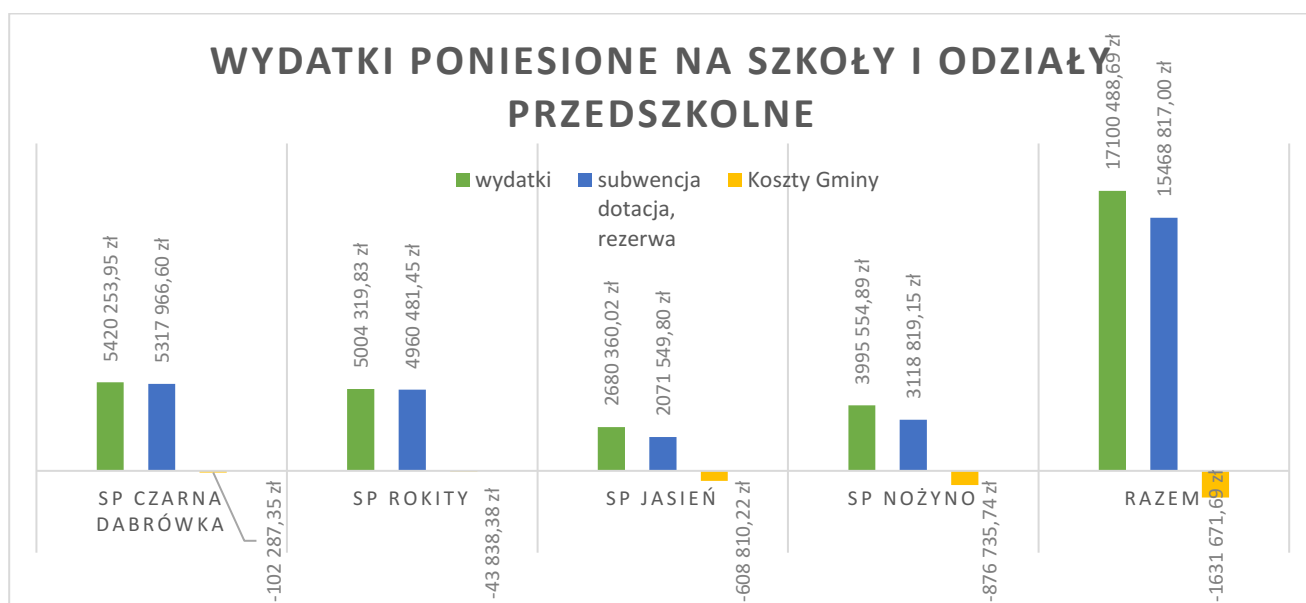
10.4. Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych

Pracodawcom, którzy zawarli umowę z młodocianym pracownikiem w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów jego kształcenia. Na powyższy cel gmina otrzymuje środki finansowe w postaci dotacji celowej - 100 % ze środków Funduszu Pracy. W 2024 roku wydano w Gminie Czarna Dąbrówka 26 decyzji pozytywnych, na łączną kwotę 201 375,26 zł, tytułem dofinansowania pracodawcom nauki zawodu otrzymało 22 młodocianych pracowników.

10.5. Finansowanie zadań oświatowych w gminie Czarna Dąbrówka

Wydatki na oświatę to znacząca część budżetu Gminy Czarna Dąbrówka. Działalność szkół podstawowych jest finansowana z subwencji oświatowej oraz ze środków własnych. Działalność przedszkoli jest zadaniem własnym gminy i jest finansowana ze środków własnych oraz dotacji. Wydatki poniesione na szkoły i przedszkola oraz źródła ich finansowania w 2024 roku przedstawia poniższa tabela. W roku 2024 została zwiększona dotacja na przedszkola oraz została zasilona dodatkową subwencją na podwyżki dla nauczycieli. W tym roku otrzymaliśmy zwiększoną część subwencyjną z tytułu wzrostu zadań dzięki tym dodatkowym transzom gmina znacznie mniej niż w poprzednich latach dopłaci do zadań oświatowych.

2024	SP CZARNA DĄBRÓWKA	SP ROKITY	SP JASIEŃ	SP NOŻYNO	RAZEM
WYDATKI	5 420 253,95 zł	5 004 319,83 zł	2 680 360,02 zł	3 995 554,89 zł	17 100 488,69 zł
SUBWENCJA, DOTACJA, REZERWA	5 317 966,60 zł	4 960 481,45 zł	2 071 549,80 zł	3 118 819,15 zł	15 468 817,00 zł
KOSZT GMINY	- 102 287,35 zł	- 43 838,38 zł	- 608 810,22 zł	- 876 735,74 zł	- 1 631 671,69 zł

11. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEKI ZA ROK 2024

11.1. Informacje ogólne wraz z wykazem ważniejszych imprez, wydarzeń kulturalnych, sportowych organizowanych przez GCKiB

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce prowadzi działania mające na celu m.in. edukację kulturalną, integrowanie społeczności lokalnych poprzez współtworzenie warunków do kultywowania i rozwijania narodowych, etnicznych, regionalnych, środowiskowych wartości kulturowych, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, rozbudzanie i wspomaganie społecznej aktywności kulturalnej, zainteresowanie wiedzą i sztuką, tworzenie warunków dla rozwoju folkloru i rękodzieła ludowego oraz inicjowanie i promowanie innowacyjnych form uczestnictwa w kulturze.

Wszystko to realizuje poprzez organizację m.in. imprez oraz wydarzeń kulturalnych. Wśród nich znajdują się te mające na celu edukację z zakresu muzyki, regionalnych i ludowych tradycji, kultywowania praktyk stanowiących nasze dziedzictwo i największe bogactwo. Jednak to nie wszystko. Wśród organizowanych inicjatyw znajdują się też takie, które stanowią element praktyk współczesnych jak np. Yach Music Festiwal, gdzie młodzi adepci mocnych brzmień mają okazję rozwinąć skrzydła i zaistnieć na scenie muzycznej.

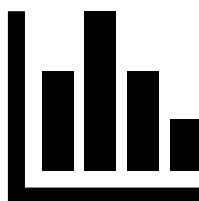
Do sztandarowych działań GCKiB w Czarnej Dąbrówce należy m.in.:

- organizowanie i prowadzenie działalności kulturalnej – w tym:- organizowanie imprez i wydarzeń artystycznych o charakterze lokalnym, krajowym i międzynarodowym
- organizowanie spotkań, konferencji, seminariów cyklicznych i jednorazowych
- inicjowanie, organizowanie działań edukacyjnych z zakresu kultury
- prowadzenie działalności wystawienniczej
- prowadzenie amatorskich zespołów artystycznych oraz tworzenie warunków do ich rozwoju
- tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego
- promocję grajków, otaczanie opieką i zainteresowaniem twórców ludowych i amatorów
- ochronę zabytków, tworzenie izb pamięci lub innych obiektów kultury, które służą poznawaniu naszych tradycji
- tworzenie, udostępnianie i dokumentowanie dóbr i wartości kultury- realizację projektów europejskich z zakresu kultury, sportu i turystyki i inicjowanie współpracy międzynarodowej
- inicjowanie, wspieranie działań partnerskich na terenie gminy poprzez współdziałanie z samorządami regionu, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami
- współpraca z innymi instytucjami kultury, podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną, biblioteczną, sportową i turystyczną, stowarzyszeniami i związkami twórców i artystów oraz władzami publicznymi zajmującymi się działalnością kulturalną, sportową i turystyczną

- prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury fizycznej poprzez: przygotowanie wszechstronnej oferty sportowej, planowanie i organizowanie przedsięwzięć sportowych, upowszechnianie różnorodnych form sportu, prowadzenie akcji promujących aktywność sportową
- prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania turystyki poprzez: rozwijanie systemu informacji turystycznej oraz promocji produktów turystycznych
- zrównoważone wykorzystywanie walorów przyrodniczych, kulturalnych i infrastrukturalnych w rozwoju turystyki
- prowadzenie przewozów na potrzeby własne i innych podmiotów zewnętrznych
- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych służących zaspokajaniu potrzeb informacyjnych, edukacyjnych, samokształceniowych i kulturalnych
- pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno- bibliograficznej na terenie gminy
- udostępnianie zbiorów na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz, prowadzenie wymiany między biblioteczną
- udostępnianie komputerowych baz danych- faktograficznych, katalogowych, bibliograficznych, tworzenie własnych baz, szczególnie przydatnych społeczeństwu gminy
- organizowanie imprez popularyzujących wiedzę, kulturę, książkę i czytelnictwo

GCKiB W LICZBACH- finansowe podsumowanie roku GCKiB w Czarnej Dąbrówce

Gmina Czarna Dąbrówka na działania kulturalne w roku 2024 przeznaczyła ogółem 2.393.614,76 zł. GCKiB swoje cele statutowe realizuje za pomocą:

- Ośrodków kultury – Wiejskiego Domu Kultury w Jasieniu, Domu Ludowego w Nożynie, Domu Pracy Twórczej i Rzemiosła Dawnego w Mikorowie, świetlic środowiskowych (znajdujących się w 9 miejscowościach gminy Czarna Dąbrówka)
- Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filią mieszczącą się w Wiejskim Domu Kultury w Jasieniu, dbającą o upowszechnianie czytelnictwa oraz dbałość o dostęp do literatury.

Misją GCKiB jest permanentne rozpoznawanie potrzeb kulturalnych ludności oraz bieżące i nieprzerwalne ich zaspokajanie, uwzględniając indywidualne i zbiorowe formy uczestnictwa w kulturze, inicjowanie aktywnego uczestnictwa i współtworzenia życia kulturalnego w gminie.

W 2024 r. GCKiB w Czarnej Dąbrówce na swoją działalność otrzymała dotację od Organizatora w kwocie 2 092 000,00 zł z czego:

- 1852 000,00 zł stanowiła dotacja podmiotowa z Urzędu Gminy

- 40.000,00 zł stanowiła dotacja celowa w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 200.000,00 zł stanowiła dotacja podmiotowa na działalność biblioteki

GCKiB w Czarnej Dąbrówce w 2024 roku pozyskało przychody w kwocie 301.614,76 zł z tytułu wynajmów m.in.: sali, usług transportowych, wpisowych za zajęcia artystyczne, sprzedaży towarów promocyjnych, biletów wstępu, wypożyczenia naczyń oraz darowizn. Suma bilansowa z końcem 2024 roku wyniosła 9.714.362,21.

Dzięki przychodom mogliśmy zakupić profesjonalny sprzęt nagłośnieniowy(w tym m.in.: kolumny odsłuchowe, kolumny aktywne) oraz uzupełnienie w elementy profesjonalnego sprzętu oświetleniowego. Pod koniec roku udało się nam odrestaurować podłogę w Wiejskim Domu Kultury w Jasieniu. W tamtejszym obiekcie wymalowane zostały również ściany sali widowiskowej. Głównym źródłem przychodu GCKiB są usługi transportowe. GCKiB dysponuje pojazdami: samochód Mercedes (23 osoby) oraz Otokar (35 osób), które użytkowane są na podstawie umowy leasingu operacyjnego. Z roku na rok obserwujemy wzrost przychodu z tytułu wynajmu transportu, sali i wpisowych na koła zainteresowań, co świadczy o atrakcyjności oferty. Wygospodarowany przychód w dużej mierze pozwolił na przeprowadzenie generalnego remontu przedsionka, korytarza oraz sali widowiskowej GCKiB w Czarnej Dąbrówce w tym również sceny. Remont wymienionych pomieszczeń objął m.in.: wymalowanie i wytynkowanie ścian, podwieszenie nowego sufitu na sali widowiskowej oraz scenie, montaż oświetlenia oraz lameli dekoracyjnych. Na suficie sali widowiskowej pojawiły się nowoczesne panele akustyczne poprawiające akustykę całego pomieszczenia, zaś na oknach pojawiły się nowe rolety oraz zasłony ściennie.

Wypracowany na przestrzeni roku przychód, który w roku 2024 wyniósł ponad 300 tys. zł pozwala na znaczne podnoszenie jakości organizowanych imprez kulturalnych oraz warsztatów i innych twórczych aktywności proponowanych odbiorcom naszych usług kulturalnych.

Przeciętny stan zatrudnienia wynosił 14,6 w oparciu o umowę o pracę. Swoje usługi na podstawie umów zlecenie świadczyli również m.in. instruktorzy muzyczni, kulturalni oraz kierownicy.

SZLIFUJEMY, ROZBUDZAMY, EDUKUJEMY- sekcje i grupy artystyczne GCKiB w Czarnej Dąbrówce

Jednym z głównych filarów, na których Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce opiera swoje działania jest tworzenie stałej oferty edukacyjno-kulturalnej dla dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Mnogość różnorodnych zajęć oraz inicjatyw przekłada się na dużą frekwencję podczas organizowanych przedsięwzięć.

Wśród prężnie działających sekcji i kół zainteresowań w 2024 r. znalazły się:

- Nauka gry na instrumentach (gitara, akordeon, pianino, perkusja) - Czarna Dąbrówka
- Dziecięca grupa tańca współczesnego (grupa młodsza i starsza)
- Klub Seniora grupa w Jasieniu, w Czarnej Dąbrówce i Nożynie (120 osób łącznie)
- Grupa młodzieżowa „Pierwsi Lepsi” (28 osób łącznie) - Czarna Dąbrówka
- Grupa wokalna – (20 osób łącznie) Czarna Dąbrówka
- Sensoryczna piaskownica dla smyka- zajęcia sensoryczne dla dzieci
- Zajęcia ceramiczne

- Grupa fitness – Czarna Dąbrówka
- Kreatywna plastyka – Czarna Dąbrówka

MOBILNA KULTURA- czyli działalność świetlic terenowych

GCKiB w Czarnej Dąbrowce swoją misję realizuje również za pośrednictwem świetlic środowiskowych zlokalizowanych na terenie gminy Czarna Dąbrówka.

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka funkcjonuje 10 świetlic, w których zajęcia prowadzą animatorzy GCKiB Czarna Dąbrówka: **Karwno, Jerzkowice, Kleszczyniec, Unichowo, Nożyno, Czarna Dąbrówka, Bochowo, Bochońko, Mikorowo, Jasień**. Świetlice służą mieszkańcom gminy i są ogólnodostępne. Działalność świetlic wiejskich ma na celu integrację środowiska lokalnego, inicjowanie aktywności mieszkańców działających na rzecz wsi, wspieranie inicjatyw lokalnych oraz prowadzenie działalności kulturalno – oświatowej i sportowo – rekreacyjnej. Na świetlicach realizowano przeróżne formy zabaw i animacji, gier, zajęcia plastyczne, eksperymentalne, kreatywne oraz większe przedsięwzięcia a wśród nich m.in.: mikołajki i bale karnawałowe.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspiera działalność świetlic terenowych zarządzanych przez GCKiB w Czarnej Dąbrowce. Dofinansowanie w wysokości 40.000,00 zł w całości przeznaczone było na dofinansowanie ich działalności.

POD GOŁYM NIEBEM- czyli kultura na świeżym powietrzu

Świetnym przykładem oferty kulturalnej organizowanej w terenie są „Blokowiska”, czyli działania animacyjne prowadzone w różnych miejscowościach gminy od maja do września. Nowością w programie są także „Sportowiska”, które zachęcają do większych aktywności sportowych. W dzień blokowisk wesoły, kolorowy samochód pełen zwariowanych animatorów odwiedzał dzieci i młodzież na ich podwórkach zapraszając do wspólnej zabawy. Na dzieci czekało mnóstwo atrakcji: zabawy z chustą i tunelem, tańce animacyjne, mega gry planszowe, zabawy ruchowe, kolorowe baloniki, malowanie twarzy, eksperymenty na świeżym powietrzu. Sportowiska opierały się zabawach sportowych jak tory przeszkód, wycieczki rowerowe, gra w piłkę nożną, wycieczki dużym podwójnym rowerem. Zarówno blokowiska jak i sportowiska to dni wypełnione pozytywną energią i morzem uśmiechów dzieci i młodzieży.

Oprócz działań w ramach zajęć świetlicowych w terenie nowością w naszym programie letnim dla dzieci były wycieczki i wyjazdy turystyczno-rozrywkowe. Wśród tych znalazły się:

- wycieczka do Czarogrodów – rodzinnego parku rozrywki,
- wycieczka do fokarium w Sarbsku,
- wycieczka do Power jump'u – parku trampolin i innych urządzeń pneumatycznych.

LETNIA KULTURA- czyli stały harmonogram imprez wakacyjnych

To co przyświeca nam podczas tworzenia letniego harmonogramu imprez plenerowych to przede wszystkim różnorodność, która z jednej strony odpowiada na potrzeby lokalnej społeczności, z drugiej zaś stanowi cały wachlarz kulturalno-turystycznych spotkań zróżnicowanych pod kątem gatunków muzycznych oraz rozrywkowo-edukacyjnych. Nasze letnie przedsięwzięcia są również samoistnym zaproszeniem turystów do odwiedzania i poznawania walorów gminy czarna Dąbrówka, będących jej naturalną promocją.

Wśród imprez letnich w 2024 roku znalazły się:

- **Obchody Nocy Sobótkowej** – (impreza zorganizowana przy współpracy z sołectwem Czarna Dąbrówka) -Impreza, dla której inspirację stanowiły słowiańskie tradycje, kultywowane podczas najkrótszej nocy w roku. Punktem kulminacyjnym wydarzenia było widowisko plenerowe w 2024 roku przygotowane przez grupę młodzieżową „Pierwsi Lepsi”.

- **Piknik Seniora**- Impreza skierowana do wszystkich czterech klubów seniora z gminy Czarna Dąbrówka, wydarzenie miało na celu integrację seniorów poprzez wspólne muzykowanie, śpiewanie, zabawy, taniec. W wydarzeniu wzięło udział ponad 100 osób.
- **Dzień Dziecka**- Impreza cykliczna, współorganizowana z OSP Czarna Dąbrówka oraz sołectwem Czarna Dąbrówka. Wydarzenie skierowane było przede wszystkim dla dzieci, które mogły korzystać z takich atrakcji jak: festiwal holi, festiwal giga baniek mydlanych, strefa malucha, strefa dmuchańców, malowanie twarzy, tatuaże brokatowe, animacje i zabawy z animatorem, strażackie porytaczki.

- **Biesiada Kaszubska w Jasieniu** - to impreza, podczas której spotkać możemy się z kulturą kaszubską w najróżniejszych postaciach: występy lokalnych oraz gościnnych zespołów kaszubskich, wystawcy z kaszubskim jadłem, przyprawami, biżuterią, odzieżą. Impreza z roku na rok przyciąga coraz więcej odbiorców, w tym dużą grupę turystów.
- **Potańcówka nad Jeziorem**- impreza ta w roku 2024 miała swoją drugą odsłonę. Przybrała formę pikniku z dobrą muzyką w tle i zabawą taneczną.
- **Folk w Ogródku** - spotkanie miłośników muzyki folkowej, ludowej w ogrodzie sensorycznym w Mikorowie. W roku 2024 połączyliśmy wystawę poplenerową Dzikiego Pleneru Malarskiego poprzedzającego Folk w Ogródku z warsztatami i występami artystów związanych z folkiem. Na scenie wśród gwiazd naszego spotkania zaprezentował się m.in. Zespół „Dobre Sobie”. Jak co roku współpracowaliśmy z artystami, malarzami z Klubu Plastyka im. Stefana Morawskiego ze Słupska, którzy po tygodniu prac nad swoimi obrazami mogli pokazać je szerszej publiczności.

- **Dożynki Powiatowo – Gminne** – w roku 2024 wybór miejsca do organizacji Dożynek Powiatowych padł na gminę Czarna Dąbrówka, a dokładnie miejscowość Nożyno. Dożynki to coroczne święto dziękczynne i ważne przedsięwzięcie kulturalnego harmonogramu GCKiB w Czarnej Dąbrówce. W roku 2024 dożynki w gminie Czarna Dąbrówka były sporym przedsięwzięciem z masą atrakcji dla osób w każdym wieku oraz angażujące ogrom rąk do pracy. Tego dnia muzyczna scena pękała w szwach. Wśród gwiazd wieczoru znalazł się Wojciech Cugowski z zespołem przyciągając spore rzesze fanów. Nie zabrakło również miejsca dla lokalnych artystów i rękodzielników prezentujących publiczności swoje talenty.

KONCERTY, FESTIWALE I DZIAŁANIA CHARYTATYWNE- czyli działania artystyczne pod dachem

Działalność GCKiB to również działania poświęcone celebracji ważniejszych dat kalendarzowych, tworzenia okazji do pokazania się młodych twórców, talentów oraz oferowanie ciekawych zjawisk zakorzenionej w gatunkach różnych sztuk.

Wśród ważniejszych inicjatyw kulturalnych zrealizowanych w roku 2024 znalazły się:

- Realizacja XXXII Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- Powiatowe Prezentacje Stołów Wielkanocnych
- Oblicza Kobiety Twórczej – stanowiącej odpowiedź na ogólnopolski „Dzień Kobiet”
- Uroczyste Obchody 11 Listopada
- Bliskie Spotkania Teatralne - zostały rozszerzone do dwóch dni, zorganizowanie przy współpracy Teatru PlanetaM. W ramach bliskich Spotkań Teatralnych odbyły się spektakle, monodramy, warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych, recitale i koncerty.
- Dyskoteka PRL
- Bal Seniora

SIĘGAMY PO WIĘCEJ – czyli alternatywne środki na działania kulturalne

Obok dotacji podmiotowej oraz celowej GCKiB swoje działania opiera o środki pochodzące z alternatywnych źródeł finansowania. Wśród zrealizowanych projektów przy współpracy ze Stowarzyszeniem Lokomotywa w roku 2024 znalazły się:

- **Sztuka ludowa ma swój dom - Folk w ogródku i Targ Ludowy w Mikorowie - Starostwo Powiatowe w Bytowie - konkurs ofert 1600zł**

W ramach wniosku odbyła się jednodniowa, 6 godzinna impreza w której wzięło udział ok 150 mieszkańców powiatu bytowskiego. Mieszkańcy powiatu i turyści dzięki organizacji wydarzenia obcowali ze sztuką ludową, śpiewem tradycyjnym oraz zakupowali i oglądali rękodzieło dostępne na straganach. Odbyły się również warsztaty artystyczne, wystawiło się kilku wystawców tworząc swoisty jarmark ludowy. Podczas folku odbyła się wystwa malarska. Na scenie wystąpiły kapele folkowe oraz soliści. Był to iście folkowy dzień.

- **Kobiecy czas - Nowy Fundusz Akumulator Społeczny - 3500 zł**

W ramach wniosku "Kobiecy czas" odbył się szereg spotkań dla Pań wśród nich warsztaty z żywicy epoksydowej, filcowe saszetki, warsztaty fusingu oraz warsztaty kulinarne. Zajęcia odbywały się w dwóch miejscowościach: Nożynie i Czarnej Dąbrówce. Wszystkie cieszyły się dużym powodzeniem, a Panie chętnie i z uśmiechem korzystały z proponowanej oferty. Zajęcia jeszcze nie dobiegały końca, a panie już dopytywały co będzie na kolejnych. Odbyły się zajęcia z żywicy epoksydowej, filcowe saszetki, fusing oraz warsztaty kulinarne. Panie zdobyły szereg nowych umiejętności, spędziły kreatywnie i aktywnie czas. Powstała silna drużyna kobiet, która chce nadal działać.

- **Akademia kreatywności - Nowy Fundusz Akumulator Społeczny - 1000 zł**

W ramach wniosku odbył się festiwal latawców. Nożyno i Czarna Dąbrówka połączyły siły i w festiwalu wzięło udział ponad 50 dzieci z różnych stron gminy. Dzieci stworzyły latawce, które udekorowały i z powodzeniem wprawiły w ruch. Wspólnie stworzyliśmy również 1 wspólny, olbrzymi latawiec. Uczestniczy miło spędzili czas, a podczas kreatywnej pracy, która przyniosła im mnóstwo radości nauczyli się cierpliwości, koncentracji i wytrwałości w działaniu.

- **Teatr i animacja - taka edukacja - Nowy Akumulator Społeczny - Fundusz Młodzieżowy - 6000zł**

W ramach wniosku grupa "Pierwsi lepsi" uzyskała nowych uczestników, kulturalnych działaczy. Grupa odbyła szereg szkoleń: animacyjne, teatralne i reporterskie podczas których uczestnicy zdobyli nowe umiejętności po czym kreowali nową kulturalną rzeczywistość, tworząc swoistą kulturę na kółkach. Odbyły się zajęcia animacyjne i zabawy ruchowe dla dzieci i młodzieży. W Nożynku pokolorowaliśmy świat wszystkimi kolorami tęczy podczas festiwalu holi. Nie zabrakło również gier, zabaw, brokatowych tatuaży. Nasza kultura na kółkach dotarła również do Rokicin. Tam na dzieci czekało balonowe show, animacje i bańki mydlane. W Nożynie połączyliśmy siły ze społecznikami z różnych miejscowości tworząc prawdziwe animacyjne święto przepełnione uśmiechami i dobrą zabawą. W Czarnej Dąbrówce powstało animacyjne stacyjkowo, po którym zagrał w dawno zapomnianą grę kółko - krzyżyk. Nasz wniosek to również spektakle. Przedstawiliśmy obrzędowe widowisko sobótkowe o miłości. Nie zabrakło w nim tańca, śpiewu, kuglarstwa i pokazu ognia. Był to niesamowity spektakl podczas którego czuliśmy się jak aktorzy. Spektakle odbyły się w Jasieniu i Czarnej Dąbrówce. Jeden przedpremierowy wystawiliśmy w Czarnej, zapraszając na niego młodych mieszkańców, by przy okazji mogli poznać teatr od podszewki uczestnicząc w naszych próbach. Na zakończenie spotkaliśmy się w restauracji, by świętować zakończenie wniosku. Zapewniliśmy wielu mieszkańcom gminy ciekawą formę wypoczynku i spędzenia czasu wolnego. Wszystkie rezultaty zostały osiągnięte w 100 %.

- **Kultura na kółkach - Działaj Lokalnie - 4000zł**

"Kultura na kółkach" czyli młodzież w działaniu był wnioskiem łączącym sztukę, warsztaty i dobrą zabawę, z którą młodzież dotarła do kilku miejscowości w naszym regionie. Stworzyli KULTURĘ NA KÓŁKACH organizując spektakle, warsztaty i animacje w małych miejscowościach, tworząc tam kulturę na wyciągnięcie ręki. Młodzież przedstawiła obrzędowe spektakle teatralne w Kołczygłowach i Jasieniu, które przepełnione były tańcem, muzyką, sztuką kuglarską z ogniem. Stworzyli również pełne magii, historyczne przedstawienie o miłości, które odbyło się w Czarnej Dąbrówce. W ramach mobilnej animatorki odbyło się animacyjne tournée. Młodzież zorganizowała aktywne popołudnia przepełnione zabawami, animacjami uzupełnione bańkami, balonikami i pianą. Były to iście integracyjne popołudnia w Kartkowie, Wargowie, Nożynku i Czarnej Dąbrówce. W ramach warsztatowni odbyły się warsztaty HOTELI DLA OWADÓW- podczas warsztatów dzieci pod okiem nas, animatorów stworzyły wielofunkcyjny domek, schronisko dla owadów. Zbudowane domki zapewniły schronienie różnym gatunkom owadów i umożliwiły im budowanie gniazd. Podczas warsztatów odbyło się spotkanie z Państwem z Parku Krajobrazowego. Powstały również DREWNIANKI czyli karmiki dla ptaków. Dzieci same od podstaw niczym stolarze stworzyły karmiki. Podczas

wniosku zintegrowaliśmy małe społeczności lokalne, zacieśnimy więzi społeczne. Nauczyliśmy mieszkańców zabaw, animacji, przeprowadziliśmy kreatywne ekologiczne warsztaty, pokazaliśmy im że oni również mogą stworzyć coś wyjątkowego. Zorganizowaliśmy w kilku miejscowościach serię kreatywnych ekowarsztatów, animacji i teatralnych występów, stworzyliśmy w małych środowiskach zupełnie nową ofertę kulturalną. Osiągniętym celem było także wzmocnienie potencjału osobistego wśród młodzieży, rozwijanie u nich umiejętności interpersonalnych, pewności siebie, odpowiedzialności i świadomości otoczenia, powstała aktywna grupa, która z pewnością dalej będzie działać zmieniając świat na lepsze.

- **Yach Music Festival - Nożyno 2024 - Starostwo Powiatowe 2200zł**

Zadanie dotyczyło organizacji wydarzenia/festiwalu kulturalno-artystycznego pod nazwą Yach Music Festival – Nożyno 2024 na kompleksie sportowo-rekreacyjnym w Nożynie. Festiwal odbył się w lipcu 2024 r. Yach Music Festival – Nożyno 2024 jest wydarzeniem promującym młodych wykonawców muzycznych (m.in. z naszego regionu), ukazującym najwartościowsze zjawiska i trendy w polskiej kulturze muzycznej. Celem festiwalu jest z jednej strony popularyzowanie i kreowanie nowych oryginalnych środków ekspresji artystycznej uzdolnionych debiutantów, z drugiej zaś dotarcie i łączenie swym przekazem szerokie oraz zróżnicowane wiekowo grono odbiorców. W ramach festiwalu stanowiącego ogólnopolski konkurs kapel i zespołów muzycznych ukażemy możliwie pełne spektrum wartościowych zjawisk i trendów w polskiej kulturze muzycznej. Do udziału w konkursie zapraszamy zespoły z całej Polski. Nazwa festiwalu wiąże się z upamiętnieniem postaci Yacha Paszkiewicza, legendy polskiego videoklipu oraz kreatora polskiej sceny muzyki alternatywnej. Celem głównym zadania jest propagowanie działalności artystycznej, kulturalnej wśród mieszkańców naszego regionu poprzez organizację festiwalu muzycznego.

**CZYTAJ Z NAMI –
czyli działalność Gminnej Biblioteki w Czarnej Dąbrówce**

Biblioteka gminna w Czarnej Dąbrówce oraz filia w Jasieniu czynne są 40h w tygodniu, w 2024r. zarejestrowały one 219 czytelników. W placówkach znajdują się 10893 zbiory, a w 2024r zakupiono 196 egzemplarzy. Wśród nowości znalazły się kryminały, romanse, sensacje, poradniki oraz książki dla najmłodszych czytelników. Wypożyczono 4482 książki na zewnątrz, a biblioteki odwiedzono 4151 razy. Najaktywniejszą grupą czytelników byli seniorzy, którzy wypożyczali głównie powieści. Równie chętnie korzystają z półki „weź mnie ze sobą do domu” wymieniając się wzajemnie posiadanymi egzemplarzami. Zarówno

Biblioteka w Czarnej Dąbrówce, jak i w Jasieniu zakupiła zbiory za 6.000,00 zł (2.000,00 zł z dotacji Biblioteki narodowej i 4.000,00 zł z dotacji Organizatora).

Ciekawą inicjatywą jest również organizowana i realizowana od blisko 4 lat „Karta Małego Czytelnika”, skierowana do dzieci i młodzieży w wieku 5 – 15 lat. Młodzi czytelnicy czytając kolejne biblioteczne pozycje w swoich kartach zbierają punkty. Po zebraniu całej puli wygrywają nagrodę, co stanowi świetną motywację do sięgania po kolejne egzemplarze książek.

W roku 2024 zorganizowano jedno spotkanie autorskie z pisarką Aldoną Magdaleną Peplińską, które cieszyło się ogromnym zainteresowaniem dzieci ze Szkół Podstawowych z gminy Czarna Dąbrówka.

Ciekawą inicjatywą gminnej biblioteki w Czarnej Dąbrówce jest organizowany od blisko 3 lat konkurs recytatorski „Ptaki i ptaszki polne” skierowany do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych gminy Czarna Dąbrówka. Etap gminny stanowi przepustkę do etapu powiatowego, w którym to laureaci gminy Czarna Dąbrówka w Miastku zdobyli 2 i 3 miejsce.

Biblioteka co roku włącza się również w uroczyste Obchody Odzyskania przez Polskę Niepodległości. W roku 2024 zorganizowała Konkurs Literacki pn.: „Smak wolności”. W jury zasiadł m.in. bytowski poeta Jarosław Juchniewicz, który naszej publiczności prezentował również swoją twórczość.

DBAMY O AKTYWNOŚĆ FIZYCZNĄ – czyli przedsięwzięcia promujące aktywność fizyczną

GCKiB w Czarnej Dąbrówce powołując się na cele statutowe prowadzi działalność w zakresie upowszechniania kultury fizycznej m.in. poprzez przygotowanie wszechstronnej oferty sportowej, planowanie i organizowanie przedsięwzięć sportowych, upowszechnianie różnorodnych form sportu, prowadzenie akcji promujących aktywność sportową.

Wśród najważniejszych inicjatyw sportowych w 2024 roku zrealizowano:

- XXXIII Ogólnopolski Bieg Orłów – coroczna impreza biegowa dla dzieci oraz dorosłych w Czarnej Dąbrówce. Przedsięwzięcie corocznie skupia kilkaset biegaczy z całej Polski. Ważnym punktem edycji w 2024 roku było uroczyste otwarcie rozbudowanego kompleksu lekkoatletyczno-piłkarskiego w Czarnej Dąbrówce. Do tej pory mieściło się tu boisko piłkarskie "Orlik" i kort tenisowy. Teraz obiekt zyskał nową płytę boiska z systemem nawodnienia i 400-metrową bieżnię. W jego otoczeniu będzie jednak można uprawiać wiele innych dyscyplin. W kompleksie jest także skate-park dla młodych mieszkańców gminy i oświetlenie, którym steruje się za pomocą smartfona. Można tu uprawiać lekkoatletykę, rzut młotem, jest też miejsce na skocznnię w dal i skocznnię w wyż. Inwestycja kosztowała 5 mln 200 tys. zł. Dofinansowanie zadania na poziomie 78 procent pochodziło z rządowego funduszu Polski Ład.
- XXVI edycja Biegów Grand Prix Czarnej Dąbrówki – podczas tych dzieci i młodzież walczą w 10 kategoriach wiekowych.

- Marsz NordicWalking – marsz zorganizowany był dla wszystkich chętnych bez względu na kategorię wiekową. Poprowadzony został najpiękniejszymi ścieżkami Czarnej Dąbrówki z finałem przy jeziorze Wiejskim.

DBAMY O WIZERUNEK – czyli działalność promocyjna gminy Czarna Dąbrówka

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce realizuje zadania promujące gminę Czarna Dąbrówka, wpływające na jej pozytywny wizerunek, zarówno wśród mieszkańców, odwiedzających gminę turystów, jak również na zewnątrz.

Wśród działań promocyjnych Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Czarnej Dąbrówce znalazły się m.in.:

- Nawiązanie współpracy z twórcami gdańskiego „Rajdu z Kompasem”. Efektem tej współpracy będzie zorganizowanie XXVII RAJDU Z KOMPASEM w m.in.: w Czarnej Dąbrówce a uczestnicy podejmą rywalizację na orientację (z mapą i kompasem). Przygotowanych zostanie aż siedem tras o zróżnicowanym poziomie trudności. Najtrudniejszy wariant- Trasa Fioletowa (rowerowa 100 km) weźmie udział w Pucharze Polski w Maratonach Rowerowych na Orientację.
- Stworzenie gry promującej najatrakcyjniejsze atrakcje i zakątki gminy Czarna Dąbrówka. Gra dostępna jest dla każdego chętnego, do wypożyczenia w budynku GCKiB w Czarnej Dąbrówce. Swój początek ma w projekcie „Superliderzy w natarciu”, podczas którego grupa blisko 20 wolontariuszy z gminy Czarna Dąbrówka stworzyli jej prototyp. Gra po profesjonalnym obrobieniu graficznym wydrukowana została w 10 egzemplarzach.
- Zakup materiałów promocyjnych gminy Czarna Dąbrówka w tym m.in. smycze, zakładki do książek, kubki oraz odzież promująca zarówno gminę Czarna Dąbrówka, jak również ogólnopolski Yach Music Festival. Materiały dystrybuowane były podczas największych letnich przedsięwzięć GCKiB w Czarnej Dąbrówce.
- Stała współpraca z mediami, zarówno lokalnymi jak również tymi mającymi zasięg ogólnopolski. Wśród tych znalazły się m.in.: wywiady z Radem Gdańsk, podczas których promowano działalność GCKiB w Czarnej Dąbrówce.

- W ramach działań promocyjnych gminy Czarna Dąbrówka GCKiB stale nawiązuje i pielęgnuje współpracę z zewnętrznymi placówkami kulturalnymi. Wśród tych znalazł się m.in. Słupski Ośrodek Kultury oraz Klub Plastyka im. Stefana Morawskiego, przy współpracy których swoją kolejną odsłonę miały ponad tygodniowe plenery malarskie w Domu Pracy Twórczej i Rzemiosła Dawnego połączone z warsztatami malarskimi dla lokalnej społeczności oraz wernisażem poplenerowym połączonym z corocznym Folkiem w Ogródku.

12. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII

12.1. Realizacja zadań w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnej Dąbrówce działa w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023r. poz. 2151 z dnia 06.10.2023r.) oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2024 – 2027 uchwalonego przez Radę Gminy Czarna Dąbrówka w dniu 4 kwietnia 2024r.

Realizując program komisja w 2024r. odbyła 10 posiedzeń. W ramach swojej działalności Komisja opiniowała wnioski o zgodność lokalizacji punktów, których właściciele wystąpili o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydano 12 pozytywnych opinii w tej sprawie, w formie Postanowienia.

Członkowie Komisji w roku 2024 nie dokonali żadnych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

W ramach działań polegających na organizowaniu lokalnych działań profilaktycznych, kampanii edukacyjnych o charakterze rozrywkowym, sportowym, kulturalnym itp. dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych (w szkołach, na terenie Sołectw) GKRPA dofinansowała:

1. Szkoła Podstawowa Czarna Dąbrówka – dofinansowanie nagród dla uczniów za udział w konkursie „Stop cyberprzemocy” - kwota dofinansowania: 500,00 zł.
2. Szkoła Podstawowa Czarna Dąbrówka – pokrycie kosztów dwóch spektakli dla uczniów klas I – III i IV – VIII promujących bezpieczeństwo i profilaktykę zachowań ryzykownych oraz kształtowanie postaw społecznych – koszt spektakli: 1.100,00 zł.
3. Szkoła Podstawowa Rokity – pokrycie kosztów dwóch spektakli dla uczniów klas 0 – III i IV – VIII i pracowników szkoły promujących bezpieczeństwo i profilaktykę zachowań ryzykownych oraz kształtowanie postaw społecznych - koszt spektakli: 1.100,00 zł.
4. Szkoła Podstawowa Rokity – dofinansowanie szkolenia pn. „Standardy ochrony małoletnich w przestrzeni edukacyjnej” – koszt dofinansowania: 1.000,00 zł.
5. Posterunek Policji w Czarnej Dąbrówce – dofinansowanie eliminacji na szczeblu gminnym XXIII edycji turnieju powiatowego pn. „Prewencja, ale inaczej” – kwota dofinansowania: 1.500,00 zł.
6. Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce – dofinansowanie działań edukacyjnych z profilaktyki uzależnień skierowanych dla Seniorów z Gminy Czarna Dąbrówka – kwota dofinansowania: 2.100,00 zł.

7. Szkoła Podstawowa Jasień – dofinansowanie działań wychowawczo – profilaktycznych – kwota dofinansowania: 1.000,00 zł.
8. Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce – dofinansowanie imprezy promującej zdrowy styl życia – Gminnego Dnia Dziecka – kwota dofinansowania: 1.500,00 zł.
9. Stowarzyszenie Rokitnik – dofinansowanie projektu promującego zdrowy styl życia – Dnia Dziecka – kwota dofinansowania: 500,00 zł.
10. Uczniowski Klub Sportowy „NEPTUN” Rokity – dofinansowanie obozu sportowego dla dzieci – kwota dofinansowania: 4.000,00 zł.
11. Generator Zdrowia – dofinansowanie półkolonii dla dzieci z terenu Gminy Czarna Dąbrówka – kwota dofinansowania: 2.000,00 zł.
12. Szkoła Podstawowa Nożyno – dofinansowanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z Gminy Czarna Dąbrówka – kwota dofinansowania: 3.000,00 zł.
13. Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce – dofinansowanie projektu „Miło spędzamy czas bez używek” – kwota dofinansowania: 4.110,00 zł.
14. Stowarzyszenie „Rokitnik” – dofinansowanie projektu „Zaczynamy zdrowo i kończymy popisowo” – kwota dofinansowania: 4.200,00 zł.
15. Szkoła Podstawowa Czarna Dąbrówka – dofinansowanie projektu „Działamy – zapobiegamy, używki odrzucamy” – kwota dofinansowania: 1.200,00 zł.
16. Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce – dofinansowanie projektu, pn. I Gminny Konkurs Profilaktyczny „Wolni od uzależnień” w ramach działań edukacyjnych z profilaktyki uzależnień skierowanych do uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Czarna Dąbrówka – kwota dofinansowania: 4.000,00 zł.
17. Szkoła Podstawowa Rokity – dofinansowanie działań profilaktycznych skierowanych do uczniów i pracowników szkoły – kwota dofinansowania: 1.000,00 zł.

W okresie od I do III 2024r. funkcjonował **Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych** gdzie na umowę zlecenie zatrudniony był Pedagog, Psycholog, Radca prawny. Praca w Punkcie Konsultacyjnym polegała na pełnieniu dyżurów w każdą środę miesiąca w godzinach od 16-18. W tych godzinach mieszkańcy naszej gminy mieli możliwość skorzystania z pomocy i wsparcia w/w specjalistów. Udzielane były porady w zakresie szeroko rozumianej problematyki uzależnień. Zapraszane były osoby uzależnione oraz osoby współuzależnione (partnerzy osób uzależnionych), członkowie ich rodzin. Z usług Punktu skorzystały również osoby potrzebujące wsparcia w depresji i po sytuacjach traumatycznych.

Natomiast od IV.2024r. funkcjonuje **Punkt ds. przemocy domowej i profilaktyki rodzinnej**. Punkt prowadzi specjalistyczne porady dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w związku z: przemocą domową w rodzinie, uzależnieniem własnym lub członka rodziny, bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz zdarzeniami losowymi i sytuacjami kryzysowymi. Głównym zadaniem Punktu jest nawiązanie kontaktu pomocowego z osobą, rodziną dotkniętą kryzysem i opracowanie planu wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. W punkcie mieszkańcom gminy Czarna Dąbrówka w ramach dyżurów bezpłatnych porad udzielają specjaliści pracy socjalnej, instruktor uzależnień, psycholog i radca prawna.

Łącznie w roku 2024 z pomocy specjalistów skorzystało 37 osób z którymi przeprowadzono 121 rozmów wspierających i motywujących.

W ramach działalności GKRPA w 2024 r. wydatkowano kwotę 103.823,02 zł wg. zestawienia:

Wydatki GMINA I – III 2024r.

Lp.	RODZAJ ZADANIA	KWOTA WYDATKOWANA
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych (<i>pełnienie dyżurów, pomoc psychologiczna, pomoc prawna – wynagrodzenie</i>)	8.265,40
2.	Materiały biurowe i inne wydatki związane z Punktem Konsultacyjnym (<i>usługi telekomunikacyjne, energia, woda, wyposażenie, środki czystości</i>)	623,63
3.	Posiedzenia Komisji (<i>diety za posiedzenie Komisji, diety za przeprowadzenie kontroli w sklepach</i>)	2.216,00
4.	Dotacja dla GCKiB w Czarnej Dąbrówce (<i>działania związane z profilaktyką, przeciwdziałaniem alkoholizmowi w świetlicach</i>)	40.000,00
5.	Realizacja działań profilaktycznych w SP Czarna Dąbrówka, Rokity, Jasień. Wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych działań profilaktycznych, kampanii edukacyjnych o charakterze rozrywkowym, sportowym, kulturalnym itp. dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych.	3.691,44
Razem		54.796,47

Wydatki CUS IV - XII 2024r.

Lp.	RODZAJ ZADANIA	KWOTA WYDATKOWANA
1.	Wynagrodzenie (Psycholog, Instruktor terapii uzależnień, radca prawny) w Punkcie ds. przemocy domowej i profilaktyki rodzinnej	15.913,07
2.	Materiały biurowe	247,23 zł.
3.	Posiedzenia Komisji (<i>diety za posiedzenie Komisji, diety za przeprowadzenie kontroli w sklepach</i>)	6.270,00
4.	Realizacja działań profilaktycznych w SP Czarna Dąbrówka, Rokity, Jasień. Wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych działań profilaktycznych, kampanii edukacyjnych o charakterze rozrywkowym, sportowym, kulturalnym itp. dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych.	24.830,55
5.	Opłata za prowadzenie rachunku	200,00
6.	Szkolenie + inne opłaty	735,70
7.	Materiały promocyjne (broszury + opłaty)	830,00
Razem		49.026,55

12.2. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarna Dąbrówka na lata 2021-2024 za 2024 rok

„„Gminny Program Wspierania Rodziny w Czarnej Dąbrówce na lata 2021-2024” został przyjęty Uchwałą Nr XXIII/263/2021 Rady Gminy Czarna Dąbrówka w dniu 22 marca 2021 r.

Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce, który sporządza coroczne sprawozdanie merytoryczne, które przekładane jest Radzie Gminy Czarna Dąbrówka. Dodatkowo sporządzane są również sprawozdania rzeczowo-finansowe, które są przekazane w wersji elektronicznej wojewodzie.

W Gminie Czarna Dąbrówka podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni oddziałują na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, które prowadzą do powstania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia, zasoby czy możliwości. Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, których celem było wspieranie rodzin wykazujących trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz profilaktyka w zakresie działań na rzecz wzmocnienia rodziny.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarna Dąbrówka w 2024 roku

Cel szczegółowy 1.: Podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz wspierania rodzin	
ZADANIA	Realizatorzy /Finansowanie
1.1. Promowanie rodzinnej integracji i prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny - Działania realizowane przez szkoły podstawowe z terenu gminy Czarna Dąbrówka: • Piknik Rodzinny 2024, liczba osób ok 200; • Warsztaty i kiermasz Bożonarodzeniowy; • Warsztaty i kiermasz Wielkanocny; • Jasełka 2024; • Wpływ alkoholu na zdrowie; • Akademia z okazji DNI; • Ślubowanie klasy I; • Święto pieczonego ziemniaka; • Wieczornica z okazji Uroczystości Wszystkich Świętych; • Święto Pluszowego Misia; • Mikołajki szkolne; • Nagrywanie koledy przez nauczycieli i pracowników szkoły dla mieszkańców Jasienia; • Życzenia świąteczne - pocztówka dla rodziców uczniów szkoły podstawowej w Jasieniu; • Jasełka szkolne w Jasieniu oraz w parafii w Dobieszewie; • Wigilie klasowe; • Nagrywanie piosenki patriotycznej dla powstańców; • Zwiększanie wiedzy i kompetencji rodzicielskich; • Promowanie inicjatyw w zakresie rozwiązywania konfliktów; • Działania integracyjne, wspieranie organizacji różnych form spędzania czasu wolnego; • Spotkania oraz konsultacje z pedagogiem, psychologiem, wychowawcą; • Opieka pedagogiczna, aby zapewnić podstawowe potrzeby, które nie są zaspokajane w środowisku domowym i zniwelowanie powielanych niewłaściwych wzorców natury społeczno-emocjonalnej; • rozmowy wspierające ucznia, rodzica; • przedstawienia profilaktyczne. - Działania realizowane przez CUS w Czarniej Dąbrówce: • Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych CUS w Czarniej Dąbrówce; • Praca asystenta rodziny w rodzinach niewydolnych – wychowawczo.	Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarniej Dąbrówce, Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Parafia Rzymosko – Katolickie na terenie gminy Czarna Dąbrówka stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu. Organizacja programów edukacyjnych i systemów wsparcia znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.
1.2. Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez wzmocnienie funkcji rodziny. - Działania realizowane przez szkoły podstawowe z terenu gminy Czarna Dąbrówka: • Rozmowy wspierające z rodzicami; • Warsztaty dla dzieci i młodzieży: „Moje emocje”, „Kolorowa skarpeta”, „Dzień autyzmu”, „Dzień bez przemocy”, „Listopad miesiącem profilaktyki”, „Listopad miesiącem mediacji”; • Akcje rozwijające właściwe zachowania społeczne – wolontariat; • Udzielanie bieżących porad i konsultacji; • Przekazywanie informacji o placówkach na terenie powiatu Bytowskiego i Lęborskiego, które udzielają porad; • Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej;	Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarniej Dąbrówce, Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Parafia Rzymosko – Katolickie na terenie gminy Czarna Dąbrówka stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu. Organizacja programów edukacyjnych i systemów wsparcia znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.

- Indywidualne spotkania psychologiczno - pedagogiczne z rodzicami; - Szukanie rozwiązań poza placówką szkolną; - Współpraca systemowa z innymi organami pomocowymi; - Promowanie prawidłowych relacji między członkami rodziny; - Konsultacje z pedagogiem szkolnym przy współpracy z asystentem rodziny, pracownikami CUS, policją, kuratorem rodzinnym, - Informowanie o placówkach udzielających wsparcia na terenie powiatu bytowskiego; - Zachęcanie rodziców do skorzystania z pomocy oferowanej przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Bytowie. - Działania realizowane przez CUS w Czarnej Dąbrówce: - Praca asystenta rodziny; - Współpraca z kuratorami rodzinnymi; - Udzielanie możliwości skorzystania z bezpłatnych porad psychologicznych; - Informowanie o placówkach udzielających wsparcia na terenie powiatu bytowskiego; - Wsparcie w postaci pracy socjalnej.		
1.3.Rozwój pomocy w formie usług asystenta rodziny i propagowanie nowych form pomocy – rodzina wspierająca - Wsparcie pedagogiczne rodzin uczniów z problemami wychowawczymi; - Wsparcie usługami: asystent rodziny pracował z 14 rodzinami z terenu gminy Czarna Dąbrówka.	Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Parafie Rzymsko – Katolickie na terenie gminy Czarna Dąbrówka stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu. Organizacja programów edukacyjnych i systemów wsparcia a znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.	
1.4.Specjalistyczne poradnictwo: socjalne, prawne, psychologiczne. - Działania realizowane przez CUS w Czarnej Dąbrówce: - Wizyty w środowisku pracowników socjalnych i prowadzenie pracy socjalnej; - Poradnictwo prawne i psychologiczne prowadzone w Punkcie Przemocy Domowej i Profilaktyki Rodzinnej przy Ośrodku Zdrowia w Czarnej Dąbrówce. - Działania realizowane przez szkoły podstawowe z terenu gminy Czarna Dąbrówka: - Konsultacje dla Rodziców; - Poszerzenie wiedzy na temat zdrowego stylu życia; - Spotkania z pielęgniarką szkolną; - Spotkania z policjantem. Rozmowa na temat bezpiecznej drogi do szkoły jak i powrotu ze szkoły, oraz bezpiecznych ferii; - Indywidualne konsultacje pedagogiczne dla rodziców prowadzone przez pedagoga, dyrektora, wychowawców.	Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce, Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu. Organizacja programów poradnictwa prawnego i psychologicznego znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.	
Cel szczegółowy 2. Wspierania rodzin dysfunkcyjnych		
CELE SZCZEGÓŁOWE		
2.1.Diagnozowanie i monitorowanie rodzin dysfunkcyjnych. - Oferowanie pomocy w formie psychologiczno - pedagogicznej rodzinom; - Monitorowanie uczniów zagrożonych niedostosowaniem; - Szukanie wsparcia dla uczniów ich rodzin poza placówką; - Konsultacje psychologiczne; - Udział w zespole interdyscyplinarnym; - Udział w grupach diagnostyczno – pomocowych;	Realizatorzy / Finansowanie Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy, Policja, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu. Organizacja programów edukacyjnych i systemy	

• Prowadzenie rozmów z przedstawicielami rodzin dysfunkcyjnych; • Konsultacje z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym; • Wsparcie w postaci pracy socjalnej; • Stała współpraca CUS z Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Łęborku w celu kierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych Prowadzenie spotkań informacyjnych w ramach akcji „Szkoła dla każdego”. Finansowanie • Oferowanie pomocy w formie psychologiczno-pedagogicznej rodzicom; • Monitorowanie uczniów zagrożonych niedostosowaniem; • Szukanie wsparcia dla uczniów ich rodzin poza placówką; • Konsultacje psychologiczne; • Udział w zespole interdyscyplinarnym; • Udział w grupach roboczych „Niebieska karta”; • Prowadzenie rozmów z przedstawicielami rodzin dysfunkcyjnych; d) konsultacje z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym - Działania realizowane przez szkoły podstawowe z terenu gminy Czarna Dąbrówka: • Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego; • Spotkania grup roboczych „Niebieska karta” • Wsparcie w postaci pracy socjalnej; • Stała współpraca GKRPA z Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Łęborku w celu kierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych.	monitorowania znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.
2.2. Podejmowanie działań zmierzających do wyeliminowania z życia rodziny niepożądanych zachowań i nałogów. - Działania realizowane przez szkoły podstawowe z terenu gminy Czarna Dąbrówka: • Zaproszenie i zachęcanie rodziców do rozmów wspierających mających na celu uświadomienie funkcjonowania rodziny oraz jak błędy wychowawcze i brak konsekwencji wpływają na poszczególne członków rodziny; • Wprowadzenie tablic informacyjnych, zamieszczanie ogłoszeń oraz rozmowy indywidualne, poradnictwo w zakresie pokonywania problemów dnia codziennego; • Zachęcanie rodziców do budowania silnego systemu wartości poprzez organizowanie warsztatów, zajęć zawodoznawczych dla dzieci i ich rodziców; • Przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii „Szkoła bez przemocy”. Cykl zajęć na temat radzenia sobie z przemocą wśród rówieśników, unikania zagrożeń, szukania pomocy oraz reagowania na przemoc wobec innych; • Pomocy w formie psychologiczno - pedagogicznej rodzicom; • Monitorowanie uczniów zagrożonych niedostosowaniem; • Szukanie wsparcia dla uczniów ich rodzin poza placówką; • Konsultacje psychologiczne dla uczniów, rodziców; • Programy profilaktyczne promowane w szkole „Stop nałogom”; • Udział w konkursach profilaktycznych naszych uczniów poza placówką; • Przedstawienia o tematyce profilaktycznej; • Zajęcia przeprowadzone przez pedagoga szkolnego w klasach; • Gazetki szkolne; • Udział w zespole interdyscyplinarnym; • Pomoc psychologiczno - pedagogiczna oferowana w szkole; • Monitorowanie zachowań niepożądanych na terenie szkoły;	Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce, Policja, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe, stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu. Organizacja programów edukacyjnych i systemów wsparcia znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.

• Organizowanie konkursów z zakresu przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom oraz innym zachowaniom ryzykownym, zachęcanie do udziału do takowych konkursów poza szkołą; • współpraca z asystentem rodziny, pracownikami CUS w Cz. Dąbrowce, Poradnią Psychologiczno - pedagogiczną w Bytowie oraz z Posterunkiem Policji w Cz. Dąbrowce, współpraca z GCKiB w Czarnej Dąbrowce. - Działania realizowane przez CUS w Czarnej Dąbrowce: posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, spotkania grup diagnostycznych – pomocowych, realizacja projektów finansowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca asystenta rodziny, wsparcie w postaci pracy socjalnej, współpraca z Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Lęborku, Bytowie, współpraca z Posterunkiem Policji w Czarnej Dąbrowce, współpraca z Gminnym Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrowce, współpraca z stowarzyszeniami. - Działania realizowane przez CUS w Czarnej Dąbrowce: posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, spotkania grup diagnostycznych – pomocowych, realizacja projektów finansowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, praca asystenta rodziny, wsparcie w postaci pracy socjalnej, współpraca z Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Lęborku, Bytowie, współpraca z Posterunkiem Policji w Czarnej Dąbrowce, współpraca z Gminnym Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrowce, współpraca z stowarzyszeniami.	
2.3. Zapewnienie dzieciom spędzania czasu wolnego w sposób zorganizowany, pomocy w pokonywaniu trudności szkolnych, zaburzeń zachowań. • Spotkania indywidualne z pedagogiem szkolnym, specjalnym dla dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi i trudnościami edukacyjnymi; • Wyjazdy integracyjne: „Zielone szkoły”, wycieczki szkolne rozwijające zainteresowania oraz umiejętności spędzania wolnego czasu bez Internetu; • Półkolonie żeglarskie; • Zajęcia rozwijające czytelnictwo w ramach działań biblioteki; • Wycieczki rowerowe; • Projekty UKS, SKS, Klub, Sekcja żeglarska; • Nocka w szkole; • Zajęcia profilaktyczne dotyczące przemocy rówieśniczej, radzenia sobie z konfliktami, ostrożności w internecie, zdrowie psychiczne; • Porządki na cmentarzu parafialnym w Jasieniu z okazji Święta Wszystkich Świętych; • Wycieczki szkolne; • Organizowanie zajęć, wyjazdów pozalekcyjnych; • Wspieranie uczniów z trudnościami poprzez dodatkowe zajęcia wyrównawcze; • Indywidualne spotkania psychologiczne – pedagogiczne; • Organizacja wydarzeń profilaktycznych; • Organizacja zajęć sportowych; • Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym; • Zajęcia wspierające uczniów w borykaniu się z trudnościami szkolnymi: terapia pedagogiczna, rewalidacja, zajęcia wyrównawcze, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, wolontariat, kółka zainteresowań, szkolny klub sportowy, zajęcia sportowe realizowane w ramach projektu Mały Mistrz, zajęcia socjoterapeutyczne, robotyka, zajęcia taneczne, zajęcia z języka polskiego dla uczennicy powracającej z zagranicy, Biegi Grand Prix Czarnej Dąbrowki, wyjazdy na lodowisko, udział w projekcie „Aktywny do kwadratu” – klasy IV-VIII, XXX Bieg Niepodległości w Borzymtuchomiu, XVIII Bieg Mikołajkowy w Borowym Młynie. Biegi Przelajowe w Trzebielinie;	Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrowka Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrowce Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy, Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe, stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu. Organizacja programów edukacyjnych i organizacji czasu wolnego znajdują finansowanie ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.

• Wsparcie uczniów w udziale w konkursach pozaszkolnych: I Gminny Konkurs Profilaktyczny „Wolni od uzależnień”- plastyczny dla klas I-VI i test wiedzy klasy VII-VIII, Międzyszkolny konkurs recytatorski poezji św. Jana Pawła II, Powiatowy konkurs koleś i pastorałek w Jasieniu, konkurs literacki „Smaki wolności” organizowany przez GCKiB, konkursy kuratorskie z języka polskiego, języka angielskiego, języka niemieckiego, historii, geografii, matematyki, fizyki, chemii, finał powiatowy chłopców w Koszykowie w Mielsku (wicemistrzowie powiatu), Półfinał powiatowy w Koszykowie dziewcząt i chłopców w Studzienicach, Mistrzostwa Gminy w Koszykowie w Czarnej Dąbrówce (I miejsce dziewczęta i I miejsce chłopcy), XVIII Bieg Mikołajkowy w Borowym Młynie, Gminny Mikołajkowy Turniej Sportowy w Rokicach dla klas I-III (I miejsce), Mistrzostwa Gminy w Piłce Koszykowej Chłopców klas IV-VI, Półfinał Powiatowy w Koszykowie 3x3, XXX Bieg Niepodległości (III miejsce dziewcząt drużynowo), Mistrzostwa Gminy w Koszykowie 3x3 (III miejsce chłopcy młodsi i I miejsce chłopcy starsi), Półfinał powiatowy klas IV-VI w unihokeju (dziewczęta III miejsce), Turniej piłki nożnej „ Z Orlika na Stadion” – II miejsce, Mistrzostwa Gminy w unihoceju (I miejsce), Mistrzostwa Gminy w sztafetowych biegach przełajowych (I miejsce chłopcy starsi, II miejsce dziewczęta, II miejsce chłopcy młodsi), Mistrzostwa gminy w piłce siatkowej, Finał powiatowy w piłce siatkowej (I miejsce chłopcy); • wycieczki integracyjno – poznawcze; • organizacja imprez szkolnych, Bal owoców i warzyw, Świątowy Dzień Owoców i Warzyw, Klasowe uroczyny, Dzień Chłopaka, Udział w spektaklu "Tajemnice Iluzji" Teatru Iluzji Aleksandra Tkacza, Dzień Dziewczynki, Święto Niepodległości,- Szkoła do hymnu, Andrzejkę klasowe, Andrzejkę szkolne – Dzień Disneya, Dzień Kibica w barwach narodowych,- Wigilia Klasowa, Mikołajki klasowe, Wigilia z rodzicami, Wieczór koleś i pastorałek, Kiermasz Bożonarodzeniowy, Święto Szkoły, Bal karnawałowy, Dzień Babci i Dziadka, Dzień pizzy, Dyskoteka karnawałowa.	
2.4.Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom i dzieciom wymagającym pomocy. - Działania realizowane przez szkoły podstawowe z terenu gminy Czarna Dąbrówka: • Akcje charytatywne – zbieramy nakrętki, sprzedaj babeczki, loteria fantowa; • Zbiórka charytatywna na rzecz rodziny poszkodowanej w pożarze z naszej gminy; • Zbiórka charytatywna (Dzień Rodziny) na rzecz dzieci poszkodowanych w wypadku – rehabilitacja; • W ramach wolontariatu zbiórka na rzecz Klaudii, w celu dalszej jej rehabilitacji; • Wsparcie uczennicy po pożarze jej domu – przeznaczenie zebranych pieniędzy z kiermaszu Bożonarodzeniowego na remont mieszkania; • Współpraca z CUS-em w celu pomocy wskazania osób do objęcia pomocą dożywiania w szkole; • Wyłonienie stypendystów za wyniki w nauce dla CUS Czarna Dąbrówka. - Działania realizowane przez CUS w Czarnej Dąbrówce: • Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym w postaci stypendiów (CUS w Czarnej Dąbrówce wydał 1262 decyzji przyznających stypendium, 5 decyzji przyznających świadczenie w formie zasiłków losowych na łączną kwotę 49.998,76 zł. • CUS w Czarnej Dąbrówce realizował wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028. W 2024r. z programu „Posiłek w szkole i w domu” skorzystało 396 osób. Dodatkowo było zapewnione w formie jednego gorącego posiłku dla 194 dzieci uczęszczających do Szkół Podstawowych w: Czarnej Dąbrówce, Rokicach i w Nożynie.	Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe, stad głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu, organizacji pozarządowej znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.
2.5.Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych rodzinom wymagającym wsparcia w tym zakresie. • Mieszkania socjalne oraz komunalne za przeznaczeniem dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej z terenu gminy Czarna Dąbrówka.	Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Organizacje pozarządowe, stad głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu. Organizacja programów wspierających poprawę warunków lokalowych znajduj możliwości finansowania ze środków UE w

2.6. Udzielanie pomocy członkom rodziny w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. • Praca socjalna mająca na celu motywowanie do poszukiwania i podejmowania pracy zarobkowej; • Współpraca z PUP w Bytowie; • Współpraca z Inkubatorem kariery – Punkt doradztwa dla młodzieży w Bytowie; • Monitorowanie ofert pracy przez pracowników CUS; • Zatrudnianie w ramach prac społecznie – użytecznych; • Współpraca z PCPR i PFERON.	nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027. Realizatorami tych działań są: Urząd Gminy Czarna Dąbrówka Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Dąbrówce Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie Organizacje pozarządowe, stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu i Skarbu Państwa za pośrednictwem PUP.
Cel szczegółowy 3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej	
CELE SZCZEGÓŁOWE	
3.1. Diagnozowanie i monitorowanie rodziny biologicznej. • Praca socjalna prowadzona z rodzinami biologicznymi w celu zniwelowania przeszkód uniemożliwiających powrót dzieci z pieczy zastępczej (w 2024r. w pieczy zastępczej przebywało 26 dzieci z terenu gminy Czarna Dąbrówka, koszt finansowania to kwota 226.530,04 zł.); • Monitorowanie dzieci podczas urlopowania w rodzinach biologicznych przez pracowników CUS. • Cykliczne sporządzanie informacji o rodzinach biologicznych i uczestnictwo w spotkaniach w PCPR w Bytowie dotyczących sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.	Realizatorzy / Finansowanie Realizatorami tych działań są: Ośrodek Pomocy Społecznej Czarna Dąbrówka, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu, z tzw. funduszu korekcyjnego z tytułu wydawania koncesji na sprzedaż alkoholu. Organizacja diagnozowania i monitorowania znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.
3.2. Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie biologicznej poprzez współpracę z asystentem rodziny. • Asystent rodziny wykonywał pracę w rodzinie w której dzieci znajdują się w pieczy zastępczej; • Pomoc psychologiczna, terapeutyczna w ramach projektów unijnych.	Realizatorami tych działań są: Ośrodek Pomocy Społecznej Czarna Dąbrówka, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu.
3.3. Niwelowanie przyczyn niewydolności wychowawczej rodziny. • Wsparcie psychologiczne – pedagogiczne.	Realizatorami tych działań są: Ośrodek Pomocy Społecznej Czarna Dąbrówka, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu, z tzw. funduszu korekcyjnego z tytułu wydawania koncesji na sprzedaż alkoholu. Programy niwelowania przyczyn niewydolności wychowawczej znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.
3.4. Współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo - wychowawcze rodziny. • Współpraca z PCPR w Bytowie oraz rodzinami zastępczymi; • Współpraca z Sądem Rodziny i Nieletnich w Łęborku; • Zespoły wychowawcze: pedagodzy, policja, asystent rodziny, kuratorzy, pracownicy socjalni; • Współpraca ze stowarzyszeniami z terenu gminy Czarna Dąbrówka, przede wszystkim ze stowarzyszeniem „Siła Dębu”, LOKO-MOTYWA; • Współpraca z organizacjami pozarządowymi; • Współpraca z parafiami rzymskokatolickimi na terenie gminy Czarna Dąbrówka.	Realizatorami tych działań są: Ośrodek Pomocy Społecznej Czarna Dąbrówka, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, stąd głównie finansowane będą one ze środków własnych samorządu ,Organizacje pozarządowe znajdują możliwości finansowania ze środków UE w nowej perspektywie finansowania na lata 2021 – 2027.

12.3. Sprawozdanie za rok 2024z realizacji działań wynikających z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2021 – 2027

Obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych nakłada na gminę art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. z 2023r. poz. 901 z późn.zm.). Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Czarnej Dąbrówce jest dokumentem opracowanym w celu kształtowania lokalnej polityki społecznej, poprzez wyznaczenie głównych celów i zadań do realizacji, ukierunkowanych na poprawę życia mieszkańców Gminy Czarnej Dąbrówki.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka została przyjęta uchwałą Nr XXIII/273/2021 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 22.03.2021r.

Misją strategii rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Czarna Dąbrówka na lata 2021-2027 jest: *Skuteczne aktywizowanie mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz dążenie do integracji społecznej, wspierania rodzin, a także zintegrowania wszelkich działań w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej.*

W strategii określono następujące cele strategiczne:

1. Wspieranie rodziny w wypełnianiu jej roli i przeciwdziałanie zagrożeniom.
2. Zapewnianie wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich aktywizacja.
3. Rozwijanie kapitału społecznego.

Adresatami Strategii są mieszkańcy Gminy Czarna Dąbrówka zarówno osoby samotne jak i rodziny, którzy wymagają pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Poprzez realizację zadań zawartych w Strategii Gmina Czarna Dąbrówka zmierza nie tylko do łagodzenia skutków trudnej sytuacji bytowej klientów pomocy społecznej, lecz także do usuwania przyczyn problemów i trudności tkwiących zarówno w sferze psychicznej jak i społecznej. Ważnym aspektem podejmowanych działań jest także profilaktyka zapobiegająca lub likwidująca przyczyny niekorzystnych zjawisk.

Zgodnie z zapisami Strategii, jej realizatorami są:

- Centrum Usług Społecznych w Czarnej Dąbrówce;
- instytucje oświatowe, w szczególności: przedszkola, szkoły podstawowe oraz Wiejski Dom Kultury w Jasieniu i świetlice działające na terenie gminy Czarne Dąbrówka;
- instytucje kultury i sportu, w szczególności: Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Czarnej Dąbrówce;
- inne jednostki organizacyjne Gminy Czarna Dąbrówka;
- organizacje pozarządowe, którym gmina zleca wykonywanie zadań w obszarze polityki społecznej.

Działania określone w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Dąbrówka w roku 2024 finansowane były ze środków własnych gminy, ze środków budżetu państwa, ze środków zewnętrznych pozyskanych przez gminę i organizacje pozarządowe (między innymi z Unii Europejskiej oraz w ramach programów rządowych).

Zadania realizowane w Gminie Czarna Dąbrówka w 2024r. były zgodne z celami strategicznymi zawartymi w Strategii Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2021-2027.

12.4. Program Gospodarki Niskoemisyjnej

Program Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Czarna Dąbrówka opracowany został w 2015 roku i przyjęty uchwałą nr V/45/2015 z dnia 23 marca 2015 r., przy czym aktualizację przyjęto uchwałą nr XXXVII/440/2022 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 22.08.2022 r., w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Czarna Dąbrówka do roku 2030. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarna Dąbrówka to dokument pozwalający na dążenie do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego Europy, przyjętego w 2008 r. przez UE a także ramami polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 których podstawowe cele to:

- redukcja emisji CO₂ o 40% w roku 2030 w porównaniu do 1990 roku,
- wzrost zużycia energii ze źródeł odnawialnych w UE z obecnych 8,5 do 32% w 2030 roku, dla Polski ustalono wzrost z 7 do 15%,
- zwiększenie efektywności energetycznej w roku 2030 o 32,5%.

Celem niniejszego opracowania jest m.in.:

- wskazanie działań służących poprawie jakości powietrza w Gminie Czarna Dąbrówka,
- ułatwienie podejmowania decyzji o lokalizacji inwestycji przemysłowych, usługowych i mieszkaniowych,
- umożliwienie maksymalnego wykorzystania energii odnawialnej,

zwiększenie efektywności.

Realizacja zadań i projektów uwzględniających realizację założeń z Programu Gospodarki Niskoemisyjnej w 2024 roku:

1. Sukcesywna modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne wciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych na terenie gmin Czarna Dąbrówka:

- Wymiana i uzupełnienie oświetlenia drogowego (zrealizowane zadania inwestycyjne):
 - „Dostawa i montaż 2 lamp oświetlenia ulicznego w miejscowości Kartkowo na działce 2/7”
 - „Budowa oświetleniowej linii kablowej 0,4kV w miejscowości Nożyno, na działce o nr ewidencyjnym gruntu: 134 obręb Nożyno”
 - „Zakup i montaż lampy oświetlenia placu rekreacyjnego w miejscowości Dęby na działce nr 24/5 obręb Otnoga”
 - „Budowa oświetleniowej linii kablowej 0,4 kV w miejscowości Jasień na działce nr1/39, 659 obręb Jasień”
 - „Podłączenie do sieci energoelektrycznej 1 lampy oświetlenia ulicznego na działce nr 487, 486 obręb Mikorowo”
 - „Montaż oprawy oświetleniowej w miejscowości Jasień, na istniejącym słupie elektroenergetycznym zlokalizowany na działce nr 22 obr. Jasień”

2. Modernizacja nawierzchni dróg gminnych

- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kleszczyniec
- Przebudowa drogi gminnej w Czarnej Dąbrówce
- Remont drogi w miejscowości Kozy
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Jasień
- Przebudowa drogi gminnej w Czarnej Dąbrówce

- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Osowskie
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Glińnica
- Remont drogi gminnej w miejscowości Jerzkowice
- Przebudowa drogi gminnej w Łupawsko
- Droga dojazdowa do boiska w Czarnej Dąbrówce
- Remont drogi gminnej w miejscowości Mydlita

12.5. Realizacja Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1491 z późn. zm.) nakłada na organy administracji publicznej obowiązek realizacji zadań ze sfery publicznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy. Kluczowe znaczenie ma w tej kwestii art. 5 ust. 3, nakładający na organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenie Roczno programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Uchwałą nr LII/571/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 20 listopada 2023 r. został uchwalony "Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024", który określa cele, zasady, zakres oraz formy współpracy Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Program ten powstał w oparciu o przepisy określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1491 z późn.zm). Przyjęcie programu współpracy poprzedzone było konsultacjami z przedstawicielami sektora pozarządowego zgodnie z art. 5a ust. 1 cytowanej ustawy.

W Rocznym Programie Współpracy Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024, określony został sposób oceny realizacji Programu, wraz z następującymi miernikami:

1. liczba zadań publicznych objętych otwartymi konkursami ofert,
2. liczba ofert złożonych w konkursach,
3. liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego,
4. liczba organizacji pozarządowych, którym udzielono dotacji,
5. liczba adresatów zrealizowanych zadań,

6. liczba wolontariuszy zaangażowanych po stronie organizacji w realizację zadań publicznych,
7. udział środków własnych organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych zleconych w drodze konkursów ofert,
8. liczba form współpracy z organizacjami pozarządowymi o charakterze pozafinansowym;

W 2024 roku Gmina Czarna Dąbrówka realizowała zadania publiczne na rzecz swoich mieszkańców we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Współpraca ta realizowana była w dwóch formach: finansowej i pozafinansowej.

Współpraca o charakterze finansowym

Współpraca finansowa Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2024 realizowana była w formie wspierania i powierzenia realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert.

W Programie współpracy Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi przewidziano na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy na kwotę 71 000,00 zł.

Alokacja środków przewidywanych dla poszczególnych obszarów konkursowych kształtowała się następująco:

➤ Obszar zadania: „Oświata i wychowanie”

Lp.	Nazwa organizacji	Łączna kwota dotacji udzielonej
1.	Stowarzyszenie Rokitnik	66 000,00
Łączna wartość przekazanych dotacji:		66 000,00

➤ Obszar zadania: Wspieranie organizacji pozarządowych

Lp.	Nazwa organizacji	Łączna kwota dotacji udzielonej
1.	Fundacja Rozwoju Lokalnego „PARASOL”	5.000 zł
Łączna wartość przekazanych dotacji:		5.000 zł

Łączna kwota dotacji przekazana na realizację zadań w trybie otwartego konkursu ofert w roku 2024 wyniosła 71 000,00 zł.

ZWROT ŚRODKÓW FINANSOWYCH Z DOTACJI DO BUDŻETU GMINY CZARNA DĄBRÓWKA

W 2024 r. stowarzyszenia dokonały następujących zwrotów środków finansowych pochodzących z dotacji:

- Stowarzyszenie ROKITNIK dokonało zwrotu niewykorzystanej dotacji przekazanej w 2024 na realizację zadania publicznego w kwocie 13 705,32 zł. (umowa 1/2024)

Zestawienie środków finansowych przeznaczonych dla organizacji pozarządowych w 2024 roku

Obszary konkursowe	Kwota wnioskowana przez stowarzyszenie	Kwota przekazana stowarzyszeniom	Kwota wykorzystana przez stowarzyszenia
WSPIERANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	5.000,00	5.000,00	5.000,00
OŚWIATA I WYCHOWANIE	66 000,00	66 000,00	52 294,68 (13 705,32 zł -kwota dotacji została zwrócona na rachunek bankowy UG z powodu jej niewykorzystania)
RAZEM	71 000,00	71 000,00	57 294,68

UDZIAŁ ŚRODKÓW WŁASNYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH ZLECONYCH W DRODZE KONKURSÓW OFERT

Obszary konkursowe	Całkowita kwota zadania publicznego	Koszty pokryte z wnioskowanej kwoty	Koszty pokryte ze środków finansowych własnych
WSPIERANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	69.950,00	5.000,00	64.950,00
OŚWIATA I WYCHOWANIE	52 294,68	52 294,68	umowa o powierzenie realizacji zadania publicznego
RAZEM	122 244,68	57 294,68	64 950,00

LICZBA WOLONTARIUSZY ZAANGAŻOWANYCH PO STRONIE ORGANIZACJI W REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH

Obszary konkursowe	Liczba wolontariuszy	Wkład osobowy wolontariuszy
Oświata i wychowanie	-	-

Wsparcie wkładów własnych	-	-
---------------------------	---	---

LICZBA ADRESATÓW ZREALIZOWANYCH ZADAŃ

Obszary konkursowe	Liczba osób korzystających
Wspieranie organizacji pozarządowych	W ramach zadania Działaj Lokalnie zrealizowano łącznie 11 projektów, w tym 2 projekty z gm. Czarna Dąbrówka. Przeprowadzono 3 spotkania informacyjno-konsultacyjne
Oświata i wychowanie	uczestnicy zajęć na świetlicy prowadzonej przez animatora kultury

Współpraca o charakterze pozafinansowym

Współpraca pozafinansowa Gminy Czarna Dąbrówka z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie polegała w szczególności na:

- wymianie informacji o kierunkach planowanych działań, co pozwoliło diagnozować problemy i potrzeby mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka;
- opiniowaniu i konsultowaniu programów w zakresie współpracy oraz projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań;
- promocji inicjatyw i przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe;
- wspólnej organizacji imprez i realizacji programów;
- wspieraniu w poszukiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet gminy
- użyczeniu sal i pomieszczeń należących do Gminy.

Podsumowanie

Współpraca Gminy Czarna Dąbrówka z podmiotami Programu odbywała się na zasadach pomocniczości oraz suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności i legalności. Wielkie zaangażowanie i entuzjazm członków organizacji oraz wsparcie finansowe samorządu umożliwiają podejmowanie inicjatyw na rzecz ogółu społeczeństwa poprzez realizację zadań publicznych. Wspólne przedsięwzięcia integrują podmioty Programu z przedstawicielami Gminy pozytywnie zmieniając warunki i jakość życia wszystkich mieszkańców Gminy Czarna Dąbrówka.

Zgodnie art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. 2024 poz. 1491 z późn.zm.) i Rozdziałem X ust. 3,4,5 „Rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024, Wójt Gminy Czarna Dąbrówka do dnia 31 maja każdego

roku jest obowiązany sporządzić sprawozdanie z realizacji programu zawierające informacje o poziomie zrealizowanych mierników oraz niezwłocznie po jego sporządzeniu podać do publicznej wiadomości. Sprawozdanie Radzie Gminy Wójt Gminy przedstawia w terminie do 31 maja 2025 roku.

Sprawozdanie zostało przygotowane w oparciu o analizę zrealizowanych form i zakresu współpracy oraz sprawozdań organizacji z realizacji zadań publicznych, zleconych przez Gminę Czarna Dąbrówka na podstawie zawartych umów o dofinansowanie.

12.6. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna Dąbrówka

Program Ochrony Środowiska jest opracowaniem planistycznym, którego obowiązek opracowania wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (art. 17). Dokument ten uwzględnia najważniejsze uwarunkowania środowiskowe wynikające z opracowań strategicznych, określa konieczne inwestycje oraz szacunkowe koszty niezbędne do ich wykonania, wskazuje realizatorów poszczególnych działań, a tym samym stanowi trzon polityki ochrony środowiska gminy Czarna Dąbrówka.

Gmina Czarna Dąbrówka w 2021 roku podjęła prace nad aktualizacją obowiązującego Programu Ochrony Środowiska na lata 2022-2025 z uwzględnieniem perspektywy do 2029 roku. Struktura aktualizowanego Programu Ochrony Środowiska jest zgodna z **Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska** wydanymi przez Ministerstwo.

Zadania zrealizowane w ramach Programu Ochrony Środowiska w 2024 roku przedstawiono w tabeli poniżej - podmiot odpowiedzialny Gmina Czarna Dąbrówka:

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Poniesione koszty w zł	Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w budynkach i lokalach mieszkalnych.	113 327,83	Dofinansowanie WFOŚiGW	Program „Ciepłe Mieszkanie”
2.		Prowadzenie punktu konsultacyjno - informacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze”	30 000,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Program „Czyste Powietrze”
3.	Zagrożenie hałasem	Zadania z zakresu budowy i modernizacji dróg	20 532 661,19	Rządowy Fundusz Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych – edycja I Rządowy Fundusz Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych – edycja II Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, PROW, Fundusz Sołecki	Gmina Czarna Dąbrówka (miejscowości: Kleszczyniec, Czarna Dąbrówka, Unichowo, Kozy, Jasień, Wargowo, Jerzkowice, Łupawsko, Mydlita, Glińnica, Dęby)

4.	Gospodarka wodno-ściekowa	Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola stanu technicznego	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
5.		Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody poprzez działania edukacyjno-promocyjne	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
6.	Gleby	Promowanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych i programów rolnośrodowiskowych	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Utrzymanie czystości na terenach rekreacji turystycznej	40 827,78	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu	Koszenie trawy, grabienie liści sprzątanie chodników itp. w ramach prac interwencyjnych
8.		Utrzymanie i dalsze funkcjonowanie PSZOK	184 958,01	Środki uzyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	
9.		Roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
10.		Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
11.	Zasoby przyrodnicze	Edukacja dzieci i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
12.		Wydatki na ochronę środowiska	12 556,76		Środki własne
13.		Tworzenie nowych i utrzymanie istniejących obszarów zieleni urządzonej na terenach gminy	Koszty w ramach działalności statutowej urzędu		
14.	Zagrożenia poważnymi awariami	Utrzymanie jednostek OSP	412 806,98		Bieżące utrzymanie OSP+doposażenie

12.7. Program zapobiegania bezdomności zwierząt

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie, w myśl art. 11 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, (tj.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.), zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy. Rada gminy określa w drodze uchwały, corocznie do 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Projekt programu zostaje przekazany do zaopiniowania: Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, zarządom obwodów łowieckich oraz organizacjom społecznym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt.

Gminny Program opieki nad zwierzętami zawiera następujące elementy:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka zarejestrowanych jest 38 opiekunów społecznych zwierząt- wolno żyjących kotów, którzy mają pod swoją opieką 132 koty. W 2024 roku poddano zabiegom sterylizacji i kastracji 17 wolno żyjących kotów oraz wyłapano 17 bezdomnych psów, które zostały przekazane do schroniska.

Wydatki poniesione przez gminę w ramach obowiązującego w 2024 roku programu wyniosły **81 025,30 zł**, odpowiednio:

- całodobowa opieka weterynaryjna w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, zapewniona przez lekarza weterynarii: gabinet Weterynaryjny LEŚNA Helena Kaiser-Burlińska, Udorpie, ul. Akcyjowa 46, 77-100 Bytów –4 800,00,00 zł
- wyłapywanie i przekazanie bezdomnych psów do schroniska, w ramach zawartej umowy z Ośrodkiem Tresury Psów „BAJER” Hotel i Schronisko dla Psów-Sławomir Twardziak, Małoszyce 1c, 84-300 Łęborg – 71 072,00 zł
- sterylizacja i kastracja wolnożyjących kotów – 3 750,00 zł
- dokarmianie wolnożyjących kotów –250,00 zł
- opieka weterynaryjna nad zwierzętami, które ucierpiały w wyniku zdarzeń drogowych – 157,00 zł
- opieka nad dziko żyjącym zwierzęciem (łabędź z uszkodzonym skrzydłem) - 996,30 zł

12.8. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka (dalej Studium), uchwalone zostało Uchwałą Rady Gminy Czarna Dąbrówka Nr IV/26/2002 z dnia 30 grudnia 2002 roku., ze zmianami przyjętymi uchwałą nr XXIV/195/05 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 30 marca 2005 roku, uchwałą nr IV/28/2015 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 19 lutego 2015 roku, uchwałą nr VI/56/2015 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 27 kwietnia 2015 roku, uchwałą nr XVIII/222/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 28 września 2020 roku oraz uchwałą nr XIX/232/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 26 października 2020 roku.

Polityka przestrzenna gminy realizuje zasadę zrównoważonego rozwoju, czyli takiego rozwoju społeczno-gospodarczo-przestrzennego, który umożliwia zaspokojenie aktualnych i planowanych potrzeb społeczno-gospodarczych i aspiracji mieszkańców gminy przy jednoczesnym zachowaniu równowagi ekologiczno-przyrodniczej i zasobowej dla przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój pozwala na uzyskiwanie efektów z eliminacją negatywnych skutków, także klimatycznych w postaci globalnego ocieplenia klimatu. Polega na racjonalizacji działań i optymalnego wykorzystania dostępnych zasobów.

Główny cel polityki przestrzennej gminy Czarna Dąbrówka jest następujący:

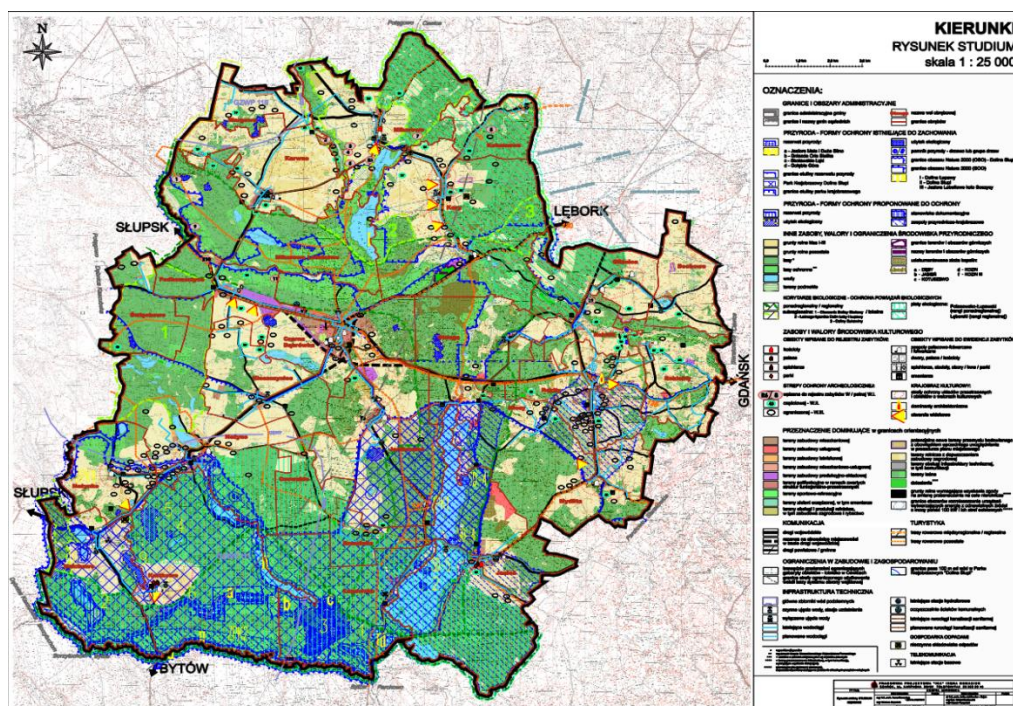

„Gmina Czarna Dąbrówka jest dobrym miejscem do życia, miejscem realizacji aspiracji mieszkańców, miejscem rozwoju turystyki i rekreacji, edukacji ekologicznej w oparciu o bogactwa przyrody i rozwoju działalności gospodarczej w oparciu o zasoby środowiska.”

W Studium założono uzupełnianie terenów zabudowy w 24 wyznaczonych obszarach zwartej i w pełni wykształconej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy we wsiach: Mikorowo, Wargowo, Karwno, Kotuszewo, Kozy, Podkomorzyce (2 obszary), Czarna Dąbrówka, Otnoga, Glińska, Bochowo, Rokitki, Rokiciny, Rokity, Zawiat, Jerzkowice, Kleszczyniec, Nożyno, Nożynko, Unichowo, Kartkowo, Brzezinka, Łupawsko, Jasień – co potwierdza struktura funkcjonalna kształtująca się w roku 2021. W pozostałych miejscowościach lokalizacja zabudowy wykazuje w większym stopniu związaną z budową nowych sieci infrastruktury technicznej, w tym komunikacji.

Ponadto zgodnie z przewidywaniami w Studium, tereny rozwojowe, poza skupiskami zainwestowania wiejskiego kształtują się w dostosowaniu do warunków krajobrazowych, środowiskowych i infrastrukturalnych.

Kierunki rozwoju gminy Czarna Dąbrówka

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka

12.9. Zagospodarowanie przestrzenne gminy

Przeznaczenie terenów Gminy Czarna Dąbrówka jest określone prawem miejscowym – teren gminy objęty jest ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których obecnie obowiązuje 71. Struktura użytkowania terenu gminy wg ewidencji gruntów wskazuje, że teren gminy zdominowany jest przez tereny zieleni i wód, które zajmują ok 64% ogólnej powierzchni gminy. Użytki rolne stanowią natomiast 31 %, pozostałą część będą stanowiły tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, komunikacyjnej czy techniczno-produkcyjnej wraz z infrastrukturą techniczną.

Zagospodarowanie gminy wynika z uwarunkowań naturalnych: sieci wodnej, w tym, licznych jezior, ukształtowania terenu, obszarów leśnych i podmokłych łąk, historycznie utrwalonych powiazań komunikacyjnych i skupisk zabudowy poszczególnych wsi. W części wschodniej gminy zabudowa jest rozproszona,

zlokalizowana wśród pól, zadrzewień i na pofałdowanym terenie. Największa koncentracja zabudowy znajduje się na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych, i związana jest ze skrzyżowaniem dróg wojewódzkich nr 211 i 212. Ukształtowanie struktury gruntów wiąże się też z ukształtowaniem funkcji przestrzennych gminy, gdzie dominującą część stanowi leśnictwo, rolnictwo, turystyka i rekreacja.

W wyniku podjętych działań, w ciągu trzech ostatnich lat przystąpiono do sporządzenia łącznie 27 zmian aktualnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2024 roku przyjęte zostały dwie zmiany do planu miejscowego tj. zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 55/11, położonej w obrębie ewidencyjnym Jasień, gmina Czarna Dąbrówka (uchwałą nr III/25/2024 z dnia 17.06.2024 r.) oraz zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 38/2, położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka (uchwałą nr III/26/2024 z dnia 17.06.2024 r.)

12.10. Strategia Rozwoju Gminy

Głównym dokumentem strategicznym Gminy Czarna Dąbrówka jest Strategia Rozwoju Gminy na lata 2023–2030, przyjęta przez Radę Gminy uchwałą nr XXXIX/457/2022 z dnia 10.10.2022 r.

Celem tworzenia strategii jest:

- wyznaczenie wizji i misji rozwoju gminy,
- określenie celów strategicznych i operacyjnych w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- wskazanie kierunków działań i zadań priorytetowych, jakie mają być realizowane w perspektywie do 2030 roku.

Strategia ma charakter długoterminowy, wielowymiarowy i jest zgodna z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, m.in. Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 oraz Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030.

Wizją Strategii jest:

„Czarna Dąbrówka to nowoczesna, zrównoważona gmina, przyjazna mieszkańcom i turystom, czerpiąca z walorów przyrodniczych i kulturowych.”

Misją gminy jest wspieranie zrównoważonego rozwoju w oparciu o partnerstwo między samorządem, mieszkańcami, sektorem gospodarczym, turystycznym, rolniczym i organizacjami społecznymi. Strategia zakłada efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych, wspieranie aktywności obywatelskiej oraz rozwój usług publicznych i infrastruktury.

Strategia wyznacza trzy główne obszary działań:

1. Społeczny – poprawa jakości życia mieszkańców, wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem, rozwój edukacji, kultury i usług społecznych.
2. Gospodarczy – wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, lepsze wykorzystanie potencjału turystycznego, rozwój agroturystyki.
3. Przestrzenny – zrównoważony rozwój terenów gminy, poprawa komunikacji, dostępność transportowa i ochrona środowiska.

Strategia służy jako narzędzie do planowania i realizacji budżetu oraz pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych, w tym unijnych. Jej realizacja opiera się na współdziałaniu samorządu lokalnego, jednostek organizacyjnych gminy oraz partnerów społecznych i gospodarczych.

W roku 2024 zdecydowana większość kierunków działań określonych w Strategii była sukcesywnie realizowana, co znajduje odzwierciedlenie w budżecie gminy oraz wykazie wykonanych zadań. Szczególny nacisk położono na:

- rozwój oferty edukacyjnej i kulturalnej,
- działania w zakresie wsparcia osób starszych i wykluczonych społecznie (m.in. poprzez Centrum Usług Społecznych),
- realizację programów zdrowotnych, profilaktycznych oraz przeciwdziałania uzależnieniom,
- modernizację infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
- wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych w ramach corocznego programu współpracy,
- rozwój komunikacji publicznej i usług cyfrowych (System Informacji Przestrzennej, BIP),

Zadania były realizowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i dbałości o środowisko. Uwzględniano potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z ustawą o zapewnianiu dostępności.

Mając na uwadze, że Strategia Rozwoju Gminy Czarna Dąbrówka nie ma charakteru zadaniowego, a określa kierunki podejmowania działań, należy stwierdzić, że zdecydowana większość tych kierunków jest stale realizowana, co odzwierciedlał budżet Gminy w 2024 r. oraz wykaz zrealizowanych zadań.

Zwiększono również atrakcyjność edukacyjną, kulturalną i sportową. Wspierano aktywność lokalną przyjmując jak corocznie program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w zakresie realizacji zadań pożytku publicznego w ramach inicjatyw lokalnych.

Sukcesywnie dokonuje się rozwój instytucjonalnego, który opiera się na ciągle podnoszonych standardach pracy urzędu i jednostek organizacyjnych gminy służących obsłudze mieszkańców. Gmina Czarna Dąbrówka za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej zapewnia dostęp do informacji oraz zapewniamy dostęp do Systemu Informacji Przestrzennej. Prowadzona jest współpraca regionalna, której konsekwencją są nowe możliwości pozyskiwania dotacji unijnych oraz realizacja przedsięwzięć.

13. PODSUMOWANIE

Raport o stanie Gminy Czarna Dąbrówka za rok 2024 został przygotowany zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, jako dokument mający na celu zwiększenie przejrzystości działań samorządu oraz zaangażowania obywateli w życie publiczne. Przedłożenie raportu stanowi obowiązek Wójta Gminy i służy przedstawieniu pełnego obrazu działalności jednostki samorządu terytorialnego w minionym roku.

Dokument ten stanowi podsumowanie najważniejszych działań podejmowanych przez Wójta oraz jednostki organizacyjne Gminy w 2024 roku. Opracowanie obejmuje szeroki zakres tematyczny, w tym: sytuację demograficzną, finanse publiczne, inwestycje, realizację strategii rozwoju, polityk i programów lokalnych, stan infrastruktury, ochronę środowiska, edukację, kulturę, bezpieczeństwo publiczne, pomoc społeczną, sport, współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz promocję gminy.

Wszystkie zawarte w raporcie dane i informacje pozwalają na kompleksową ocenę bieżącego stanu Gminy Czarna Dąbrówka oraz identyfikację jej mocnych i słabych stron. Rok 2024 był okresem kontynuacji wielu projektów inwestycyjnych oraz mierzenia się z wyzwaniami o charakterze ekonomicznym i społecznym.

Mimo niełatwych warunków udało się zachować ciągłość działań oraz zapewnić mieszkańcom podstawowe i dodatkowe usługi publiczne na stabilnym poziomie.

Raport ten stanowi podstawę do prowadzenia debaty nad kierunkiem dalszego rozwoju Gminy Czarna Dąbrówka, której celem jest dążenie do zrównoważonego rozwoju, poprawy jakości życia mieszkańców i umacniania wspólnoty lokalnej.

Gmina Czarna Dąbrówka
ul. Gdańska 5
77-116 Czarna Dąbrówka
tel. 59 8212643
e-mail: gmina@czarnadabrowka.pl
www.czarnadabrowka.pl